

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Capvt Tertivm. De Potestate Vicarii generalis Episcopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

legatis, quod de particularibus. Sbroz. *cit. q. 61. n. 30. & 31.* Quod spectat, quod aliàs cum communi ait Laym. *in c. prudentiam. de potest. judic. deleg.* si plures Judices ad causam terminandam delegati sunt, non habent jurisdictionem in solidum, nisi id in forma exprimitur, qualiter id satis exprimi in constitutione talium Vicariorum foraneorum delegatorum ad certum genus causarum ait Sbroz. *n. 32.* si adhibetur clausula: *vos omnes, vel duo, aut unus vestrum*: quia tunc censetur delegatio facta in solidum, & locus esse preventioni, ut Capra. *Reg. 25. n. 20.* Marant. & alii. Item si adjecta esset clausula: *quod si unus interesse nequeat, alter exequatur*: nam constituto, quod collega non possit aut nolit interesse, alter solus expedire potest. Sbroz. *num. 33.* citans *c. prudentiam. & ibi DD.* Felin. *in c. seiscratus. de rescript.* Capra. *Reg. 27. n. 25.* Vant. *de nullit. ex defect. jurisdic. num. 180.* qui dicat esse communem, De cetero rationem responsionis dat Sbroz. *ex Abb. in c. prudentiam. num. 15. & Felin. n. 8.* quia plures delegati ab uno dati super eodem articulo representant personam unius in unica jurisdictione, & ideo non possunt separatim procedere.

2. Occasione hujus de jurisdictione data in solidum, & pro meliore intelligentia dictorum tribus quaestionibus praecedentibus, notanda sunt sequentia ex Laym. *l. c. imprimis.* quod licet jurisdicatio secundum se dividi nequeat, ita ut pluribus secundum diversas sui partes competat, possit tamen ita pluribus competere, ut singuli totam habeant, sed non totaliter. Dein quod jurisdicatio similisve potestas v. g.

praesentandi, vel competit pluribus collegialiter, & tunc singuli jurisdictionem illam aut potestatem non exercent, sed Collegium, unde sententia aut decretum illorum non valet, nisi sit ex consensu majoris partis Collegii legitime congregati. Vel jurisdicatio similisve potestas competit pluribus ut singulis; & tunc interdum competit eis totaliter seu in solidum; ut si duo sunt generales Vicarii Episcopi, hi tum simul, tum seorsim causas cognoscere possunt, & quod si unus praecoccupet, alter se immiscere nequit, nisi, qui caeperat, impediatur prosequi juxta dicta à nobis. Ac denique, quod licet jurisdicatio secundum se dividi nequeat, per accidens tamen dividi possit ratione temporis aut loci. Exemplum primi est, si duo Consules civitatis alternis annis officium administrant, seu jurisdictionem exercent, hoc casu officium seu jurisdicatio Consulis per accidens dividitur quò ad exercitium secundum varia tempora. Exemplum secundi est, si territorium ex hereditate fratribus proveniens inter ipsos dividatur (uti divisio illa semper institui potest, nisi terra illa vinculo primogeniturae sit astricta, aut ex feudi specialis concessione, aliave dispositione hanc conditionem habeat, ut indivisa permaneat. Molin. *Tom. de Just. p. 1. disp. 581.* apud Laym.) consequenter etiam jurisdicatio in ordine ad loca illa dividatur. Quia verò communio, praesertim in jurisdictione exercenda, discordias parere solet, ideo expedit, quin & socii cogi quandoque possunt ad talem divisionem instituendam, ut Laym. *ex Felin. in c. prudentiam. de off. deleg. num. 5.*

CAPUT TERTIUM.

De potestate Vicarii Episcopi.

PARAGRAPHUS I.

De iis, quæ Vicarius facere possit extra materiam beneficalem, vi Officii Vicariatus generaliter ei commissi.

Quaestio 96. Num parem cum Episcopo potestatem habeat Vicarius generalis?

Respondeo: Tamen Vicarius generalis regulariter possit omnia, quæ Episcopus, Garc. *de benef. p. 5. c. 8. num. 65.* citans praeter alios Covar. *pract. qq. c. 4. num. 4.* Sbroz. *l. 2. q. 57. n. 5.* citatis Host. Jo. And. Archid. *in c. fin. de off. Vicar. in 6.* Felin. *in c. ex parte. de constit. col. 3.* Maran. *de ordin. judic. p. 4. disp. 5. n. 20.* Mandol. *ad Reg. 24. Cancell. de male promotis. n. 39. n. 2.* & pluribus aliis. Sitque superior sicut Episcopus. Sbroz. *l. cit. num. 4.* ex Archid. *in c. Romana. de appellat. in 6. num. 1.* Idque sive creatus sit ab Episcopo, sive ab ejus Superiore invito Episcopo; quia adhuc habet eandem jurisdictionem, & non minus representat ipsum Episcopum. Sbroz. *num. 6.* citatis pluribus. Majus tamen est imperium majorque potestas Episcopi (intellige, P. Lauren. *Vicarius Episc. Tract. 1.*

etiam praescindendo ab iis, quæ Episcopo jure speciali competunt, & loquendo solum de iis, quæ ei jure ordinario conveniunt) Sbroz. *l. cit. num. 11.* citatis Gemin. *in c. licet. de off. Vicar. in 6. num. 6.* Bald. & Jason. *in l. sed si haec. §. semper. ff. de in jus vocandis.* Felin. *in c. cum olim. il. 2. de off. deleg. in princ.* Foller. *in pract. crim. can. p. 1. mor. num. 121.* &c. Pax Jord. *l. 12. tit. 1. num. 230.* ubi: *est idem sit tribunal Vicarii cum Episcopo, id tamen cum moderatione accipiendum; etenim multa per solum Episcopum possunt expediri, aut de illius mandato, & in reliquis omnibus Episcopi potestas & auctoritas tanquam propria, & principalis firmior est quam Vicarii. Pater id ipsum quoque specialiter etiam in spiritualibus v. g. quò ad absolvendum, dispensandum &c. in quibus, ut constat, non habet Vicarius parem cum Episcopo potestatem. Et ista regula de tribunali identitate proprie in contentiosis procedit.* Pax Jord. *l. cit. num. 231.* Patetque in omnibus iis, quæ Vicarius sine speciali Episcopi mandato facere nequit. Sed neque in omnibus Vicarius cum Episcopo suo concurrere potest. Sbroz. *l. cit. num. 12.* citans Capra. *Reg. 33. num. 17. p. 1.* Neque in omnibus est Superior sicut Episcopus. Sbroz. *n. 13.* ex Archid. *in c. Romana. de appellat. in 6. n. 1.*

Questio 97. An aequalem potestatem habeat Episcopi Vicarius generalis cum Capitulo sede vacante?

Respondeo: non posse eum omnia, quae potest Capitulum sede vacante. Sbroz. l. 2. q. 29. n. 7. citans Innoc. in c. eam te. de rescrip. in 6. Abb. in c. quoniam. de off. deleg. num. 17. Pavin. de potest. capis. sed. vac. p. 1. q. 2. num. 2. &c. Patebit ex dicendis tract. de capis. sed. vac. ubi, quod Capitulum totalem Episcopi potestatem habeat, eamque Vicario suo committere possit.

Questio 98. Vicarius generalis Episcopi quid possit eo ipso, quod constituatur, sive ex vi Vicariatus generalis per commissionem generaliter factam ei collati?

Respondeo: potest omnes causas ad Episcopalem jurisdictionem pertinentes expedire, praeter illas, quae speciale mandatum requirunt. Garc. p. 5. c. 8. num. 66. Pirh. ad tit. de off. Vicar. num. 41. c. licet. de off. Vicar. in 6. & argumento c. qui generaliter. de Procur. in 6. ubi de Procuratore generaliter constituto ad negotia id deciditur. Et sic Vicarius generaliter constitutus praesumptionem pro se habet, quod omnes causas jurisdictionis episcopalis expedire possit, nisi constet vel ostendatur jure scripto, aut recepta curiarum consuetudine inter speciales numerari. Laym. in cit. c. licet. num. 1. citans Rebuff. in pr. p. 1. tit. de form. Vicariat. num. 152. item Pirh. l. c. vel nisi constet, aliquid ab Episcopo esse suae potestati specialiter reservatum, ut Pirh. l. cit. Quare, si in aliquo canone dicatur, quidpiam ad Episcopi potestatem spectare, nisi inter casus exceptos sit, ceteri debet, etiam Vicario generali competere; cum eandem ipse jurisdictionem habeat. Laym. Pirh. locis cit. Porro quae in specie sint ea, quae eo ipso, quo generaliter creatur, Vicarius possit, Azor. p. 2. l. 3. c. 46. q. 4. ait contineri in l. suggerente. c. de eo, qui vices alterius gerit. & eorum plura ibidem enumerat. Ubi etiam illud notandum ex Tondut. qq. beneficiis. p. 2. c. 4. §. 9. num. 18. quod Episcopo in remotis agente multa facere possit (intellige vi Vicariatus illi generaliter commissi) quae non posset Episcopo praesente. v. g. jurisdictionem exercere in suffraganeos, consentire collationi, non tamen electioni, pro quo citat Sbroz. l. 2. q. 71. num. 22. statutis capitularibus consensum praebere. Pro quo citat Sbroz. l. 2. q. 200. num. 4. concedere licentiam assumendi Ordines. Pro quo citat Abb. conf. 88. vers. venio. l. 1. Verum de his statuitur melius, ubi de sequentibus in singula inquiritur, num ea possit vi generalis commissionis Vicariatus, num ad ea egeat speciali mandato.

Questio 99. An, si Episcopus Vicario in generali Vicariatus commissione generalem seu plenam & liberam facultatem det agendi omnia, quae ipse facere potest, hoc ipso in tali generali mandato comprehensa censentur, quae alias speciale mandatum requirunt, v. g. dispensatio, collatio beneficiorum &c.

Respondeo negativè. Sbroz. l. 1. q. 65. num. 7. & 9. citans Gl. in c. 2. de off. Vicar. in 6. v. committantur. Laym. in c. ult. de offic. Vicarii in 6. n. 13. Pirh. l. cit. num. 42. citans Covar. l. 1. var. resol.

c. 6. num. 3. cum communi. Specialiter enim non censentur commissa aut delegata, nisi exprimantur. Laym. & Pirh. locis cit. juxta c. qui ad agendum. de procurat. in 6.

2. Quod si tamen in mandato generali exprimat quidpiam requirens speciale mandatum adjecta clausula generali. v. g. committimus tibi Vicario generali facultatem dispensandi, & omnia alia, quae nos possumus, expediendi, etiamsi speciale commissionem requirant, poterit Vicarius expedire quoque omnia alia speciale mandatum requirentia. Sbroz. l. cit. num. 5. citans Gl. fin. in c. 2. de off. Vicar. in 6. Bertach. de Episc. l. 4. p. 6. tit. de Vicar. Episc. num. 10. Abb. conf. 88. col. 5. num. 6. vol. 1. Diaz. in pr. crim. can. c. 3. num. 5. Berol. conf. 22. num. 10. 11. & 9. vol. 1. Quos sequuntur Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 46. Laym. & Pirh. locis cit. Garc. l. cit. num. 68. Modò tamen illa speciale mandatum requirentia non expressa sint in minor vel aequalia, non verò majora vel graviora expressis. Sbroz. num. 10. 11. & 12. Garc. num. 69. citans Rebuff. in pr. tit. de form. Vicariat. num. 183. Laym. l. cit. Pirh. l. cit. citans in super Barbof. in collect. ad cit. c. 2. de off. Vicar. in 6. num. 8. juxta textum Clem. 2. de procurat. ubi, quod in mandato procuratorio non veniunt majora, sed similia vel minor expressis, & juxta c. sedes. de rescrip. & ibi Abb. num. 2. & DD. communiter. Clausula enim generalis seu indefinita subsequens ordinariè restringitur ad similia illis, quae ante expressa erant; & dictio alias vel alia est implicativa similitudinis. Pirh. l. cit. Non tamen post expressum aliquid speciale mandatum requirens sufficit dicere: ad omnia alia: nisi addatur: etiamsi speciale mandatum exigant. Garc. num. 70. & 71. citans Bartol. conf. 5. num. 3. l. 2. argumento c. quid agendum. & Clem. 2. de Procurat. Verumtamen in his omnibus attendendum ante omnia ad intentionem committentis; cum istiusmodi juris praesumptiones non habeant locum, ubi de contraria eius voluntate constat, monet Laym. l. c. in fine & ex eo Pirh.

Questio 100. Num igitur etiam ex generali commissione Vicariatus, quae est cum clausula: cum libera, plena & omnimoda potestate agendi omnia alia: absque eo, quod aliquid speciale mandatum requirens expressum fuerit, expedire possit speciale mandatum requirentia?

Respondeo: affirmativam tenet Garc. l. cit. num. 72. juncto num. 73. quem sequitur Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. num. 47. eo quod dicta clausula inducat mandatum speciale. pro quo citat Bartol. num. 2. & alios in l. Procurator, cui generaliter, ff. de Procurat. Cornæum & alios in l. si Procurator. cod. eod. Covar. Vicar. l. 1. c. 6. num. 3. Monterros. tract. de claus. ponend. in mandat. pract. 7. Gutierrez. de juram. confirmator. p. 1. c. 50. num. 9. & 13. Mohed. decis. 2. de off. Vicar. alias 323. ubi dicat; quod habere mandatum cum libera, vel cum plena & omnimoda potestate; & habere mandatum speciale, aequiparentur. Pro quo eodem recitat quoque decis. rosa in Valent. beneficii. de anno 1582. Quae si vera sunt, multò magis poterit Vicarius expedire ea, quae speciale mandatum requirunt, si dicta clausula sic formaretur: cum libera & plena potestate omnia alia agendi, quae speciale mandatum requirunt: absque eo, quod quidpiam eorum in specie exprimat. & sic sentire videtur Sbroz. l. c. n. 6. citatis pluribus. De cetero idem Sbroz. postquam n. 8. dixisset: quam-

quanti procuratoris mandatum cum plena potestate vel cum libera vim specialis mandati habere scribant DD. in l. si procurator, cui libera. Abb. in c. si non. de delegat. num. 28. quod tamen non transit absque difficultate ex dictis per Alex. & alios in cit. l. si procurat. &c. Addit. num. 9. Vicarium tamen Episcopi cum plena potestate non posse facere exigentia speciale mandatum, nisi quibusdam specialibus expressis dicit gl. in dicto c. 2. in fine, & videtur esse de mente illorum, quos retuli in princ. hujus q. 65.

Questio 101. An, si in mandato generali Vicariatus Vicario ab Episcopo detur potestas ad omnia exequenda, que Episcopalis sunt potestatis, excepta aliqua re speciali, speciale mandatum requirente, v. g. beneficiorum collatione, Vicarius expedire possit cetera, que speciale mandatum requirunt v. g. dispensare &c.

1. **R**espondeo non convenire in hoc AA. nam primò affirmativam tenent apud Sbroz. cit. q. 65. num. 15. Decius in c. cum dilecta. col. 2. de confirmat. utili & inut. & in l. de Regul. juris. num. 29. Dominic. in c. qui ad agend. de procurat. in 6. §. 1. n. 2. Cagnol. in cit. l. 1. num. 37. Gozad. conf. 26. num. 49. Tiraq. de retract. lignan. in fine. num. 95. Ratio horum AA. est, quia illa exceptio declarat & ampliat regulam, aliàs exceptio non esset de regula, pro ut esse debet, & esset inutilis & superflua. Negativam è contra tenent apud eundem Sbroz. & apud Garc. n. 78. Anchar. in c. 2. de off. Vicar. in 6. in fine. Franc. in c. quoniam frequenter. de lite non contestata. num. 1. Covar. ubi ante. dicens hanc sententiam veriore. Quibus adherere videtur ipse Sbroz. & expressè illis adherent Laym. in c. ult. de off. Vicar. in 6. num. 12. & Pirh. cit. num. 43. Item Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 48. citans Meroll. Theol. mor. p. 3. disp. 7. c. 6. dub. 43. num. 411. & seq. Pro hac sententia n. 43. rationem hanc dat Sbroz. quòd tunc exceptio illa veniens ad regulæ diminutionem non debet operari augmentum. Eandem rationem fusiùs deductam dat Pirh. l. cit. ex Laym. l. cit. quia nimirum exceptio rei, quæ sub regula non comprehenditur, non ampliat sive extendit regulam, sed potius restringit & diminuit; licet enim exceptio apposita regulæ universali eam confirmet in aliis contentis sub regula, seu non exceptis; quia tamen collatio beneficiorum ex juris dispositione non comprehenditur in generali mandato Vicariatus, sed excipitur, ideo illa exceptio non ampliat regulam, ut comprehendat etiam reliqua speciale commissionem requirentia; sed solum videtur apposita ad significandam diminutionem seu restrictionem, ita ut æquipolleet particulæ adversativæ, & sensus sit, quòd Vicarius omnia possit exercere, quæ jure ordinario ad ejus officium spectant, sed beneficia conferre non possit.

2. Quòd si tamen Episcopus committeret facultatem absolute faciendi omnia, quæ ipse facere potest, excepta v. g. collatione beneficiorum, tum vi talis commissionis poterit etiam expedire reliqua omnia speciale mandatum requirentia; nam jam collatio beneficiorum continetur in regula seu propositione illa universali; quia est inter ea, quæ facere potest Episcopus; ideoque ejus exceptio censetur confirmare alia omnia ejusdem generis non excepta. Ita Laym. & Pirh. citantes Gloss. in cit. c. 2. v. committantur. Idem omnino tradit Garc. l. c. n. 79. sub hac distinctione;

P. Leuron. Vicarius Episc.

nimirum quòd possit Vicarius cetera omnia requirentia speciale mandatum, si datum generale mandatum dicendo: ad omnia, que potest constituens, excepta illa re; secus, si datum generale mandatum dicendo simpliciter: ad omnia, excepta illa re.

PARAGRAPHUS II.

De iis, quæ Vicarius generalis facere nequeat sine speciali mandato extra materiam beneficiale.

Questio 102. Mandatum speciale Vicarii quodnam sit, & qualiter a mandato singulari distinguatur?

Respondeo cum multa spectantia ad jurisdictionem & potestatem Episcopalem exercere nequeat Vicarius sine speciali Episcopi mandato. Sbroz. l. 1. q. 65. num. 1. juxta c. penult. & ult. de off. Vicar. in 6. necesse erit explicare priùs mandati seu commissionis specialis naturam; hinc dico minùs perfecte illud describi à Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. num. 46. quòd tunc dicatur habere Vicarius generalis speciale commissionem ad aliquod negotium, quando illud particulariter est illi demandatum, vel in, seu unà cum commissione (intellige generali Vicariatus) vel extra illam per aliquem actum. Melius vero describi à Sbroz. l. cit. num. 2. quòd speciale mandatum dicatur, quando Episcopus dat potestatem Vicario verbis expressis ad aliquem actum, generalitate verborum abstracta v. g. ad conferenda beneficia &c. absque eo, quòd causa & persona exprimat se seu specificetur, citat pro hoc c. penult. de off. Vicar. in 6. junctà gl. v. committantur. & c. fin. cit. eod. junctà gl. v. commissa. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. Alex. conf. 134. in princ. vol. 6. Cravet. conf. 125. num. 6. ac præsertim Melill. tract. de præcedentia Vicarii c. 3. num. 5. in fine Covar. l. 1. var. resol. c. 6. num. 2. ubi quòd non oporteat esse mandatum speciale quo ad causam, neque quo ad personas. Tunc vero erit & dicetur mandatum singulare, ubi non tantum genus seu species causarum, sed ipsa causa in particulari, & persona fuit expressa. Sbroz. l. cit. num. 3.

Questio 103. Vicarium habere speciale mandatum, an probandum an præsumendum: & an Vicario attestanti de eo sit credendum?

1. **R**espondeo primò per modum suppositionis, Vicarium ipsum, seu ipsam deputationem in Vicarium esse probandam ex Regula generalitatis quòd qualem quis se facit, talem debet se ostendere: l. non ignorat. c. de accusat. Bald. conf. 89. num. 3. l. 1. apud Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 50. Quia & in hoc non creditur assertioni ipsius Vicarii, ut Paris. conf. 12. num. 14. & 15. apud eundem. Quòd ipsum tamen solum procedit, ubi Vicariatus negatur, & tunc fundans se in eo debet illum probare, Ventrigl. ibidem citans Bursat. conf. 23. num. 22. l. 1. Mihi in repertor. v. Vicariatus. juxta dicta à nobis supra in quest. an opus sit scripturâ in constitutione Vicarii, ubi etiam qualiter probandus Vicariatus.

2. Respondeo secundò: si verò non negetur Vicariatus seu deputatio in Vicarium, sed sola potestas

D 3

Vi-

Vicarii, distinguendum est, ita ut, si negetur potestas & facultas, quam habet Vicarius ex generali commissione & jurisdictione ordinaria, hæc probanda non sit, sed præsumenda. Ventrigl. l. cit. num. 52. citans c. cum in jure. de off. deleg. & ibi Felin. col. penult. Bald. in l. ea quidem. col. 4. c. qui accusari non poss. Rotam decis. 176. in antiq. ubi deciditur, Legato credendum in his, quæ veniunt ex communi jure, & ex officio legationis. Et sic credendum Vicario sine literis attestanti in his, quæ veniunt ex generali commissione, astituit Sbroz. l. 2. q. 66. num. 2. citans Mascard. de probat. concl. 140. num. 3. & concl. 269. n. 3. & 4. vol. 1. Si vero negetur in Vicario facultas eorum, quæ speciale mandatum requirunt, subdistingendum est: vel enim negatur aut opponitur contra hanc facultatem, antequam Vicarius illam exerceat, ad impediendum actum faciendum, & tunc est ea omnino probanda, nec præsumi debet aut sufficit, aliis actus erit nullus ipso jure. Ventrigl. l. cit. n. 33. citans Mascard. de probat. concl. 140. num. 16. & Crescent. (quos etiam ait tenere, in hoc casu hanc facultatem probari per communem reputationem) exemplo delegati, à quo si petatur, ut doceat de suo mandato; si non doceat, quidquid agit, est ipso jure nullum, juxta Innoc. in c. venerabilis. de censib. col. 1. Felin. in c. cum in jure. de off. deleg. apud eundem Ventrigl. Qualiter verò probanda dicta facultas, satis constat ex dictis supra, ubi an opus scripturæ in constit. Vicarii, quæ enim ibi dicta de probatione Vicariatus, multo magis locum habeat in probanda commissione speciali, dum ea, quæ specialiter committuntur, seu speciale mandatum requirunt (intellige in simul cum commissione generali Vicariatus) in literis Vicariatus exprimi soleant. Sbroz. l. 2. q. 67. num. 1. ex Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. num. 42. Si verò negatur prædicta facultas, postquam Vicarius ea usus est, & ad annullandum actum factum, & tunc, si Vicarius, vel ejus prædecessor communiter explevit ea, quæ requirunt specialem facultatem, maxime Episcopo præsentem, est præsumenda illa facultas, ne actus invalidi dentur; cum semper præsumatur pro validitate actus. Ventrigl. cit. n. 53. Paris. de resen. l. 7. q. 24. num. 13. Et generaliter, quod mandatum præsumatur post actum factum; concludit idem Paris. l. cit. l. 9. q. 22. num. fin. & num. 21. dicit mandatum legationis præsumi ex diuturnitate temporis. Quod faciunt etiam, quæ habet Barbof. juris Eccles. l. 1. c. 32. num. 129. ubi agens de facultate Vicarii Episcopi dandi dimissorias sine speciali mandato Episcopi, fuse probat, hoc mandatum datis dimissoriis in Vicario præsumi & probari multis conjecturis.

Quæstio 104. Num in iis, quæ speciale mandatum requirunt, Vicarius sit delegatus, & ab eo ad Episcopum appelletur?

Respondeo affirmative. Sbroz. l. 2. q. 65. num. 2. Garc. p. 5. c. 8. num. 40. nisi simul & unà in prima commissione generali Vicariatus committantur. Sbroz. num. 3. Garc. num. 41. vel si extra illam committantur, committantur tanquam Vicario. In utroque enim hoc casu erit Ordinarius, & spectabunt ea ad ordinariam illius jurisdictionem. Vide & de his dicta fufius supra, ubi in quibus habeat jurisdictionem ordinariam. Vide quoque Laym. in c. ult. de off. Vicar. in 6. num. 14.

Quæstio 105. An & qualiter requirentia speciale mandatum, sine eo gesta à Vicario ratificare possit Episcopus?

Respondet negative Sbroz. l. 3. q. 26. cum Anchar. in c. licet. de off. Vicar. in 6. n. 2. Gemin. ibidem n. 15. & Franc. ibid. col. 2. in Gl. v. speciali mandato. Rationem etiam addit; quia non est locus rati-
habitioni ut ex tunc, nec ut ex nunc in iis, in quibus consideratur initium, ut in sententia, electione; secus tamen in casibus, in quibus non consideratur initium; quia tunc ratificare potest Episcopus gesta per Vicarium, saltem prout ex tunc juxta regulam: non firmatur. de reg. juris in 6. Item quia juxta Gemin. l. cit. facere nomine Vicariatus, non est facere nomine constituentis, nisi in his, quæ veniunt ex generali mandato; hinc rata haberi non possunt specialia tanquam non gesta nomine constituentis juxta regulam. Ratum. de reg. juris in 6. licebit tamen ratificare gesta per Vicarium nomine Episcopi in ejus commo-
dum per Episcopum scientem & tacentem, nedum approbantem. Sbroz. l. cit. n. 2. ex Abb. conf. 88. col. 5. n. 6. vol. 1. plura de his infra in fine hujus tract. ubi de gestis per Vicarium approbandis aut rescindendis, & puniendis.

Quæstio 106. Num Vicarius in iis, quæ speciale mandatum requirunt, possit Vicarius potestatem suam specialiter acceptam ab uno casu extendere ad alium similem?

Respondeo: Resolutionem hujus quæstionis pendere ab eo, num potestas in illis requirentibus speciale mandatum, ei concessa in ipsa Vicariatus commissione; tunc enim in iis habebit, ut dictum paulò ante, jurisdictionem ordinariam; jurisdictio autem ordinaria, quia est prorogabilis de casu ad casum similem. Sbroz. l. 1. q. 67. num. 5. in fin. juxta c. P. & G. de off. delegat. & ibi Gemin. num. 9. videtur posse extendi dicta potestas de casu uno ad alium similem. Si verò sunt solum jurisdictionis delegate (qualia sanè erunt, dum commissio seu mandatum non tam est speciale quam singulare ad singularem casum) non poterit ea potestas extendi ad omnino etiam similem casum; quia ut Sbroz. l. cit. citans Jo. de S. Georgio. in c. licet. de off. Vicar. in 6. jurisdictio delegata est improrogabilis, seu extendi nequit ad alia etiam similia juxta cit. P. & G.

Quæstio 107. In quibus Vicarius egeat speciali mandato?

Respondeo: Plurima esse, ad quæ Vicarius egeat speciali commissione seu mandato, constat. Sbroz. l. 1. q. 65. n. 1. quanquam verò ea sint, difficile est generali aliqua regulà complecti, propter diversas DD. sententias, dum quæ eorum aliqui volunt requirere speciale mandatum, de iis id negent alii. Engels ad tit. de off. Vicar. num. 10. generalem regulam aliquam ponere videtur Garc. p. 5. c. 8. num. 46. juncto num. 63. ita ut in omnibus iis, quæ sunt jurisdictionis voluntariæ, & sapiunt meram gratiam, egeat speciali mandato; in iis verò quæ sunt justitiæ, seu necessario expedienda, speciali mandato non egeat. Verum hæc regula infallibilis non est, nec apud omnes recepta, ut bene Engels. loc. cit. sic v. g. tradit Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. Vicarium instituire non posse præsentatos, etsi id negent alii, & tamen instituire præsentatos est justitiæ. E contra dispensare, remittere denunciations matri-

trimoniales, & similia sunt sæpe meræ gratiæ, & tamen plures sentiunt, hæc fieri posse à Vicario sine speciali mandato. Engels l. cit. Unde is aliam videtur regulam statuere ex Sanch. de matrim. l. 3. d. 59. q. 2. num. 1. & seq. dum ait: quòd, cum Vicarius utatur jurisdictione, & tribunali Episcopi, regulariter quæ conceduntur Episcopo (intellige de jure communi, & non ex speciali aliqua commissione aut statuto) etiam vicario concessa intelligantur (uti & is, & Capitulum Sede vacante in ijs, quæ pertinent ad jurisdictionem, nec competunt Episcopo jure aliquo speciali, continentur appellatione Episcopi. Fagn. in c. quoniam, de off. deleg. num. 41.) nisi fuerint specialiter in jure excepta, vel sint res arduæ & magni præjudicii, quæ verisimiliter Episcopus nolle sine suo præfata expedire. Verum de his statuetur, ubi singula, de quibus dubium esse potest, an requirant specialem commissionem, speciatim examinabuntur in sequentibus quæst.

Quæstio 108. Num ea, quæ sunt meri imperii, transeant in Vicarium sine speciali mandato?

Respondeo: primò per modum notabilis, Episcopum habere merum & mixtum imperium. Sbroz. l. 2. q. 56. n. 1. merum autem imperium & mixtum secundum Canones comprehendere omnia jura Episcopalia, tã ordinis quam dignitatis & jurisdictionis. Sbroz. ibid. num. 3. citatis Abb. in c. quod sedem, de off. jud. ordin. n. 4. & seq. Covar. l. 3. var. resol. c. 20. n. 2. ac denique non prohiberi Vicarium exercere, pleraque jura Episcopalia sine speciali mandato. Sbroz. l. cit. num. 3. in fine. His suppositis,

2. Resp. secundò non convenire in hoc puncto AA. nam in Episcopi Vicarium non transferri merum imperium sine speciali mandato, tenent apud Sbroz. l. cit. n. 1. Alex. in l. 1. ff. de off. ejus. n. 71. & 74. juxta c. 2. de off. Vicar. in 6. Gl. in c. quod translationem, de off. legat. v. reservata circa medium. Abb. in c. 1. de off. Archidiacon. n. 2. Bero in c. cum omnis, de consuet. num. 48. &c. verum melius astruit Sbroz. a num. 4. cum plures sint gradus tam meri quam mixti imperii, tam de jure civili quam canonico, plures eorum transire in Vicarium ex generali Vicariatus commissione. v. g. excommunicare, quod est meri imperii, ut Holtienf. in c. postulasti, de off. ordinari. Innoc. in c. transmissam, de elect. nisi forte exercetur in favorem privatum in casu, quò delegatus vult excommunicare impedientem jurisdictionem; quia tunc esset mixti imperii, ut Menoch. tract. de arb. judic. l. 2. casu 438. in fine. centur. 2. Item cognoscere causas civiles, beneficiales, sententiam exequi, restituere in integrum, instituire præsentatos, &c. Sbroz. num. 8. quæ sunt mixti imperii, ut apud eundem Abb. in c. si quis contra, de foro compet. num. 2. Speculat. tit. de jurisdic. omni. Judic. num. 29. & 30. E contra plures sunt gradus tam meri quam mixti imperii, quæ sine speciali mandato non transeunt in Vicarium Episcopi. Sbroz. num. 10. sic depositiones, degradationes, consecrationes, & ea, quæ sunt ordinis Episcopalis, sunt meri imperii, ut Abb. in c. quod sedem, num. 8. Speculat. l. cit. num. 28. Bertach. de Episc. l. 4. tit. de vita Episc. num. 15. & ea sine speciali commissione exerceri nequeunt à Vicario. Item suspendere perpetuò, conferre beneficia sunt mixti imperii, & Specul. l. cit. num. 29. Abb. l. cit. apud Sbroz. num. 12. & hæc pariter sine speciali mandato Episcopi exerceri nequeunt à Vicario.

Quæstio 109. An speciale mandatum datum Vicario ad cognoscendum vel expediendum certi generis causas vel negotia sufficiat, ut dein Vicarius commissam seu delegatam Episcopo à Papa causam istius generis expedire valeat?

Respondeo negativè. Sbroz. l. 2. q. 45. num. 1. ubi etiam ponit istius rei exemplum, dum ait: speciale mandatum Vicarii ad cognoscendum causas matrimoniales non erit sufficiens ad illas (nempe matrimoniales) cognoscendas, quæ Episcopo delegatæ sunt. Pro quo citat DD. in Clem. 2. de rescrip. Bertach. de Episc. p. 7. l. 4. q. 4. Felin. in c. ar. si Cleric. de judic. n. 21. Abb. in c. quoniam, de off. deleg. &c. Item speciale mandatum Vicarii ad dispensandum, non prodest eidem in causis dispensandi à Papa demandatis Episcopo. Neque etiam extenditur ad causas futuras seu demandandas Episcopo; cum potestas & jurisdictio, quæ non est, Vicario committi nequeat. Sbroz. l. cit. n. 2. uti & l. 2. q. 135. num. 2. ubi præ hoc citat Felin. in c. eam te, de rescrip. n. 17. Pavim. de potest. capit. sed. vac. p. 2. q. 10. n. 35. Cuch. Inst. jur. Can. n. 115. &c. plura de his paulò post, ubi in specie de potest. Vicar. ad dispensandum, ad cognoscendas causas matrimoniales.

Quæstio 110. An Vicarius habens etiam speciale mandatum ad exprimendas certi generis causas possit se dein intromittere in causa illius generis commissam specialiter ab Episcopo Vicario alicui foraneo seu speciali?

Respondeo negativè. Sbroz. l. 2. q. 139. num. 2. citans Gemin. in c. licet, de off. Vicar. in 6. n. 13. contra Bero. conf. 22. n. 40. vol. 1. hoc mixtum fundamentum, quod talis Vicarius specialis sit deputatus cumulative, non privative. Verum probatur responsio hac ratione, quòd Episcopus delegando alicui alteri causam aliquam, videatur eam abdicare seu subtrahere à Vicario suo generali. Sbroz. cit. q. 139. num. 3. citatis Innoc. in c. Romana, de appellat. Franc. in c. dilecti, eod. tit. q. 2. Bertach. de Episc. l. 4. p. 1. num. 25. in fine. Eandem rationem proponit Sbroz. l. 2. q. 174. num. 8. ubi ex Abb. in c. si quis contra, ubi quòd Episcopus uni committendo causam in specie derogare videtur jurisdictionem, & ita suspensa ejus jurisdictione quò ad illam causam gesta per illum in ea erunt nulla. Quò etiam faciunt, quòd Episcopus avocare possit causam à suo Vicario, eique interdiceret, ne in ea se intromittat. Sbroz. cit. q. 174. num. 6. juxta dicta à nobis supra. Et sic quoque non prohibetur Episcopus causam avocata à suo Vicario delegare Vicario alterius Episcopi, si ultra consensum committentis adsit consensus commissarii & partium Sbroz. l. 2. q. 41. n. 1.

Quæstio 111. An Vicarius sine speciali mandato procedere possit in iis casibus, in quibus à Tridentino tribuitur potestas Episcopo tantquam Sedis Apostolicæ delegato?

Respondeo primò. Dum tribuitur ei à Trident. jurisdictio & facultas in iis, in quibus etiam ante Tridentinum jure ordinario eam habebat, potest Episcopus, etsi constituatur etiam in iisdem Sedis Apostolicæ delegatus, procedere quòque ut Ordinarius, & videtur potius excitata jurisdictione ei prius competens quam nova concessa. Fagnan. in

c. quoniam, de off. ordinar. in 6. juxta l. sepe. & l. seq. ff. de off. praed. c. licet in corrigendis. de off. ordinar. & ibi Felin. n. 1. dictio enim illa etiam implicat Episcopum cognoscere posse jure ordinario. Fagnan. cit. n. 7.

2. Respondeo secundò: dum Episcopus constituitur delegatus Papae in iis, in quibus jure ordinario ante Tridentinum non habebat facultatem, poterit in his quidem concedere Vicario suo hanc facultatem sibi spiritualiter attributam. Fagnan. l. cit. n. 8. & 9. potest enim delegatus à Principe subdelegare juxta cit. c. quoniam. & l. à Judice. c. de Juridicis. & in specie potest Episcopus, etiam à Sede Apostolica delegatam sibi causam subdelegare Vicario. Laym. in c. ult. de off. Vicar. in 6. n. 11. cum communi DD. in c. 3. de off. delegat. sub hac tamen limitatione, si nudum ministerium, seu executio sine causae cognitione mandata sit, ea subdelegari nequeat. Laym. l. cit. juxta c. ult. de off. delegat. Nequaquam tamen per generalem Vicarii constitutionem censetur in eum translata facultas hanc Episcopo competens speciali jure & tanquam delegatò. Fagn. n. 10. citatis Franc. in c. non putamus. de consuetud. in 6. n. 4. Dec. in c. quoniam. n. 19. & 20. & AA. in Clem. 2. de rescrip. in causa enim delegata non fit extensio à persona ad personam. Fagn. num. 11. citans Federic. de Senis. cons. 163. super invocatione n. 2. & c. edoceri. juncta gl. ult. de rescrip. neq; in causa delegata, ubi Episcopus procedit non ut Episcopus, sed ut delegatus. Fagn. n. 12. citans Dec. Guilielm. de Cuneo. Abb. in c. quoniam. Alex. in l. at quia. de jurisdic. omni. Judic. uti nec è converso Vicarius causam sibi delegatam cognoscit ut Vicarius Episcopi, sed ut delegatus. Fagn. n. 15. Unde hæc delegata jurisdictio transit ad Capitulum Sede vacante. Fagn. num. 13. & apud illum ibi Felin. in c. eam re. de rescrip. n. 17. Abb. in c. cum olim. de majorit. & obedientia. q. 5. neque in delegata jurisdictio est unum & idem tribunal Episcopi & Vicarii. Fagn. num. 15. estque delegatus in causa sibi per Papam delegata major Ordinario. Fagnan. n. 16.

3. Respondeo Tertio: dum Episcopus quandoque expedire aliqua jubetur per dictionem tantum, vel solus, aut cum alia adjectione, quæ specialem Episcopi personam designando ceteros excludat, Vicarius quoque Episcopi censi debet exclusus; cum enim industria personæ censeatur electa, non poterit Episcopus negotium alteri demandare. Fagn. l. cit. num. 18. citans c. quoniam. de off. deleg. §. is autem. vers. propter quam. & ibi Glof. communiter approbata in v. inquisitionem. Laym. in c. ult. de off. Vicar. in 6. num. 11. quamvis & in hoc casu articulus aliquis causæ, v. g. testium examen alteri, v. g. Vicario suo committere possit. Laym. l. cit. citans Felin. in c. si pro debilitate. de off. deleg. n. 4. & Sbroz. l. 2. q. 43. n. 31.

PARAGRAPHUS. III.

De potestate Vicarii exercendi Pontificalia, aliasque functiones Ecclesiasticas & Sacramentalia.

Questio 112. Num Episcopus Vicarius Episcopi possit exercere Pontificalia sine speciali mandato?

Respondeo primò supponendo, quòd si Episcopus assumat in Vicarium generalem, qui

est in ordine Episcopali constitutus, eum ex officio suo, & generali mandato non habere ampliorem potestatem, quam ceteri Vicarii non Episcopi. Azor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 9. hinc jam

2. Respondeo secundò: non potest talis Vicarius Episcopus exercere Pontificalia sine speciali mandato. Pirh. ad tit. de off. Vicar. num. 48. Azor. l. cit. ubi ea, quæ sunt ordinis Episcopalis exercere nequit, nisi ei specialiter committat Episcopus. Unde nequit Ecclesias, Capellas, Oratoria consecrare, cæmeteria polluta expiare, ordines conferre, vel Sacramentum confirmationis ministrare, vel Christina conficere, vel oleum infirmorum sacrare, & etiam si Vicarius Archiepiscopi, non potest Abbates aut Abbatissas benedicere. Eadem ferè habet Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 192. citans Barbof. de potest. Episcopi. allegat. 54. n. 83. Ugolin. de Episc. c. 4. §. 7. n. 2. nisi quòd omittat de oleis consecrandis. Item Sbroz. l. 2. q. 6. per totam. & l. 2. q. 10. n. 6. & 7. ubi etiam singula seorsim stabilit auctoritate plurium Doctorum, & in super addit, quòd nequeat benedicere calicem & patenas, & quæcunque ornamenta Ecclesiastica, citra tamen corporalia, pro quo citat Cardin. in Clem. 2. de statu Monachor. Pavin. de capit. sed. vac. p. 1. q. 3. n. 1. Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. n. 168. & seq. Item addit l. c. n. 2. quod Episcopus Vicarius generalis Archiepiscopi sine speciali mandato exercendi Pontificalia consecrare nequeat Suffraganeos. Contra Menoch. de arbit. Judic. l. 2. casu 22. num. 9. quatenus inquit Vicarium Episcopi (intellige, dum is est Episcopus) posse conferre ordines, Episcopo agente in remotis, adducendo pro hoc textum c. cum nullus. de tempore ordinar. in 6. quem tamen in hoc decipi ait Sbroz. l. cit. num. 11. cum textus ille non loquatur de collatione Ordinum; quia hæc collatio est ordinis Episcopalis, sed de licentia conferendi ordines, quæ à Vicario, etiam non Episcopo, concedi potest, Episcopo agente in remotis. Limitanda tamen est responsio; nisi Vicarius iste generalis Episcopus constitutus quoque esset Vicarius in Pontificalibus. Pirh. l. c.

3. Respondeo tertio: potest tamen Episcopus Vicario suo Episcopo committere ea, quæ sunt ordinis Episcopalis, & in specie omnia illa, quæ responsione præced. enumerata sunt. Sbroz. l. 1. q. 5. num. 10. ea enim, quæ sunt ordinis Episcopalis, delegari possunt. Sbroz. l. cit. num. 11. citatis Hostiens. in c. quod sedem. de off. ordinar. Abb. in c. his quæ. de majorit. & obedient. num. 3. Bertach. de Episc. in. de vita Episc. n. 12. in fin. Bursat. cons. 110. n. 12. in primo. Covar. &c. Et hinc à fortiore delegari possunt Vicario ab eo, si Episcopus est, exercenda cum Vicario (intellige etiam non Episcopo) quæ ab eo aliis delegari non possunt. Sbroz. l. cit. n. 2. citatis Felin. in c. quod sedem. n. 2. Covar. l. 3. Vicar. resolut. c. 20. n. 3. Riminald.

Questio 113. An Episcopus Vicario suo non Episcopo committere ea possit, quæ sunt ordinis Episcopalis.

Respondeo negativè: Sbroz. l. 2. q. 10. n. 3. citans c. à qua. de consecrat. Ecclesiar. & Altar. & ibi Abb. n. 2. & c. quanto. de consuetud. Anchar. in c. fin. de off. Vicar. in 6. col. 1. Gemin. num. 8. &c. Item l. 2. c. 5. n. 2. citatis in super pluribus aliis: eò quòd, quæ sunt ordinis Episcopalis, exerceri nequeant nisi per Episcopos. Et in specie, quòd Vicarius Episcopi (intellige non Episcopus) ea exercere nequeat, [intellige etiam de mandato speciali sui Episcopi] firma-

firmari ait Sbroz. cit. q. 5. num. 2. per Rebuff. pr. benef. tit. de devolut. num. 66. Fufc. de visit. l. 2. c. 25. n. 3. ed quod potestas exercendi ea, quæ sunt Ordinis, non dependeat à nuda voluntate Superioris; sed consistit in certa forma tradita per Ecclesiam secundum Gl. in cit. c. aqua. v. jurisdictionis. & Abb. ibi num. 7. & sic in specie de benedictione Abbatum, & Abbatissarum, de consecratione Monialium, concessione veli, quæ sunt ordinis Episcopalis, ea delegari non posse Vicario non Episcopo, tradit Sbroz. l. 2. q. 8. citatis plurimis. Idem tenere videtur Pignat. Tom. 1. consult. 326. ubi querit, an Vicarius generalis Episcopi, qui obtinuit à Papa facultatem faciendi omnes benedictiones, in quibus non adhibetur oleum sacrum, absente Episcopo possit benedicere Moniales habentes requisitas qualitates in consecratione & velatione earum; & respondet, quod non, nisi suffragetur facultas in specie (intellige obtenta à Papa) & sic censuisse ait S. Congreg. Concil. in una Piana. 9. Februarii 1647. ad c. 17. sess. 27. de regular. & sic elicit ex Gl. in c. aqua. de consecrat. Eccl. & Altar. v. consecrationis.

2. Declaratur ab eodem Sbroz. l. cit. num. 4. responsio, ut non procedat, si ea, quæ sunt Ordinis, commissæ sint Vicario Episcopi non Episcopo à Papa, vel ab Episcopo, sedis tamen Apostolicæ indulto; quia tunc Vicarius, etiam non Episcopus possit ea exercere. Citantur ab eo pro hoc Abb. ubi ante. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 169.

3. Limitatur tamen hoc ipsum; nempe ut Papa demandare possit Vicario non Episcopo ea, quæ sunt Ordinis Episcopalis ex dispositione humana, secus si ex dispositione divina sunt certo Ordini tributa, quæ committi jam non poterunt exercenda ab eo, qui Ordinem illum non habet, ne quidem per Papam. Sbroz. cit. q. 5. n. 8. citans Gl. in c. pervenit. dist. 95. Abb. in cit. c. aqua. in fine. Et sic in specie D. Thom. & cum eo Sylv. in sum. v. Ordo. n. 7. tradunt, Papam simplici Sacerdoti non posse committere collationem Ordinum sacrorum; eo quod hi habeant immediatam relationem ad Corpus Christi. Quod ipsum tamen negat apud Sbroz. l. cit. n. 9. Abb. in c. quanto. de consuet. num. 9.

Questio 114. An Episcopus committere possit Vicario suo, quæ sunt dignitatis Episcopalis?

Respondeo affirmativè: ea enim, quæ dignitatis sunt Episcopalis, inferiori non Episcopo committi possunt. Sbroz. l. 2. q. 28. n. 1. citatis Abb. in c. accidentibus; de excess. Prælator. n. 2. & 3. Sylv. in sum. v. Episcopus n. 9. &c. Adeoque multò magis Vicario suo juxta dicta in fine quæst. præced. Nihilominus usus illorum, quæ sunt insignia & ornamenta dignitatis Episcopalis, V. G. usus mitræ, baculi pastoralis, annuli, chirothecæ, &c. ab Episcopo tali Vicario concedi non potest; quia solus Papa inferiori Prælato, seu Prælato non Episcopo usum dictorum ornamentorum concedere potest. Sbroz. l. cit. num. 3. Sylv. ubi ante. juxta cit. c. accidentibus.

Questio 115. Num Vicarius Episcopi possit ea, quæ sunt Ordinis Episcopalis, sine speciali commissione committere exercenda aliis Episcopis?

Respondeo primò: id Vicarium Episcopi non posse. Pith. l. cit. Pax Jord. l. cit. n. 193. Ven. trigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 31. citans Bonacin. Tom. 3. de suspens. in particulari. d. 3. q. 2. punct. 12. n. 5.

Sbroz. in addit. ad l. 2. q. 7. ubi etiam ait, sic censuisse S. Cong. Concil. Trid. sess. 6. c. 5.

2. Respondeo secundo: potest tamen Episcopus Vicario suo, etiam non Episcopo, dare specialem auctoritatem committendi alicui Episcopo, quæ sunt Ordinis Episcopalis. Pith. l. cit. Azor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 9. in fine. Sbroz. l. 2. q. 12. n. 1. citans Abb. in c. his quæ. & in c. cum olim. de major. & obedienc. Bertach. de Episc. p. 3. q. 61. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 35. & 171. Cuch. instit. juris can. de Vicar. Episc. n. 121. Idque etiam potest Episcopus, etsi ipse impeditus non esset exercere illa per se. Sbroz. l. c. n. 5. Quod ipsum tamen limitat Sbroz. n. 6. ut non procedat in collatione Ordinum, quæ aliter fieri non potest per alium Episcopum respectu Clericorum ei non subditorum, nisi eorum proprio Episcopo impedito ex ægritudine aut aliter; juxta Trident. sess. 23. n. 3. Admonet etiam Sbroz. l. cit. n. 3. hanc commissionem Episcopo alicui fieri debere à Vicario cum protestatione, quod per hoc nihil juris illi Episcopo acquiratur, ut Abb. in c. his quæ. n. 3. Rebuff. tit. de devolut. n. 66. Pavin. &c.

Questio 116. An Vicarius sine speciali mandato dare possit licentiam Episcopis expulsis à suis Diœcesibus exercendi in sua Diœcesi jurisdictionem in eorum subditos?

Respondeo: id facere posse Vicarium, ubi habuerit ad hoc speciale mandatum, juxta quod Clemens III. olim in Concilio Viennensi concessit Episcopis expulsis ab eorum Diœcesibus facultatem procedendi contra expulsores, consiliarios, & fautores, & in eorum subditos jus dicere in locis aliarum Diœcesum, obtenta licentiâ ab Episcopo Diœcesano, vel saltem petita. Sbroz. l. 2. q. 106. juxta Clem. unic. de foro comper. & ibi Abb. Joan. And. &c. Non tamen id posse Vicarium sine speciali Episcopi sui mandato. Sbroz. l. cit. n. 2. citatis Gl. in cit. Clem. v. Diœcesani, & ibid. Abb. n. 10. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 178. Pavin. de potest. capit. Sed. vac. p. 2. q. 10. num. 28. Limitat tamen hoc ipsum Sbroz. l. cit. num. 3. ut ad hoc concedendum Vicarius egeat speciali mandato, Episcopo Diœcesano in Diœcesi aut prope illam existente, secus, si multum ab ea distet. Citat iterum dictam Gl. & Abb. ubi ante n. 18.

Questio 117. An Vicarius possit exercere functiones Episcopales, & se immiscere in alijs functionibus Ecclesiasticis?

Respondeo primò in genere, non posse eum absente Episcopo vel impedito exercere functiones Episcopales, sed id spectare ad primam dignitatem, & alijs successivè. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 239. sic definitum asserens à S. Congregat. Rituum in Brudusyn. 8. Febr. 1614. & in Alarima 22a Jan. 1618.

2. Respondet secundò in specie Barbof. Juris Ecclesiastici l. 1. c. 18. num. 3. Vicarium ut Vicarium non posse missas conventuales aut Pontificales celebrare, aut sanctissimum Sacramentum, aut sacras Reliquias paratum in processionibus deferre, nec alijs officiis aut functionibus Ecclesiasticis se immiscere, sed tantum providere, ut omnia suo ordine fiant, prout declaravit S. Congregat. præposit. negot. Episcop. in Bisignanensi 16. Martii 1600. Sic etiam Vicarium generalem non posse dare benedictionem Diacono, antequam canter Evangelium, neque

que

que concionaturo, antequam ascendat cathedram ex S. Congreg. Rituum in Pacens. 17. Martii 1607. tradit Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 2. num. 27. Neque etiam prohibere potest, ne in choro inchoetur officium, donec ipse veniat, prout voluit eadem S. Congreg. 26. Febr. 1606. apud Aldan. compend. resolut. can. tit. 43. n. 3. §. Ventrigl. l. cit.

Questio 118. Num Vicarius generalis Episcopi jus habeat cumulativè concurrendi in administratione Sacramentorum, & prædicatione verbi Dei cum omnibus Curatis totius Diocesis?

Respondeo affirmativè: Laym. in c. inter cetera. §. unde, de off. Jud. ordinar. num. 2. ubi: Episcopus cum omnibus Parochis, aliisque Curatis Ecclesiarum non exemptarum concurrat cumulativè, ita ut ipse vel ejus Vicarius à peccatis absolvere, vel sacramenta fidelibus ministrare possit, juxta c. 2. de off. Archiepisc. poteritque Vicarius id ipsum sine speciali commissione, Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 28. citans Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. num. 15. & seq. & plures alios. Cum id competat ejus Episcopo jure ordinario, nec sit de causis arduis, aut specialiter in jure exceptis. Ait tamen Sbroz. l. 2. q. 11. num. 2. quòd ipsi Rectoribus Ecclesiarum parochialium Sacramenta fori poenitentialis ita demum administrare possit, si sit Sacerdos, & mandatum speciale habeat, citat pro hoc Abb. & Innoc. in c. cum satis. de off. Archiepisc. Rebuff. n. p. tit. form. Vicar. n. 46. & 171.

2. De cetero idem videtur de munere concionandi; cum Episcopus sit Pastor totius Diocesis, cui ex officio incumbit inter cetera populum verbo Dei pascere, & Sacramenta eidem ministrare. Laym. l. c. n. 1. & spectato jure communi ad Episcopum pertinet jus cathedræ, seu munus prædicandi ad plebem idoneis personis committendi. Et quòd si hoc jus alii inferiores per consuetudinem præscripserint, non propterea omnis cura & sollicitudo Episcopo ablata est. Laym. l. cit. num. 3. unde & idem quòd ad concionandum per se ipsum, si velit, vel committendo id munus aliis, competere videtur Vicario ex generali commissione Vicariatus. Non poterit tamen, uti nec ipse Episcopus Parochis aliisque Curatis, ubi ipsi ad hoc apti sunt, officium illud concionandi in suis Ecclesiis, Sacramentaque administrandi auferre; multò minus Religiosis, aut aliis aliquibus, quibus id competit ex privilegio Papæ. Laym. l. cit. n. 3. in fine. citans Clem. dudum. de sepult. c. excommunicamus. §. quia verò. de senten. excommunic. remittensque ad Barbof. de potest. episcop. p. 3. allegat. 76. Trident. sess. 6. c. 2. & sess. 24. c. 4.

PARAGRAPHUS IV.

De potestate Vicarii circa dispensandum.

Questio 119. An Vicarius sine speciali mandato dispensare possit in iis, in quibus id potest Episcopus?

Respondeo negativè. Laym. in c. cum in generali. de off. Vicar. in 6. num. 1. & 9. Pirh. ad tit. de off. Vicar. num. 57. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 216. Sbroz. p. 2. q. 35. num. 3. citans Calderin. conf. 1. tit. de off.

Vicar. Felin. in c. si cleric. de Judiciis. n. 22. Cuch. institut. jur. Can. de Vicar. Episc. num. 26. & 111. Garc. de benef. p. 5. c. 8. num. 47. citans insuper Guttier. qq. Can. l. 1. c. 19. n. 15. Rodriq. in sum. Tom. 1. c. 234. num. 5. Ledesin. in sum. de matrim. c. 27. concl. 2. Vegam. in sum. p. 1. c. 88. casu. 1. contra plures alios citatos, à Sbroz. l. cit. n. 1. nixos hoc fundamento, quòd dispensare sit jurisdictionis, quæ autem sunt jurisdictionis, possit Vicarius exercere sine speciali mandato. Rationem dant Pirh. Laym. Pax Jord. Sbroz. l. cit. quòd dispensare sapiat gratiam & liberalitatem; quæ autem sunt gratiæ & liberalitatis non continentur in generali Vicariatus mandato; item quòd æquiparetur restitutioni in integrum, quæ etiam in generali mandato non continetur, juxta l. illud. §. si satis. ff. de minoribus. Quòd si verò Vicarius palam ac publicè faciat dispensationes, præsumitur habere specialem auctoritatem dispensandi. Sbroz. l. cit. n. 7. Et sic in specie non poterit sine commissione speciali dispensare in votis, juramentis, impedimentis Canonice, legibus, in quibus id potest Episcopus, Laym. Pirh. l. cit. citantes Sanch. de matrim. l. 2. d. 40. sic quoque in irregularitate vel suspensione aliqua proveniente ex delicto occulto, & in casibus aliis occultis, Sedi Apostolicæ reservatis, in quibus dispensatio & absolutio concessa est Episcopis per Tridentinum sess. 4. c. 6. Vicarius dispensare nequit, nisi specialiter id ei ab Episcopo commissum. Pirh. l. cit. n. 6. Pax Jord. l. cit. n. 210. Ventrigl. l. cit. §. 1. n. 28. Garc. l. cit. num. 48. Barbof. jur. Eccles. l. 1. c. 15. n. 24. citans Narbon. de appellat. à Vicar. ad Episcop. p. 1. n. 229. Suar. Tom. 5. de censur. d. 41. s. 2. num. 8. Ugolin. de off. Episc. c. 4. §. 7. n. 2.

Questio 120. An & quas dat a responsio patiatur exceptiones?

Respondeo: Posse dari aliquas exceptiones, & has esse sequentes. Prima, quòd Vicarius vi generalis commissionis absque speciali mandato sciente & tolerante Episcopo dispensare possit in casibus frequenter occurrentibus. V. g. quòd ad jejunia, festa & similia; si enim dioceses amplæ sunt, & negotia multa, vel Episcopus apud Ecclesiam suam Cathedrallem, ubi frequentior est populus, non resideat, aut ab ea absit, difficile erit in omnibus recurrere ad Episcopum, & ab eo petere dispensationem aut facultatem dispensandi; & quamvis absentia Episcopi per se loquendo non tribuat majorem potestatem Vicario quam is habeat præsentente Episcopo, consuetudo tamen, & antecedentium Vicariorum praxis interdum ostendit, Episcopum contentum esse, & tacite consentiendo committere Vicario potestatem illam dispensandi. Imò si Episcopus valde remotus sit, ut consuli & responsum haberi non possit, potestas illa dispensandi quodammodo Vicario debetur, argumento c. 3. §. Episcopo. de tempor. ordin. in 6. ita ferè Laym. l. cit. & ex eo Pirh. l. cit. num. 59. Ex quibus tamen eorum verbis vides non abesse hic omnino specialem ad hæc commissionem, dum hæc adesse tacite arguitur ex illa scientia & tolerantia Episcopi.

2. Secunda, dum jus ipsum Vicario generali hujusmodi potestatem in aliquibus dispensandi concederet, quemadmodum potestatem dispensandi in denunciationibus matrimonii concedi per Tridentinum, dum id eam concedit Ordinario, comprehendendo sub nomine Ordinarii non solum Episcopum, sed & Episcopi Vicarium, volunt plures, & habet

habet communior, de quo ex professo infra, ubi de potestate Vicarii circa matrimonialia.

Quaestio 121. Quas dispensationes specialiter committere Vicario suo possit Episcopus?

Respondeo primò, cum Episcopus in pluribus ordinaria auctoritate dispensare possit, Sbroz. l. cit. num. 3. citans Calder. cons. 3. de off. Vicar. Felin. in c. ar. si Clerici. de Judic. num. 21. Cardin. Alex. &c. Si enim ea, quae sunt dignitatis & jurisdictionis (intellige ordinariae) Episcopalis possint committi Praelato inferiori, & apud Sbroz. num. 4. Abb. in cap. quanto. de consuetud. num. 2. Felin. ubi ante, Syl. in summa. v. Episcopus. num. 9. multò magis ea poterunt committi Vicario, utpote cui multa ab Episcopo committi possunt, quae aliis committi non possunt juxta c. constitutus. de concess. prab. Sbroz. l. cit. n. 3.

2. Secundo, cum quoque in pluribus dispensare possit Episcopus auctoritate sibi per Papam delegata, poterit Vicario suo committere potestatem dispensandi in casibus à Sede Apostolica, vel Concilio generali Episcopis ratione dignitatis per generalem delegationem commissis aut concessis. V. G. potestatem dispensandi in omnibus irregularitatibus, & suspensionibus, ex delicto occulto provenientibus, excepta illa, quae oritur ex homicidio voluntario juxta Tridentinum sess. 24. c. 8. quia talis potestas generaliter delegata ratione dignitatis Episcopalis transit in ordinariam, ideoque alteri committi, & delegari poterit. Laym. in c. ult. de off. Vicar. in 6. num. 10. & ex eo Pirh. ad tit. de off. Vicar. num. 60. Si tamen Episcopus Vicario suo specialiter committit facultatem dispensandi in casibus Episcopalibus, sub ea commissione non comprehenduntur hi casus à Papa & concilio generali Episcopis, ratione suae dignitatis etiam generaliter delegati. Laym. Pirh. locis cit. Sbroz. l. 2. q. 36. num. 2. citans Cuch. Instit. juris can. de Vicario. num. 111. Mandok. ad reg. 3. Cancell. q. 7. num. 16. p. 1. nisi ex adjuncta clausula colligi possit, quòd Episcopus voluerit omnem potestatem suam, quae delegabilis est, committere Vicario. V. G. si additum sit: committimus Vicario nostro potestatem dispensandi in omnibus casibus, prout ea competit vel competere potest, etiam ex Papae vel alicujus delegatione, vel alias quomodo-cunque. Laym. Pirh. locis cit. citantes Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 46.

3. Tertio; idem esse de casibus Papalibus, qui per accidens ad Episcopum devolvuntur ob difficultatem adeundi Papam, ait Laym. l. cit. sic colligi dicens ex iis, quae docet Sanch. l. 2. d. 40.

4. Quarto, potest Episcopus potestatem dispensandi etiam specialiter sibi delegatam subdelegare Vicario suo. Quia generaliter loquendo potest Episcopus etiam ea, quae non ut Ordinarius, sed ut specialis delegatus Sedis Apostolicae agere potest, specialiter mandata committere seu delegare suo Vicario. Laym. l. cit. n. 11. ita dicens tenere DD. communiter in c. ult. §. veterum. de off. delegat. Pirh. l. c. n. 61. Sbroz. l. 2. q. 34. n. 3. citans Felin. in c. fin. de off. delegat. n. 8. juxta dicta supra ex Fagnan. in c. quoniam. de off. delegat. n. 9. quia delegatus à Principe potest subdelegare juxta l. à Judice. c. de Judicis. Limitatur tamen hoc ipsum primò: nisi forte persona Episcopi specialiter in rescripto delegationis designata & expressa sit, ita ut censetur electa industria personarum. Pirh. cit. num. 6. Sbroz. cit. q. 34. num. 3. Limitatur secundo, ut dum nudum solum ministerium dispensandi, absque cognitione causae delegatum esset

Episcopo, is illud subdelegare non possit, Laym. cit. num. 11. Sbroz. cit. q. 34. n. 4. & 5. citans plures Secus autem esset, dum dispensatio una cum cognitione causae delegata esset; jam enim Episcopus non censetur nudus minister, adeoque dispensandi ministerium una cum cognitione causae subdelegare potest. Sbroz. cit. num. 3. An verò in hoc casu subdelegare possit solum executionem, seu nudum factum dispensandi, non definit ibidem Sbroz. Ex iis verò, quae habet l. 2. q. 33. n. 6. (ubi, quòd in iis, in quibus Episcopo competit dispensare auctoritate ordinaria, possit nudum ministerium dispensandi absque causae cognitione demandare Vicario) sequi videtur à contrario, quòd in iis, in quibus non nisi delegatam habet potestatem dispensandi, non possit nudum ministerium subdelegare. Limitatur tertio, ut Episcopus subdelegare nequeat dispensationes sibi à Papa committendas, sed solum commissas; jurisdictionem enim seu potestatem sibi nondum competentem, seu quam non habet, delegare non potest. Laym. cit. n. 11. Sbroz. l. 2. q. 34. n. 6.

Quaestio 122. An Vicarius generalis dispensare possit in interstitiis?

Respondeo, posse Vicarium habentem generale mandatum, dispensare, Episcopo absente in interstitiis temporum ordinationis. Fagnan. in c. de eo. de temp. ordinat. n. 12. dicens hanc esse sententiam S. Congregat.

PARAGRAPHUS V.

De potestate Vicarii quo ad absolvendum & relaxandum.

Quaestio 123. An Vicarius absolvere possit à suspensione, à qua absolvere potest Episcopus?

Respondeo: id eum non posse sine speciali mandato Episcopi. Ventrigl. Tom. 2. annot. 24. §. 1. num. 29. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 219. Barbof. jur. Eccles. l. 1. c. 14. num. 24. citans Narbon. Ugol. &c. Intelligendumque id ipsum non videtur de suspensione, quam ipse tulit; sicut enim illam ex generali Vicariatus commissione ferre potest, saltem ubi non est perpetua aut multum diuturna. Sbroz. l. 2. q. 182. à n. 2. juxta dicenda paulò infra, ita etiam ab eadem absolvere poterit sine speciali commissione. Quod ipsum velle videtur Sbroz. dum l. 2. q. 183. absolute ait: quemadmodum Vicarius Episcopi suspendere potest, ita etiam absolvere potest; & quòd excommunicatus absolvendus remittitur ad suum excommunicatorem, id ipsum quoque extenditur ad suspensionem & interdictum. Sed intelligendum de suspensione juris seu Canonis, ubi ab ea absolvere potest Episcopus. Sbroz. l. 2. q. 184. num. 1. ubi: suspensum à suspensione juris seu Canonis Vicarius Episcopi absolvere non poterit sine speciali mandato. Declarat id ipsum num. 4. ut absolvere possit à suspensione juris in iis casibus, quibus Episcopo est permittum, ut quando esset lata suspensio in contumaciam, vel etiam ad tempus non determinatum, & in casibus non reservatis à conditore Canonis, super quibus Episcopus dispensare potest. Et sic posse Vicarium Episcopi absolvere à suspensione lata in contumaciam, & non in poenam delicti absolute sine termino, & reservatione, five jure communi five particulari confirmata per Papam, dicit teneri à Navar. in manual. confessar. c. 27. num. 162. post Innoc. communiter

niter receptum in c. 2. de solut. nisi tamen suspensio proveniat à delicto occulto, & non deducto ad forum contentiosum; quia tunc Vicarius Episcopi specialiter deputatus absolvere potest à suspensione, etiam in casibus Sedi Apostolicæ reservatis. Sbroz. cit. q. 184. num. 3. in fine. & num. 5. juxta expressam dispositionem Tridentini sess. 24. c. 6. De cetero Vicarius habens speciale mandatum ad absolvendum etiam à suspensione, non poterit vi illius adhuc absolvere suspensum in iis casibus, ubi absolutio specialiter esset demandata Episcopo per Papam. Sbroz. l. 2. q. 186. remissivè ad se ipsum q. 35. l. 2.

Questio 124. An Vicarius relaxare possit interdictum?

Respondeo de relaxatione interdicti pariter ac de absoluteione à suspensione faciendâ à Vicario est loquendum. Hinc in casibus, in quibus Vicarius absolvere potest à suspensione, potest etiam absolvere ab interdicto. Sbroz. l. 2. q. 185. num. 2. Pax-Jord. l. cit. num. 201. est enim poena interdicti minor poena suspensionis ab officio, ut Diaz. in pract. crim. Can. c. 21. in princ. atque ita jam Vicarius de mandato speciali, & non sine illo relaxare poterit interdictum à jure vel Canone prolatum. Sbroz. l. cit. n. 3. nimirum in illis casibus Episcopo permissis, nec reservatis à conditore Canonis juxta dicta quæst. præced. de suspensione.

Questio 125. An Vicarius generalis Episcopi absolvere possit ab excommunicatione?

1. Respondeo primò: absolvere potest sine speciali mandato ab excommunicatione, quam ipse tulit, Sbroz. l. 2. q. 172. num. 1. Regula enim communis, quod excommunicatus remittitur ad suum excommunicatorem ab eo absolvendus. Sbroz. l. 2. q. 183. num. 2. & cit. q. 172. num. 1. juxta c. pastoralis. §. præterea. de offic. ordinar. & ibidem Felin. num. 9. & ille, qui potest condemnare, etiam potest absolvere; convertibilique sunt absolvere & condemnare, ita ut qui potest unum, possit & alterum. Sbroz. q. 172. num. 2. citatis. Menoch. de arbit. Judic. l. 1. q. 43. num. 3. & seq. ubi etiam dicat, potestatem datam ad ligandum esse quoque commissam ad solvendum. Innoc. in c. prudentiam. de offic. delegat. num. 14. Butrio in c. tua. de offic. Vicar. &c. & in terminis de Vicario Episcopi tenent Cardin. in Clem. 1. de off. Vicar. n. 19. Covar. in c. alma. p. 1. §. 2. n. 10. Et in excommunicatione hominis solus excommunicans absolvit, etiam si sibi non reservaverit absolutionem. Sbroz. l. 2. q. 179. n. 7. nisi, ut addit Sbroz. n. 8. lata sit excommunicatio per hominis vel judicis sententiam, quæ generalis sit.

2. Extenditur responsio primò (quæ extensio uti & extensio subsequens applicari quoque potest absoluteioni ab excommunicatione faciendâ à Vicario ex commissione ei specialiter delegata) ut etiam absolvere possit Vicarius extra Diocesim. Sbroz. cit. q. 172. num. 5. quia hæc absolutio est jurisdictionis voluntariæ, quæ etiam extra provinciam exerceri potest, juxta l. 2. ff. de offic. procons. ubi Baldus, Jason, in l. fin. ff. de jurisdic. omni. Judic. Menoch. de arbit. Judic. l. 1. q. 43. num. 16. & 19. Sbroz. l. cit. Extenditur secundò ad Vicarium Episcopi, etsi is Sacerdos non esset. Sbroz. cit. q. 172. num. 7. citatis Abb. in cap. ab excommunicato. de rescript. n. 16. & in c. transmissam. de elect. num. 2. Navar. in manual. confess. c. 27. n. 14. Anton. 3. p. tit. 24. c. 77. Tabien.

v. Absolutio, qui etiam dicat, à sola excommunicatione posse excommunicatorem absolvere quò ad forum conscientie, etiam non Sacerdotem, sed solâ primâ tonsurâ initiatum; non tamen quò ad forum poenitentie, ubi absolutio ab excommunicatione conjungitur cum absoluteione à peccatis. Eò quòd excommunicatio actus sit jurisdictionis, & à Judice Ecclesiastico exerceri possit, etiam non Sacerdote, vel etiam Diacono aut Subdiacono. Sbroz. n. 8. ex Covar. in c. alma mater. p. 1. §. 11. num. 10. de sentent. excommunicat. & consequenter etiam ab eodem absolvi juxta dicta paulò ante. Subjungit tamen Sbroz. num. 10. Vicarium non Sacerdotem, cum ipse absolvere nequeat à culpa, sed tantum à poena, facturum sanctè & honestè, si committat absoluteionem Sacerdoti, qui absolvat à poena & à culpa. Pro quo citat Abb. in cit. c. excommunicato. n. 16. Syl. in sum. v. absolutio. Bottæ. de Synodo, &c. Quin & in fine num. 3. addit Sbroz. commodius videri committere absoluteionem presbytero, à quo, ut absolvatur excommunicatus coram Notario & testibus, curare debet, ut, cum oportuerit, probare possit absoluteionem. Unde jam etiam patet, absoluteionem ab excommunicatione per Vicarium delegari posse alteri, ut ex professo tradit Sbroz. l. 2. q. 181. à num. 1. citatis Imol. & Butrio. in c. ab excommunicato. de rescript. Abb. & Felin. in c. his, quibus. de offic. ordinar. dum scribunt absoluteionem ab excommunicatione esse delegabilem per Ordinarium, & consequenter per Episcopi Vicarium, ut pote qui Ordinarius est, quemadmodum & ipsa excommunicatio delegabilis est juxta Abb. in cit. c. his quibus, & in c. pastoralis. de offic. Ordinar. Sbroz. cit. q. 181. n. 3.

3. Limitatur è contra, ut non possit Vicarius absolvere ab excommunicatione, quam ipse tulit ex commissione excommunicandi sibi tantum delegata, nisi id expressè in illa commissione dicatur. Sbroz. cit. 172. num. 14. citans Borgal. tract. de irregulari. & dispens. p. 6. tit. de absolut. à majore excommunic. n. 29. Quod ipsum tamen sublimitat Sbroz. num. 15. ita ut, dum Vicarius haberet mandatum Episcopi ad excommunicandum, & excommunicavit in contumacia, absolvere possit, nisi esset commissa causa cum termini perfixione ad expediendum, & terminus esset elapsus. Alias enim extra hunc terminum Vicarius Episcopi sine speciali mandato absolvere nequeat excommunicatum.

4. Respondeo secundò. Tamen si igitur Vicarius absolvere possit ab excommunicatione lata ab homine, puta ab Episcopo (saltem dum hic sibi eam absoluteionem non reservavit) vel ejus delegato, ut satis indicat Sbroz. l. 2. q. 179. in princ. (de quo ex professo quæst. seq.) non poterit tamen sine speciali mandato absolvere excommunicatos excommunicatione juris seu Canonis. Sbroz. ibidem. num. 1. & 2. citans Gl. in c. sua. 2. de poenit. & remissione in 6. v. refutantur. Abb. in c. nuper de sent. excomm. n. 6. Felin. ibid. num. 1. Butrio in c. sua. de offic. Vicar. &c. eò quòd dispensatio à Canone videtur permessa solis Episcopis. Pro quo citat inter alios Felin. in c. pastoralis. §. præterea. num. 10. de offic. ordinar. ubi dicat, quòd ubicunque Canon relinquit absoluteionem ab excommunicatione inferioribus, intelligatur de solis Episcopis.

5. Respondeo tertio: sic quoque sine speciali mandato absolvere nequit ab excommunicatione majore Episcopo reservata. Sbroz. cit. q. 179. n. 3. citatis Felin. & Abb. in cit. c. nuper. Idque etiam si excommunicatio lata fuerit per constitutionem seu statutum Episcopi, sive Prælati Ecclesiastici. Sbroz.

cit. q. 179. num. 4. citans Imol. & Abbat. in *c. gravi. de prob. Felin. in cit. c. pastoralis. de offic. Ordinar. num. 9.* ubi is equiparatur excommunicatum constitutione inferiorum excommunicato excommunicatione Canonis Papæ.

6 Respondeo quartò : absolvere quoque non poterit (subintellige etiam de speciali mandato Episcopi) Vicarius excommunicatum exemptum ab Ordinario, etiam si reservatio absolutionis facta non sit à conditore Canonis. Sbroz. *cit. q. 179. num. 6.* citatis Dominic. in *c. non solum. de regul. juris in 6. Federic. conf. 14. Felin. in cit. c. pastoralis. §. preterea. num. 10.* eo quod hujusmodi absolutio spectet ad Papam, qui solus censetur Episcopus exemptorum juxta Felin. *loc. cit.* & Rebuff. *tit. de union. revocat. num. 22.*

7. Respondeo quintò : in specie absolvere nequit sine speciali mandato ab excommunicatione Canonis : *Si quis suadente diabolo.* quam quis incurrit ob violentam manuum injectionem factam Clerico, & in iis certis casibus, in quibus ex officio absolutio hæc competit Episcopo præstita satisfactione. Sbroz. *l. 2. q. 180. num. 1.* citans *c. de catero. de sentent. excom. c. in his quibus. de offic. Ordinar.* & utrobique Canonistas & Abb. in *c. ea noscitur. de sentent. excommunic. Extenditur quoque responsio nostra ad Vicarium Papæ, ut necis subditos aut aliunde venientes absolvere possit à dicta excommunicatione incurta ob violentam injectionem manuum sine speciali mandato. Sbroz. num. 4. citans Pavin. de potest. capit. sed. vac. p. 2. q. 10. num. 35. &c. Poterit tamen id ex speciali commissione Episcopi. Sbroz. *l. cit. num. 2.* citatis Butrio in *c. ab excommunicato. de rescrip. Gl. in cit. c. de catero. v. licet. Laucel. &c.* Observandum nihilominus quòd tradit Fagn. in *c. pervenit. de sentent. excommunic. num. 8. & 9.* nimirum excommunicatos ob levem injectionem manuum in Clericum absolvi posse per Episcopum. Idque jure ordinario, & non ex speciali tantum gratia & delegatione, idque juxta veriorum intellectum *cit. c. pervenit.* & si injuria illata est mediocri, non posse Episcopum absolvere ab excommunicatione ideo incurta, nisi privilegiatos, ut Osiarium, Officialem, servum Clericum, communiter viventes, & professos : si autem injuria sit gravis seu enormis, Episcopum non posse absolvere sine speciali commissione sibi facta per Papam, nisi eos, qui Papam non possunt adire, ut senes & mulieres, pueros, valetudinarios & hujusmodi, prout hanc distinctionem traditam per Jo. And. in *cit. c. pervenit. num. 3.* sequi ait Fagnanus Abbatem in *idem c. num. 2.* Marian. Socin. *ibidem à num. 7.* & DD. communiter. Item, quòd habet Fagn. *loc. cit. à num. 10.* quòd nimirum eadem facultas absolvendi ab excommunicatione incurta ob levem percussione Clerici competat quoque Prælati Episcopo inferioribus, habentibus tamen jura Episcopalia seu jurisdictionem quasi Episcopalem; eò quòd illi competant omnia ad Episcopalem jurisdictionem pertinentia; absolutio verò ab excommunicatione, etiam Canonis : *si quis suadente,* non sit ordinis, sed jurisdictionis Episcopalis. Ac denique quòd habet *num. 16.* quòd propriè huc spectat : in hac materia absolutionis ob levem percussione videmus absolvendi facultatem competere etiam Vicario Episcopi secundum Cardin. *conf. 42. num. 3.* uti similiter videmus eandem facultatem competere Vicario Capitulari per Gl. in *c. unic. de major. & obed. in 6. v. juris.* Unde jam etiam infertur competere hoc ipsi Vi-*

P. Louren. Vicarius Episc. Tract. 1.

cario sine speciali demandatione; cum competat Episcopo de jure ordinario, spectetque ad ejus jurisdictionem ordinariam.

Questio 126. An Vicarius sine speciali commissione absolvere possit excommunicatos ab Episcopo?

1. Respondeo affirmativè : Sbroz. *l. 2. q. 174. n. 9.* hanc dans rationem, quòd Vicarius habeat idem tribunal cum Episcopo, repræsentetque eandem personam, habeat etiam cognitionem causarum & jurisdictionem ordinariam, & potestatem absolvendi excommunicatos. Confirmat hoc ipsum ex *eo n. 10.* quòd subdelegatus absolvere possit excommunicatum per subdelegantem juxta Felin. in *c. pastoralis. de offic. Ordinar. n. 11.* Navar. in *manual. confess. c. 27. n. 5.* Quòdque Suffraganei absolvere possint à sententiis latis per Concilium provinciale juxta Archid. in *sum. 18. distinct. in finalibus verb. & Gemin.* & Præposit. ab eo citatos. in summa, quòd inferior possit absolvere excommunicatum in statutis Episcopi, nisi is sibi reservarit absolutionem juxta Duen. *Regulâ 252. circa medium.* Abb. Jo. And. & Immol. in *c. grave. de prob. Bottæ. de synod. Episcopali. a. 5. conclus. unic. per totam.*

2. Neque his obstat primò, quòd excommunicatus ad suum excommunicatorem debeat absolvendus remitti juxta *tex. c. pastoralis. §. preterea.* Nam textus ille, & *ibidem* Canonistæ loquuntur de excommunicatis à delegato, qui absolvi non possunt ab alio Judice vel Ordinario vel delegato; hic verò agamus de Vicario Episcopi, qui non diversus, sed idem Judex est, qui Episcopus, & gesta per eum dicuntur gesta per Episcopum, ut Gl. in *c. 1. de capell. Monachor. in 6. v. Episcopus. Sbroz. cit. q. 174. num. 16.* Neque obstat secundò, quòd qui non potuit condemnare, non possit etiam absolvere. Nam imprimis nihil urget in eo casu, ubi Vicarius æquè ac Episcopus potuisset excommunicare. Dein dato etiam, quòd Vicarius non potuisset excommunicare, eò quòd ei hæc potestas hic & nunc sublata, adhuc nihil evincit; siquidem respondet Sbroz. *loc. cit. num. 17.* regulam illam non habere locum, ubi habenti potestatem condemnandi, & absolvendi potestas condemnandi fuit sublata; eò quòd non propterea censetur quoque sublata potestas absolvendi juxta Gl. in *Clem. 1. de heretic. v. contra eos.* & *ibidem* Canonistas & Ripam. in *l. 3. ff. de re judic. num. 11.* Menoch. *de arbit. Judic. q. 43. num. 29. & 31.* ubi declarat, hujusmodi communem sententiam veram esse, quando ratio sublata potestatis condemnandi non militat in absolvendo, sicut non videtur militare in Vicario Episcopi; quia habet idem auditorium & judicium, quòd Episcopus. Neque obstat tertio, quòd Episcopus excommunicando causam videatur à Vicario ad se avocasse; avocata autem causa ad Episcopum, suspensa sit jurisdictio Vicarii. Nam respondet Sbroz. *cit. num. 17.* quòd, licet suspensa sit potestas excommunicandi, non tamen suspensa sit potestas absolvendi, & per hoc videatur ab Episcopo derogatum causæ quòd ad speciem excommunicationis per illius avocationem, non autem quòd ad speciem absolutionis, argumento *c. studuisti. de constitut.*

3. Post hæc omnia tamen Sbroz. postquam *n. 9.* dixerat, sententiam, quòd Vicarius absolvere possit excommunicatum ab Episcopo, putare se veriorum, subjungit *n. 18.* se tamen non credere, quòd, quando

E

quando

quando Episcopus esset in Diocesi, vel in loco propinquo, excommunicatus ab Episcopo, ab eodem sit absolvendus juxta ea, quæ tradit Abb. in c. quis contra. de offic. deleg. in 6. quod à delegato Episcopi, recusati vel non recusati appellari possit ad Vicarium Episcopi, Episcopo præsentem in Diocesi vel loco vicino, in quo etiam dicitur præfens juxta Abb. l. cit. & juxta dicta alia, quod Vicarius Archiepiscopi non possit excommunicare Suffraganeos, ubi Archiepiscopus præfens est. Quæ tamen distinctio locum non habet, ubi Vicarius haberet speciale mandatum Episcopi ad absolvendum excommunicatos. Sbroz. num. 19. Vicarius siquidem ex speciali mandato absolvendi excommunicatos, potest etiam absolvere in casibus Episcopo reservatis. Sbroz. ibid. citatis Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicariar. num. 179. Lancell. in instit. juris Can. de penit. & remiss. juxta Trident. sess. 24. c. 6.

Quæstio 127. An Vicarius Episcopi absolvere possit excommunicatum à delegato Episcopi?

Respondeo affirmative; sequitur à fortiore ex dictis quæst. præced. ea enim fortius militare videntur contra delegatum Episcopi, si militent contra Episcopum delegatum juxta regulam c. auctoritate. de concess. præb. in 6. Sbroz. l. 2. q. 125. num. 7. Huc quoque facit, quod apud eundem num. 8. tradit Archid. in c. 2. de consuetud. in 6. & illum secuti Cardin. in Clem. 2. de rescrip. num. 25. Felin. in c. si quis de foro compet. num. 5. Rot. decis. 371. tit. de offic. Vicar. in novis. & plures alii apud Sbroz. num. 9. nempe quod à deputato Episcopi appellari possit ad ejus Vicarium tanquam ad unum idemque Consistorium. Item, quæ tradit apud Sbroz. num. 10. Innoc. in c. prudentiam. num. 14. nempe quod delegatus unus Episcopi possit absolvere excommunicatum ab aliis delegatis ejusdem Episcopi, adeoque à fortiore id quoque possit Vicarius Episcopi, habens cum eo idem Consistorium, & qui majora potest quam delegatus, ut Felin. in c. quod sedem. de offic. Ordinari. num. 2. Bald. in l. aliquando. ff. de offic. Procons. num. 7. Neque his obstat, quod excommunicatus à delegato Papæ à nullo alio absolvi possit, quam à Papa, etiam delegato excommunicante mortuo. Nam delegatus Papæ, & Papa non constituunt idem tribunal, sicut Episcopus & Vicarius ejus. Sbroz. num. 13. qui tamen ipse num. 14. in heret. distinctioni à se data, quod nimirum præsentem Episcopo Vicarius ejus absolvere nequeat excommunicatum à delegato Episcopi; atque Vicarium non habere in omnibus idem Consistorium, sed tantum in iis, quæ competunt ratione jurisdictionis ordinariæ. Notandum quoque hic, quod tradit Sbroz. l. 2. q. 176. quod si Papa mandet cuipiam ut absolvat excommunicatum ab Episcopo vel ejus Vicario, mandatum hoc se non extendat ad excommunicatum à delegato Episcopi. Pro quo citat Calder. cons. 11. de sent. excom. Pavin. de potest. capit. sed. vac. p. 2. q. 6. in fine, &c.

Quæstio 128. Num vice versa Episcopus absolvere possit excommunicatum à suo Vicario?

Respondeo affirmative: Sbroz. l. 2. q. 177. num. 1. majus siquidem est imperium Episcopi quam Vicarii, majusque privilegium, & firmior

jurisdictio. ut Gemin. in c. licet. de offic. Vicar. in 6. num. 6. Bald. in l. sed si hec. §. semper. ff. de in jus vocand. in fine. Felin. in c. cum olim. il. 2. de offic. delegat. in princip. & plures alii apud Sbroz. l. cit. num. 2. adeoque si Vicarius possit absolvere excommunicatum ab Episcopo, à fortiore poterit Episcopus, utpote qui Vicarium constituit, & cujus nomine competit Vicario jus dicendi, absolvere excommunicatum à Vicario suo. Quod si tamen Vicarius fulminasset censuram in casu aliquo sibi delegato (intellige per Papam) non poterit fulminatus absolvi ab Episcopo. Sbroz. loc. cit. num. 4. juxta c. pastoral. §. præterea. de offic. delegat. & ibi Felin. num. 9. uti nec Episcopus cognoscere potest causam Vicario suo delegatam. Sbroz. loc. cit. num. 3. citatis Anchar. in Clem. 2. de rescrip. col. 1. Imol. ibidem num. 14. Zabarel. num. 10. Bertachin. de Episc. l. 4. p. 5. tit. de auctor. Episc. circa judic. num. 39. Et hæc, etiam si causa delegata fuisset Vicario sub nomine dignitatis (intellige Vicariatus) & eo nomine censuram infligisset. Sbroz. l. cit. n. 6.

Quæstio 129. An Archiepiscopus ejusque Vicarius absolvere possit excommunicatum à Suffraganeo, ejusve Vicario?

1. Responder affirmative Sbroz. l. 2. q. 178. n. 3. ubi: certum est excommunicatum à Vicario Episcopi Suffraganei absolvi posse ab Archiepiscopo vel ejus Vicario, ad quem provocavit. c. venerabilibus. de sent. excom. in 6. uti & in c. ad reprimendum. de off. Ordinari. & ibi Hostiens. Jo. And. & Abb. in c. ab excommunicato. de rescrip. n. 12. &c. Procedit responsio, etiam si lata fuisset excommunicatio post appellationem; quia confusio, quod ex tali causa ad Metropolitanum fuerit appellatum ad cautelam, relaxanda est ab eo excommunicatio, accepta cautione de parendo mandatis. Sbroz. l. cit. n. 2. juxta c. venerabilibus. §. sed si. & ibi Jo. And. & c. per tuas. de sent. excommunic. & ibi Abb. n. 6.

2. Limitanda tamen est responsio primo, ita ut si certum sit, sententiam excommunicationis esse justam, remitti debeat ad excommunicatorem. Sbroz. l. cit. num. 3. juxta c. venerabilibus. §. sane & Abb. loc. ult. cit. Quin & in dubio honestius sit remittere absolutionem Suffraganeo. Sbroz. n. 4. juxta c. §. sane & Abb. l. c. nisi tamen excommunicator requisitus malitiose denegasset excommunicato absolutionem. Sbroz. n. 5. citans §. sane juncta c. exhibens. & per tuas. c. cum contingat. c. prudentiam. de offic. delegat.

3. Limitanda secundo ut procedat, ubi excommunicatus à Suffraganeo ejusve Vicario provocasset ad Archiepiscopum, secus, si eundem adivisset per modum querelæ; regulariter enim querelam hujusmodi non debet audire Archiepiscopus ejusve Vicarius; quia non sunt judices nisi in causa appellationis, juxta c. pastoralis. de offic. ordinari. & c. per tuas & ibi canonista, & ideo excommunicatus remitti tunc debet ad excommunicatorem absolvendus. Sbroz. loc. cit. num. 8. & seq. Quod ipsum tamen de non aditione Metropolitanæ per viam querelæ sic sublimitandum: nisi excommunicatio esset evidenter nulla vel injusta, vel si periculum esset in mora, vel quando aliquis subditus Suffraganei fuit excommunicatus ad instantiam partis & petit coram Archiepiscopo puniri Suffraganeum de excommunicationis injustitia, juxta c. sacro. de sent. excommunic. & ibi Abb. &c. vel quando subditus Suffraganei fuit excommunicatus ex officio Judicis, non ad partis instantiam; in omnibus enim his casibus potest.

potest excommunicatus adire Archiepiscopum, vel eius Officiale per viam querelæ, & tunc absolvi debet excommunicatus ante causâ cognitionem, receptâ prius ab ea idoneâ cautione de stando juri, & parendo mandatis. Sbroz. *cit. q. 178. num. 9. & 10.* citans *c. venerabilibus. & ibi Gl. Jo. And. juncto c. cum desideros. defent. excommun. & Abb. in c. ad reprimendum. & in c. per tuas. & in c. ab excommunicato.* Quod verò dictum, quòd excommunicatus nulliter absolvi debeat, est ad cautelam; de necessitate enim auditur. excommunicatus nulliter non petitâ absolute. Sbroz. *num. 1.* ex Abb. *in c. per tuas. num. 3. & 9.* contumax tamen excommunicatus absolvi non potest, nisi præstitâ dictâ cautione de stando juri, & solutis expensis. Ubi tamen probatur contumax, non verò, si solum præsumatur contumax. Sbroz. *num. 12.* citatis Innoc. *in c. prudentiam. de off. delegat. Covar. in c. alma mater. p. 1. §. II.*

Questio 130. An Vicarius possit absolvere à casibus Episcopo reservatis?

1. **R**espondeo: sine speciali commissione Episcopi nequit ejus Vicarius generalis, dum Sacerdos est, absolvere à casibus seu peccatis Episcopo reservatis; quia hæc potestas non venit in generali commissione officii Vicariatus. *c. de panit. & remiss. in 6. Pirh. ad tit. de off. Vicar. num. 26. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 30. Pax Jord. l. 3. tit. 4. num. 12.* citans Rebuff. *in pr. benef. tit. foru. Vicar. num. 170. Piacet. p. 2. c. 2. num. 15. Barbof. jur. eccl. l. 1. c. 15. num. 25.* citans Ugolin. *de off. Episc. c. 4. §. 7. num. 2. Gallet. in margarit. casuum. v. Vicarius. Sbroz. l. 2. q. 19. num. 2 & 3.* Sed neque id ipsum sine speciali commissione committere potest aliis ob eandem rationem. Pirh. *l. cit.* neque per se ipsum, neque per alium id poterit, etiam ubi Vicarius prædecessor talem potestatem habuisset. Ventrigl. *l. cit.* citans G. nuenf. *in prax. Eccl. q. 278. Meroll. Th. mor. p. 3. disp. 7. c. 6. dub. 17. n. 408.* Quòd si tamen Vicarius generalis citra talem specialem commissionem sibi factam absolvere tentasset, adeoque egisset nulliter, non tamen incurrisset censuram; siquidem *Clem. 1. de privileg. absolventibus à casibus reservatis Episcopo intentans excommunicationem, loquitur tantum de regularibus, non autem de secularibus. Pax Jord. loc. cit. juncto num. 10.*

2. Multoque jam minus Vicarius Episcopi sine speciali commissione potest absolvere à casibus Papalibus seu Papæ reservatis, qui per accidens ad Episcopum devolvuntur ob impedimentum seu difficultatem adeundi Papam, vel ex speciali privilegio Episcopis in perpetuum concessio, quale habetur in Trident. *sess. 24. c. 6.* nam eo ipso, quòd talia ad Episcopum jure ordinario & communi non spectent, non competunt etiam Vicario ex commissione generali sive communi. Pirh. *loc. cit.*

3. Potest nihilominus Episcopus non tantum in casu particulari, sed etiam generaliter alteri personæ idoneæ, adeoque multo magis Vicario suo, delegare potestatem à casibus sibi reservatis. Item à casibus Papalibus, qui per accidens sunt Episcopales, vel ex speciali privilegio ad eos spectant. Pirh. *loc. cit.* citans Sanch. *de matrim. l. 2. d. 40. num. 17. Navar. l. 5. de privileg. conf. 11. num. 4.* ea siquidem, quæ ad jurisdictionem ordinariam spectant, possunt absolute & generaliter delegari; ejusmodi autem facultas absolventi transeat in jurisdictione

P. Leuren. Vicarius Episc. Tract. I.

tnem ordinariam, cum sit annexa Episcopali dignitati in perpetuum. Unde licet opus sit speciali delegatione seu commissione, cum non competant Vicario ratione generalis officii sui seu Vicariatus, prout dicitur in Trident. *l. cit.* poterit tamen illi delegari generalis facultas absolventi ab hujusmodi casibus, quotiescunque occurrunt. Ita ferè Pirh. *l. cit.* quòd verò Vicarius dum ex speciali commissione habet hanc facultatem generalem absolventi à dictis casibus, possit eam subdelegare alteri, saltem hic & nunc absolventi à tali casu, ex eo sequi videtur, quòd ubi Princeps, quæ sunt ordinariæ jurisdictionis, delegat alteri, hic subdelegare possit. Unde jam sequitur, quòd si Vicarius ipse incidit in casum reservatum Episcopo seu Episcopalem, absolvi possit ab eo, cui Vicarius hanc potestatem subdelegavit. Barbof. *loc. cit.* citans Ugolin. *de Episc. c. 39. num. 2. Floron. de casibus reserv. p. 1. c. 3. §. 1. num. 1. Dian. resol. mor. p. 1. tract. 4. resol. 142.*

Questio 131. An Vicarius habens speciale mandatum absolventi à casibus Episcopo reservatis, vel etiam Papalibus Episcopo commissis, possit vicarius absolvere ab hæresi in foro conscientie?

Respondeo negativè: Pirh. *cit. num. 62. in fine.* citans Navar. *l. 1. de constit. conf. 1. n. 89. Laym. de jurisdic. ordinar. conclus. 96.* Item Sbroz. *l. 2. q. 20.* juxta expressum textum Trident. *sess. 24. c. 6.* ubi, postquam voluit, licere Episcopis in quibusdam casibus occultis, etiam Sedi Apostolicæ reservatis, quoscunque sibi subditos in Diocesi sua per se ipsos aut Vicarium ad id specialiter deputandum in foro conscientie gratis absolvere, &c. subdit *idem & in hæresi crimine in eodem foro conscientie eorum tantum, & non eorum Vicariis sit permittum, &c.* Unde jam etiam ab Episcopo hanc facultatem absolventi, ab hæresi non posse concedi Vicario videtur. Et sic expressè tenet Barbof. *de potest. Episc. allegat. 54. n. 86.* ubi: *nec de licentia Episcopi potest subditos à crimine hæresis absolvere Vicarius.*

Questio 132. An Vicarius Episcopi generalis in spiritualibus, si sit sacerdos, ex officio suo generali sine speciali mandato absolvere possit omnes Diocesanos à casibus Papæ aut Episcopo non reservatis?

1. **R**espondeo affirmativè: Barbof. *l. cit. num. 92.* ubi: *ipse Vicarius generalis ex vimandati generalis potest fidelium confessiones audire.* Citat Ricci-um *in pr. aurea. resolut. 284. Monet. de commut. ultim. volunt. c. 7. num. 42. Pirh. cit. num. 62. in fine.* citans Sanch. *de matrim. l. 3. d. 29. num. 15. Laym. in c. licet. de off. Vicar. in 6. num. 4.* citans Sylv. *in sum. v. confessor. Henriq. l. 6. c. 13. num. 3.* attestans de communi praxi. Est enim Ordinarius totius Diocesis, & superior Parochorum, ut AA. citati; & venit nomine proprii Sacerdotis, cui peccata semel in anno constitenda, non solum Parochus presbyter, sed & Episcopus, & legatus in provincia, & Vicarius generalis Episcopi. Sbroz. *l. 2. q. 14. num. 2.* Unde jam frustraneè ponitur à Sbrozio *loc. cit. num. 3.* hæc declaratio; nempe quòd id possit Vicarius, si ab Episcopo haberet ejusmodi potestatem; cum eam, ut dictum, habeat ex generali commissione Vicariatus.

2. Notandum tamen hic, quod habet Pignat. Tom. 8. *consul.* 85. num. 238. nempe quod Vicarius audire nequeat confessiones monialium; quia moniales de ipso non confiderent, ut declaravit S. Congregat. in Sorana 23. Julij. in Mutinensi. 3. Februarii 1587. Quamvis non satis declaret Pignatelli, an loquatur de Vicario Episcopi, an de Vicario quodam alio.

Quaestio 133. An quoque sine speciali commissione Episcopi concedere possit aliis Sacerdotibus [intellige non Parochis] hanc absolventi potestatem?

Respondeo affirmative. Barbof. l. cit. num. 91. citans Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. num. 14. Monet. ubi ante. Ventrigl. Tom. 2. amor. 14. §. 1. num. 28. Laym. Pirh. locis cit. & alii ab iis citati. ob eandem rationem. Item Sbroz. l. 2. q. 13. n. 2. ubi: *quero an Vicarius Episcopi concedere possit facultatem alicui Sacerdoti exequendi ea, quae sunt fori poenitentialis, & respondeo, quod sic, citat pro hoc Abb. in c. his quae & in c. cum olim. de major. & obed. Bertach. tract. de Episc. p. 3. q. 61. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. num. 46. & 171. quos tamen ait, id declarare, quando Episcopus ei dedisset ad hoc speciale mandatum. Verum illo speciali mandato opus esse non constat ex dictis.*

2. Procedit responso in Vicario Episcopi etiam non Sacerdote; etsi enim is per seipsum absolvere nequeat, non tamen minus in committenda illa absolute alij exercerebit jurisdictionem suam ordinariam, quam Vicarius Sacerdos. Et confirmatur hoc ipsum in Parocho non Sacerdote, qui loco sui constituere potest Sacerdotem alium ad assistendum matrimonio, delegare alteri Sacerdoti approbato ab Ordinario potestatem audiendi confessiones suorum.

Quaestio 134. Num Vicarius sine speciali commissione Episcopi possit approbare confessarios?

Respondeo affirmative. Pirh. l. cit. n. 58. Laym. in c. ult. de offic. Vicar. in 6. num. 9. Venit enim sub nomine Ordinarii, ut Paris. de resignat. l. 3. q. 11. num. 22. juxta dicta saepe a nobis supra. Quin & sub nomine Episcopi & Diocesani continetur Vicarius, ubi non est expressè exclusus, & sit res, quae convenit Vicario in officio suo. Pirh. Laym. locis cit. Sbroz. l. 2. q. 43. num. 29. Garc. p. 5. c. 8. num. 52. citans Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. num. 16. Suarez Tom. 5. d. 7. s. 3. num. 10. Spino. de testam. Gl. 15. num. 29. Felin. Franc. & plures alios. Et sic in specie, ubi Trident. sess. 23. cap. 15. approbationem confessoriorum injungit Episcopis, non excluditur ejus Vicarius. Pirh. Laym. Sanch. locis cit. atque ita approbationem hanc fieri posse a Vicario tradit Suarez Tom. 4. d. 28. s. 5. apud Laym. l. cit.

Quaestio 135. An Vicarius quoque sine speciali commissione dare possit licentiam subdito eligendi sibi confessarium?

Respondeo: videri id posse Vicarium ex eo, quod non minus sit proprius sacerdos sui subditi quam Episcopus, juxta dicta *quaest. antepenult. ante hanc*, & ut Sbroz. l. 2. q. 15. num. 1. possit id ipsum Episcopus potestate ordinaria. Quin & de proprio sacerdote generaliter loquendo id asserit Sbroz. l. cit. quod eligendi sibi confessarium licentiam dare possit subdito, quamvis dicat Abb. in Clem. 1. de

privileg. num. 10. id damnare, dum ait, quod Officialis Episcopi non debeat se immiscere in istis spiritualibus. & quamvis Sbroz. postquam cit. num. 1. dixisset: *cum proprius Sacerdos sit quoque generalis Episcopi Vicarius, ut jam probatum, poterit dare licentiam subdito eligendi confessarium, quae a proprio Sacerdote postulanda, & obtinenda juxta c. omnes utriusque sexus. de poenit. & remiss. & ibi Abb. num. 12. post Gl. v. obtineat. addat dein num. 2. declaratur autem hoc verum esse, ubi Vicarius ab Episcopo haberet talem potestatem, ut Archid. in c. 2. de poenit. & remiss. in 6. in fine.*

Quaestio 136. An Vicarius possit publice reconciliare poenitentem?

Respondeo: quemadmodum ab Episcopo fiunt quandoque hujusmodi reconciliationes publicae, dum crimen est gravissimum & publicum. Sbroz. l. 2. q. 18. num. 1. juxta c. finale 28. q. 6. & c. ministrare, ubi hujus rei forma ponitur, posse quoque illas fieri per Vicarium Episcopi ex speciali ejusdem mandato ait Sbroz. l. cit. num. 4. arguendo c. Aurelius. 26. q. 6. per quem textum dicit Gl. in c. 1. & 2. eadem q. v. reconciliare. quod possit etiam alius Sacerdos de mandato Episcopi facere ejusmodi reconciliationes. Non verò id possit sine speciali mandato; eò quod videantur esse reservata Episcopis, non videantur posse exerceri ab aliis ait num. 3. qui etiam num. 8. principalem responsionem, nempe, quod de speciali mandato fieri possint a Vicario, si is Sacerdos, secus, si non Sacerdos, juxta cit. c. Aurelius. & cit. Gl. Limitat quoque num. 5. ut procedat, si Episcopus sit absens. Verum non video, quod si Vicarius habeat ad hoc speciale mandatum absolutum, cur non possit eas facere Episcopo praesente; cum in pluribus aliis ea, quae non nisi ex speciali mandato fieri possunt, habito illo mandato, exerceri possint in praesentia Episcopi aequè ac in absentia.

Quaestio 137. Num Vicarius Episcopi absolvere possit a juramento sine speciali mandato Episcopi?

Respondeo non convenire in hoc AA. nec satis sibi constare. Nam primò negativam tenent apud Sbroz. l. 2. q. 187. n. 7. Anchar. conf. 190. Ruin. conf. 26. in 4. Guido Papa decis. 140. Felin. in c. 1. de jurejur. diceus relictorem. Jafon. in l. nec quicquam. §. ubi decretum. col. 4. ff. de offic. procons. dicens communem. Menoch. conf. 24. n. 11. in 5. Cephal. conf. 51. n. 23. in 1. & conf. 63. n. 34. in 5. & plures alii, qui videntur niti hoc fundamento, quod absolutio a juramento videatur esse quaedam dispensatio; cum sit relaxatio juris communis; Vicarius autem Episcopi non possit dispensare sine speciali mandato.

2. Affirmativam è contra tenet ipse Sbroz. l. 2. n. 2. ubi: *verius esse arbitror, Vicarium Episcopi absolvere a juramento absque speciali mandato; quia negari non potest, quin ista absolutio & relaxatio sit jurisdictionalis; ut Jo. And. in addit. ad Speculatorem tit. de legat. §. num. de Episcoporum. & Felin. in c. 1. de jurejur. n. 20. & illa, quae jurisdictionis sunt, transeunt in Vicarium absq; mandato speciali, &c. Item quia in relaxatione a juramento Judex competens est Judex ecclesiasticus. Ut Innoc. in c. debitores. de jurejur. Abb. in c. pervenit. eod. tit. n. 3. adeoque etiam Vicarius tanquam Judex ecclesiasticus. Pro hac sententia affirmativa citantur à Sbroz. l. c. n. 6. Paul. Castrenf. conf. 216. col. penult. Alex. conf. 222. n. 4. in 2. Roland. conf. 34. vol. 1. Tolof. Boccat.*

Boccat. & plures alii. Ampliatur quoque hæc sententia à Sbroz. n. 7. ut procedat, etiam parte non citata, citatis pro hoc Alciat. inc. cum contingat. de iurejur. n. 125. Rupella l. 1. forens. institut. c. 30. Covar. l. 1. var. resolut. c. 4. num. 5. Afflict. decis. 2. 20. col. 4. &c. Et hæc esse opinionem communem, practicam, & curiarum observantiam testibus Afflict. & Ruin.

3. Nihilominus limitat prædictam sententiam suam Sbroz. num. 8. dum ait eam procedere, quando absolutio à juramento perita esset ad effectum agendi, & ad personam habilitandam, ut non obitante juramento detegere possit fraudem contractus; secus, si perita ad tollendam obligationem contractus vel probationem causæ, pro ut Boccat. in comment. ad constit. pr. Gl. 2. num. 47. dicit, hæc distinctionem servari per Auditores, quibus Papa committit relaxationem à juramento, si & prout à jure fuerit relaxandum, & prout firmant Covar. & Roland. locis cit. Quin etiam Sbroz. num. 9. & 10. in hoc non satis sibi constans, declarat procedere dictam sententiam affirmativam, si Episcopus commississet Vicario omnimodam jurisdictionem in omnibus causis & factis, vel aliquid spirituale (credo esse errorem Typographicum, & pro spirituale ponendum speciale) in litteris Vicariatus enumerasset, & ubi enumeratum hoc non esset majus absoluteione à juramento; siquidem jam non procederet Episcopus sine speciali commissione sibi unà cum generali Vicariatus officio concessa.

4. Limitat illam denique num. 11. nisi petens absoluteionem esset jam effectus perjurus; eo quod Vicarius non possit absolvere à perjurio juxta Felin. in c. 1. de iurejur. vers. 7. Ruin. cons. 66. col. 2. in 4. Roland. cons. 34. num. 4. in 1. Boccat. loc. cit. num. 40. quos citat. Sed cur à perjurio absolvere nequiret Vicarius? cum non sit casus Papalis, aut regulariter loquendo reservatus Episcopo. Et dato, esse specialiter reservatum Episcopo, & consequenter ad absolvendum ab illo egere Vicarium Episcopi speciali mandato; est tamen hæc absolutio à perjurio distinctum quid ab absoluteione à juramento ipso, & ex eo, quod unum non possit sine speciali commissione, non sequitur, quod nec alterum possit sine eo. Verumtamen de hac questione melius statuet, ex principiis generalibus traditis supra, ubi num Vicarius sine speciali mandato dispensare possit in casibus, in quibus id potest Episcopus, quæ proinde revidenda.

Questio 138. Num Vicarius possit absolvere à voto aut illud commutare?

Respondeo: hujus quoque resolutionem petendam à dictis supra locis cit. & sic in specie ait Sbroz. l. 2. q. 19. num. 4. & 5. non posse Vicarium sine speciali mandato commutare votum, utpote quod unum est de casibus Episcopo reservatis.

Questio 139. Num Vicarius concedere possit indulgentias, quas concedere potest Episcopus?

1. **R**espondeo primò: id eum non posse sine speciali mandato Episcopi. Sbroz. l. 2. q. 40. n. 9. citans plures. Item Pirh. ad tit. de offic. Vicar. num. 48. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 35. Azor. Instit. mor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 13. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 199. citans Borgas. de irregul. p. 3. tit. de indulg. n. 2. & p. 7. c. fin. num. 27. Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. n. 172. Franc. Leon. in Thes. fori Eccles. p. 1. c. 10. in fine P. Leuren. Vicarius Episc. Tract. 1.

Barbos. de potest. Episc. p. 3. alleg. 54. num. 90. citans insuper Benzon. de Jubil. l. 1. c. 20. vers. conveniunt. Lavor. de indulg. p. 1. c. 11. num. 51. Est enim hic actus omnino voluntarius & meræ gratiæ. Pirh. Azor. &c. Et indulgentiæ sunt de majoribus, ac ideo requirunt speciale mandatum. Sbroz. loc. cit. num. 10. citans c. cum ex eo. & c. nostro. de penit. & remiss. & utrobique Canonistæ.

2. Respondeo secundo: potest tamen id de speciali mandato Episcopi. Pirh. Azor. Ventrigl. locis cit. Sbroz. l. cit. num. 2. & 3. citans Cardin. in c. nostro. de penit. & remiss. in fine & in Clem. 1. de offic. Vicar. n. 19. Borgas. ubi ante. Felin. & alios; concedere enim indulgentias non est ordinis Episcopalis, sed dignitatis vel jurisdictionis, & hinc facultas illas concedendi potest inferiori ab Episcopo conferri. Ventrigl. l. cit. citans Bonacin. Tom. 1. tit. de indulg. d. 5. q. 1. punct. 3. num. 10. & seq. Ricc. in pr. p. 2. resolut. 222. Barbos. de potest. Episc. p. 3. allegat. 54. num. 90. Item Sbroz. cit. num. 1. citans Abb. in c. accedentibus. de excess. Prelator. num. 2. Pavin. de potest. Capit. Sede vac. p. 1. q. 4. num. 4. Navar. in comment. de Jubileo, & indulg. c. 31. num. 7. & 8. Sylv. in sum. de indulg. n. 11. Unde etiam concedi potest hæc facultas dandi indulgentias Vicario Episcopi, ubi is non esset Sacerdos; quia simplici Clero demandari potest; cum non sit ordinis, ut dictum, sed jurisdictionis. Ventrigl. l. cit. Sbroz. num. 4. citatis Oldrado. cons. 73. n. 8. qui dicat illud esse de mente omnium DD. Pavin. ubi ante &c. Sic enim Cardinales diaconi dare possunt indulgentias. Sbroz. num. 5. ex D. Thom. in 4. sentent. dist. 2. q. 3. Item Episcopus electus & confirmatus, licet non consecratus, neque adhuc presbyter. Sbroz. n. 6. citatis D. Thom. ubi ante d. 22. a. 2. Abb. in c. Suffraganeus. de elect. & in cit. c. accedentibus. num. 4. qui etiam dicat esse communem Anchar. Felin. &c. Limitat tamen responsonem Sbroz. num. 7. ut procedat de iis indulgentiis generalibus, quæ sunt & dignitatis Episcopalis, & in simul jurisdictionis, secus de specialibus, quæ sunt de foro penitentiarum, & dantur quandoque à presbyteris, quibus commissum est secundum varios modos providere peccatori, hæc enim requirunt in dante ordinem & characterem Sacerdotalem.

PARAGRAPHUS VI.

De potestate Vicarii circa corrigendum, puniendum, gratiandum.

Questio 140. An Vicarius generalis Episcopi possit inquirere, corrigere & punire aliquorum excessus sine speciali permissione seu concessione Episcopi?

1. **R**espondeo: Vicarius vi generalis commissio- nis Vicariatus non habet potestatem corrigendi, puniendi aliquorum excessus, crimina vel delicta; adeoque nec inquirendi huic in finem, ut puniat aut corrigat. Sbroz. l. 2. q. 142. num. 1. citans quamplurimos. Pirh. loc. cit. num. 44. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 222. citans Rebuff. in pr. tit. de form. Vicar. num. 137. Barbos. juris eccles. l. 1. c. 15. num. 22. citans Ugolin. de offic. Episc. c. 4. §. 7. n. 2. v. 7. cum communi, juxta expressum textum c. licet. de offic. Vicar. in 6. Causæ siquidē criminales computantur inter negotia graviora; cum tractetur de gravi poena infligenda; adeoque in mandato generali non comprehenduntur.

E 3

Pirh.

Pirh. l. cit. citans c. quod translatione. de offic. legati; unde si procedat in his, seu alicuiusmodi aliquem pertinentem ad jurisdictionem criminalem exercet sine speciali mandato, processus ipso jure est invalidus. Pirh. l. cit. Pax Jord. l. cit. num. 223. Sbroz. l. cit. n. 2. citans Federic. de Senis. consil. 220. num. 2. Verum de his plura infra, ubi de potestate Vicarii circa cognoscendum varias causas.

2. Et sic jam in specie non potest sine speciali mandato Episcopi amovere seu deponere à beneficiis, officiis, administrationibus, ordine. Pirh. Pax-Jord. locis cit. Barbof. l. cit. num. 23. Ventrigl. l. cit. num. 24. Cardin. de Luca. de benef. d. 77. num. 14. Sbroz. l. 2. q. 111. num. 7. & q. 130. num. 4. juxta expressum textum cit. c. licet. de offic. Vicar. in 6. Sic, et si liceat Judicibus Ecclesiasticis ad imitationem legum civilium punire Clericos confiscatione bonorum in casibus, in quibus sic Laici essent puniendi, juxta Diaz. in pract. crimin. Can. c. 124. Jul. Clarum in pract. crim. §. final. q. 78. vers. quero nunc. Anchar. in c. vergentis. de heret. num. 21. Boer. decis. 263. per tot. apud Sbroz. l. 2. q. 158. num. 1. non poterit tamen Vicarius Episcopi in illis casibus sine speciali mandato Episcopi confiscare bona Clericorum. Pax Jord. l. cit. num. 22. citans Barbof. de potest. Episc. p. 3. allegat. 54. num. 119. Sbroz. l. cit. num. 2. non enim in generali commissione jurisdictionis venit potestas confiscandi bona. Sbroz. num. 3. citans Bald. in l. Imperatores. ff. de offic. Praefect. in fine. Alex. in l. 1. ff. de offic. Episc. num. 75. Roman. cons. 59. num. 2. &c. Sic Vicarius non potest exercere poenam verberationis vel fustigationis, etsi id forte posset Episcopus. Sbroz. l. 2. q. 154. à n. 3.

3. Poterit nihilominus Vicarius sine speciali commissione imponere poenas leves. V. G. multas pecuniarias, vel alias similes, propter delicta non gravia. Sbroz. l. 2. q. 143. num. 12. & ex eod. Pirh. l. cit. num. 65. hanc addens rationem, quod omnis jurisdictionis, praesertim ordinaria, annexam habere debeat potestatem aliquam coercitivam, saltem modicam, ne alioquin sit inefficax. Juxta l. ult. ff. de offic. ejus, cui mand. est jurisd.

Quaestio 141. An Vicarius Episcopi punire possit excessus Officialium Laicorum sibi servantium, puta Notarii, Actorum, Nunciorum, Executorum, & similibus?

Respondet affirmativè Sbroz. l. 2. q. 146. n. 2. in fine. citatis Jo. And. & Archid. in c. si Episcopus. de offic. Ordinarii in 6. Boer. decis. 9. num. 7. Barbat. de potest. Cardinal. q. 21. num. 10. & plurimos alios contra alios, quos refert Sbroz. num. 1.

2. Quin etiam posse Vicarium punire familiares & Officiales non tantum suos, seu sibi deservientes, sed etiam familiares & servientes Episcopo, propter unitatem Episcopi & Vicarii: & quia familiares Cardinalium puniri possunt ab eorum Vicariis, tenent Cardin. in Clem. ne Romani. de elect. Soarez. l. receptar. sentent. num. 156. & alii apud Sbroz. l. cit. num. 2. quod ipsum tamen ait Sbroz. num. 5. se verum credere, dum vicarius Episcopo notum faceret voluntatem puniendi Officiales Episcopi; eo quod juxta Bartol. in l. Officiales. c. de offic. Rect. Provinc. per illum textum; quando minor Officialis vult punire delinquentem subdium majori Officiali, tenetur id notum ei facere.

Quaestio 142. Num Vicarius corrigere possit excessus privilegiorum, & in specie Regularium privilegiorum extra claustra degentium?

Responder ad primum, Fagnan. in c. quoniam. de offic. delegat. num. 24. quod etsi id competat Episcopo autoritate illi ad hoc concessa à Trident. sess. 14. cap. 4. non tamen ea potestas per generalem commissionem Vicariatus transfundat in ejus Vicarium. Posse tamen id ei specialiter delegari ab Episcopo juxta regulam cit. c. quoniam, dum ibi Episcopus constituitur delegatus Papae in his, quae non poterat ante concilium expedire, sed non per verba denotantia electam esse industriam personam, nempe Episcopi.

2. Pari ferè modo respondet Fagn. l. cit. num. 22. ad secundum, facultatem hanc, quam quod ad hoc Episcopus habet per Trident. sess. 6. c. 13. non transfundi in Vicarium, nisi per specialem commissionem; cum jure ordinario Episcopus careat hac potestate, & non habeat eam nisi quo ad non exemptos, & Concilium non utatur dictione implicativa etiam, sed tantum dicat: tanquam super hoc à Sede Apostolica delegato.

Quaestio 143. An Vicarius Episcopi in criminibus mixti fori procedere possit contra Laicos per viam capture & incarcerationis?

Respondeo: non videntur in hoc convenire Laici, dum, tametsi in dictis criminibus contra Ecclesiasticum non posse contra eos dicta viâ capturae & incarcerationis procedere, sed solum posse eum contra illos agere censuris, usque non sufficientibus, ministerio Judicis saecularis implorato, tenent apud Sbroz. l. 2. q. 152. num. 3. Jo. Lup. in c. per vestras. §. sed est pulchra dubitatio. de reg. juris in 6. q. 11. Jo. And. in addit. ad speculat. tit. de offic. Ordinarii. Follet. in pract. crim. fol. 97. num. 52. Clar. pract. crim. §. fin. q. 37. dicens hanc opinionem esse communem, & in praxi servari. Quam sententiam non nisi sub hac limitatione, tenent Sbroz. l. cit. num. 4. quod procedat, ubi Praelatus Ecclesiasticus legitime praescripserit hanc facultatem procedendi contra Laicos dicta viâ capturae.

2. De cetero affirmativam pro Judice Ecclesiastico, quod dicta viâ procedere possit (& consequenter etiam Vicarium Episcopi, saltem de speciali mandato Episcopi sui) tenent apud eundem Sbroz. num. 2. Jo. And. Dominic. Franc. in c. cum Episcopus. de offic. Ordinarii in 6. Roman. singul. 911. Felin. in c. cum sit generale. de foro compet. n. 2. Aufrerius in Clem. 1. de heret. q. 5. Cuch. Instit. juris can. de Episc. tit. 6. num. 112. l. 2. testantem se vidisse in pluribus urbibus à familia Episcopi capi, & incarcerari Laicos, non repugnantibus Judicibus Laicis; & sic Episcopum tenere posse Officiales armatos pro executione Justitiae dixisse Roland. cons. 47. per tot. vol. 1. & ab hac sententia affirmativa ait Sbroz. in fine n. 4. credere se non esse recedendum.

3. Porro crimina fori mixti, in quibus saepe Judex saecularis & ecclesiasticus praevencionem praetendit, plura enumerat Sbroz. l. 2. q. 151. ex Claro in pract. crim. & Cuch. Instit. Jur. Can. de Episc. tit. 6. num. 78. & seq. nempe crimen haeresis, adulterium, incestum, concubinatum, stuprum, sacrilegium, sodomiam, fortilegium, usuram, simoniam, falsum

sum in literis Apostolicis, blasphemiam, divinationem, fornicationem faminarum cum personis ecclesiasticis, lenocinium parentum & dominorum filias & famulas prostituendum, uti & casus, in quibus Episcopus procedere potest contra Laicos recenserit apud Bertach. *de Episc. l. 4. p. 2. tit. de auctor. Episc. circa spiritualia.*

Quaestio 144. An Vicarius possit reos subijcere tormentis & torture?

Respondeo: indubitatum est, id eum non posse sine mandato Episcopi; cum revera id sit inter ardua. De cetero id eum posse absolute astruit Sbroz. *l. 2. q. 153. num. 3.* citans pro hoc Gl. *in c. Presbyteri. il primo §. 9. c. illi. qu. 5. q. 5.* Abb. *in c. universitatis. de sent. excommunic. num. 5.* & *ibidem Felin. num. 2.* Diaz. *in pr. crim. can. c. 117. num. 15.* idque sine periculo incurrendae irregularitatis. Pro quo *num. 4.* citat Gl. *in c. accusasti. de accusat. Abb. in c. Cleric. ne Cleric. vel Monach. num. 3.* Felin. *in c. cum illorum. n. 12.* Quin & ampliat Sbroz. *num. 5.* hanc sententiam, ita ut Vicarius Episcopi laicis etiam ministris præcipere possit, ut torqueant Clericum; eo quod, licet de jure Episcopus velejus Vicarius, faciens Clericos per Laicos torqueri sit ipso jure excommunicatus, ut Felin. *in cit. c. universitatis.* Decius *in c. dilectus. de appellat. in princip. in contrarium tamen, ut habet num. 9.* sit observantia juxta Abb. *in cit. c. universitatis num. 6.* Clarus *l. cit. q. 64.* dicentem, quotidie se vidisse sic observari; ut mandante Episcopo Clerici à Judicibus secularibus torqueantur, & hanc esse bonam consuetudinem, ne aliàs delicta Clericorum remaneant impunita. Ac denique tradit Sbroz. *num. 11.* ex Cæpoll. *conf. crim. 78. per tot.* Vicarium Episcopi, si cum assistentia Judicis secularis fecerit Clericum torqueri, qui dein ad mortem condemnatus fuerit, non reddi per hoc irregularem.

Quaestio 145. An Vicarius possit exequi mandata & poenas edictorum?

Respondeo: id eum sine speciali mandato Episcopi non posse (intelligendo hoc de poenis gravibus) Sbroz. *l. 2. q. 189.* citans Rebuff. *in pr. tit. form. Vicar. num. 175.* licet enim Vicarius habeat cognitionem causarum, non potest tamen inquirere, corrigere & punire sine speciali mandato, juxta dicta supra.

Quaestio 146. An possit Vicarius poenitentias publicas imponere, & poenitentias publicè reconciliare sine speciali mandato?

Respondent ad utrumque negativè Ventrigl. *Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 32.* citans Barbof. *de potest. Episc. p. 3. allegat. §. n. 84.* Pax Jord. *l. 12. tit. 12. n. 196.* Est enim hoc ipsum dignitatis episcopalis. Pax Jord. *l. c. uti & Sbroz. l. 2. q. 17. n. 2.* juxta *c. accedentibus. de excessibus Pralator. & ibidem Abb. n. 1.* quæ autè sunt dignitatis episcopalis, sine speciali mandato exerceri nequeunt ab alio inferiore Episcopo. Pax Jord. *l. cit.* Barbof. *cit. allegat. §. 4. num. 87.* Poterit autem hoc ipsum Vicarius ex speciali mandato Episcopi. AA. iidem; quia, quæ sunt dignitatis Episcopalis, possunt committi Vicario. Sbroz. *l. cit. num. 3.* & apud eundem Sbroz. Felin. *in c. his quibus. de off. Ordinar. in princip. Archid. in c. placuit. de poenit. dist. 6.* qui etiam ibi dicat, posse Sacerdotem alium de mandato Episcopi injungere similes poenitentias pu-

blicas; ergo à fortiore Vicario, utpote qui est eadem persona cum Episcopo, & habet jam antecesserit jurisdictionem ordinariam. Ut verò delegari possit hæc potestas Vicario vel alteri, requiritur, ut is sit Sacerdos; cum in foro poenitentiali nullus habeat auctoritatem ligandi & solvendi, nisi sit Sacerdos. Sbroz. *l. cit. num. 5.* juxta *c. omnis. de poenit. & remiss. c. cum satis. de off. Ordinar.* ubi Innoc. & Abb. *num. 1.*

2. Verumtamen distinguendum in hoc puncto inter poenitentias publicas, & inter propriè solennes, (uti hæc distinctio colligitur ex *Apostill. Jo. And. ad Gl. in c. accedentibus. v. publicas*) De propriè solennibus, & earum remissione seu absolutione habemus particulares rubricas in Pontificali, eaque post se, ut Pax Jord. *l. cit. num. 197.* trahunt irregularitatem, dum solenniter poenitentes fiunt irregulares. Has non nisi de mandato Episcopi injungi posse à Vicario indubitatum est; posse verò cum dicto mandato expressè tradit Sbroz. *l. cit. num. 1. & 2.* ubi: *quæro, an Vicarius Episcopi publicas injungere possit poenitentias, ac etiam solennes. respondeo, quod sic, ubi ad sit speciale mandatum.* Et ad has poenitentias solennes restringendam esse mentem DD. negantium, posse Vicarium sine speciali mandato injungere poenitentias publicas, ait Pax Jord. *l. cit. num. 197.* Poenitentia verò aliæ sunt publicæ sine illa solennitate, quas juxta Apostoli monitum: publicè peccantes palam esse corripiendos; mandat Trident. *c. 8. sess. 24.* injungi, ubi crimen ab aliquo commissum publicè, & in conspectu multorum, relinquendo tamen arbitrio Episcopi, ubi ei magis expedire videbitur, commutandi talem poenitentiam publicam in secretam. Et de his poenitentis publicis ait Pax Jord. *l. cit.* non esse eas reservatas Episcopo, adeoque sine speciali mandato illius posse eas injungi à Vicario; cum passim videamus, eas etiam non solum ab Archidiaconis, & commissariis Archidiaconalibus, sed etiam à Lebanis & Parochis imponi.

Quaestio 147. Quid possit Vicarius quò ad excommunicandum?

Respondeo: posse illum excommunicare absque speciali mandato Episcopi. Garc. *p. 5. c. 8. num. 94.* Pith. *ad tit. de off. Vicar. man. 68.* Laym. *in c. cum in generali. de off. Vicar. in 6. num. 9.* Sbroz. *l. 2. q. 168. num. 2.* citans præter alios Gl. *in c. cum ab Ecclesiarum. de off. Ordinar. v. Eccles. in fine,* quæ voluit ob vicem commissam (ab Episcopo in generali commissione Vicariatus) mandatam esse facultatem excommunicandi. Est siquidem excommunicatio actus jurisdictionis *cit. c. cum ab Ecclesiar. & ibi Gl. Abb. & AA. communiter.* Sbroz. *cit. num. 2.* citans præter plures textus Covar. *in c. alma mater. p. 1. §. 11. in princ.* estque gladius excommunicationis nervus disciplinæ Ecclesiasticæ. Trident. *sess. 25. c. 3. c. dilecto. de sent. excommun. in 6. c. nemo. 2. q. 1.* & ad jurisdictionem Ecclesiasticam necessaria; cum jurisdictio sine correctione sit nulla. Sbroz. *l. cit. n. 4.* juxta *l. 1. ff. de jurisd. omn. Judic. c. cum contingat. de foro compet. & ibi AA.* ubi etiam, quòd quilibet Judex Ecclesiasticus possit excommunicare, etiamsi sit delegatus inferioris à Principe, & ab ipso Episcopo, ait Sbroz. *l. cit. num. 3.* citans *c. pervenit. 11. q. 1. Gl. in c. ex literis. de off. deleg. vers. si subdelegatus. Gl. in cit. c. nemo. v. excommunicet.* Covar. *l. cit. num. 1.* qui dicat esse communem. Navar. *in manual. confess. c. 27. num. 5.* & in terminis Vicarii Episcopi Bero *in Rub. de off. deleg. n. 27.*

2. Poterit quoque excommunicare Vicarius Episcopi, etsi Sacerdos non sit; quia id non est ordinis, sed jurisdictionis. Sbroz. l. cit. num. 3. citatis Abb. in c. excommunicato. de rescript. num. 10. Borgat. de irregular. & dispens. fol. 359. quin & posse Vicarium Archiepiscopi excommunicare, uti & suspendere & interdicere Episcopum nondum consecratum, aut etiam consecratum Archiepiscopo absente, ait Sbroz. num. 4. citatis plurimis, de quo vide dicta à nobis supra. Sic itaque in specie poterit Vicarius Episcopi tanquam Ordinarius excommunicare Judices & dominum temporalem, qui ab eo moniti volunt negare Sacramentum penitentiae damnatis ad mortem illud petentibus. Sbroz. l. cit. num. 7. citato Pavin. de potest. Capit. Sede vac. p. 1. q. 8. num. 5. id afluente de Capitulo Sede vacante & ejus Vicario, & citante pro hoc Clem. de penit. & remiss.

3. Sic poterit Vicarius sine speciali mandato decernere excommunicationes praecedente cognitione causae. Quas Concilium Trident. sess. 25. c. 3. intendit ad finem revelationis aut restitutionis inventorum, & quidem non obstante, quod Concilium eisdem decernat, eas à nemine prorsus, nisi ab Episcopo decernendas; eò quod verba illa concilii non excludant Vicarium, sed is quoque comprehendatur ibi nomine Episcopi juxta dicta alia; & illa solum ponantur ad concludendos alios inferiores Episcopis Praelatos, etiam si habentes Episcopalem jurisdictionem, & exemptos, ac nullius Diocesis. Pich. Laym. Garc. l. cit. num. 94. & 95. citans Enriquez in sum. l. 13. c. 17. §. 4. Rodriq. in summ. Tom. 1. c. 79. num. 1. Zerol. pr. Episcop. v. Vicarius. §. 17. Frechil. de excommunic. a. 2. p. 2. num. 5. Suar. de cens. Tom. 5. d. 20. l. 1. num. 2. Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. q. 2. num. 16. contra Bannez. 2. 2. q. 66. a. 6. apud eundem Garc. num. 96. docentem, per dicta verba concilii excludi Vicarium, ita tamen, quod si is ex commissione Episcopi sui dictas excommunicationes decernat, teneant quidem; eò quod concilium non dixerit; quod si secus factum fuerit, totum sit irritum & inane: peccet tamen Episcopus contra mandatum Concilii, si sine urgente causa committat hujusmodi causas suo Vicario. Et haec juxta expressam S. Congregat. Concil. super cit. c. 3. declarationem, quam recitat Garc. num. 97. in haec verba: *Vicarius generalis Episcopi potest has excommunicationes decernere adhibita causa cognitione, nec indiget speciali mandato Episcopi; quibus non obstat alia declaratio ejusdem S. Congregat. quam recitat Garc. num. 91. in haec verba: Vicarius generalis, & ad id facultatem habens ab Episcopo, potest sine prava cognitione facta ab ipso met Episcopo excommunicationes ad finem revelationis pro rebus deperditis decernere, dum tamen ipse Vicarius causa cognitionem adhibeat.* Nam respondetur à Garcia n. 94. verba illa: *ad id facultatem habens*: poni ad excludendum Vicarium generalem habentem facultatem ad hoc limitatam seu ablatam ab Episcopo, qui utique non poterit dictas excommunicationes facere, praeterquam, ut ipse Garcias num. 99. quod dicta declaratio S. Cong. non videatur ita esse certa quam illa adducta à se num. 97. utpotè magis juri conformis, teste Marco Anton. Genuens. qui etiam dicat, ita fervari in curia Archiep. Neapol.

4. Notandum hic, quod loco declarationis adjicit Sbroz. cit. q. 168. nempe Vicarium excommunicare posse, non quidem principaliter sic puniendo crimina & delicta, quia illa non potest cognoscere, aut gravi poena punire, juxta dicta à nobis supra, sed incidenter & in consequentiam, ne ejus jurisdictione sit

illusoria, & in effectu nulla. Pro hac declaratione citat Bero. in rubric. de offic. deleg. n. 27. & 28.

Questio 148. An pari quoque modo Vicarius Episcopi possit suspendere, & interdicere sine speciali mandato?

Respondeo affirmativè: Sbroz. l. 2. q. 182. n. 4. citans Rebuff. in pr. benef. tit. firm. Vicar. n. 174. Covar. in c. alma mater §. 2. num. 7. Navar. in man. c. 27. num. 159. & 168. Appellatione siquidem censuræ non solum venit excommunicatio, sed & suspensio & interdictum. Sbroz. num. 1. citans c. quarenti. de verb. signif. c. is cui. de sent. excom. in 6. Abb. in c. cum ab Ecclesiarum. de off. Ordinar. num. 2. Oldr. cons. 86. in fine. Covar. in c. alma mater. de sent. excom. p. 2. num. 7. Navar. l. cit. num. 167. censura autem sit nervus ecclesiasticae disciplinae, Sbroz. num. 2. citatis plurimis. Ergo Judex Ecclesiasticus non minus suspendere & interdicere possit quam excommunicare, ut Abb. in c. cum ab Ecclesiarum. num. 4.

2. Limitat nihilominus responsionem Sbroz. n. 4. quod licet ad majorem solum cautelam, ut Rebuff. l. 1. soleat in Vicariatu exprimi consilio suspendendi, & interdicendi, in casibus tamen, in quibus ageretur de perpetua suspensione vel multum diuturna, Vicarius eam ferre non possit sine speciali mandato; quia suspensio perpetua vel diuturna dicitur esse de arduis secundum Innoc. & Abb. in c. ad haec. de offic. Archiep. num. 1. ita ut dicant, Episcopum eam ferre non posse sine Capitulo.

Questio 149. Specialis an Vicarius concubinariorum suspendere possit ab administratione beneficiorum sine speciali mandato?

Respondeo: id eum posse respectu non exemptorum, non verò respectu exemptorum. Fagnan. in c. quoniam. de offic. deleg. num. 38. Facultas siquidem concessa Episcopo in Trident. sess. 25. c. 14. etiam uti delegato Sedis Apostolicae, ut possit Clericos concubinariorum à beneficiorum administratione suspendere, & beneficiis privare, videtur transire in Vicarium quò ad non exemptos; quia & jure ordinario poterat Episcopus in concubinariorum animadvertere. Toto tit. de cohabit. Cler. & mulier. quo ad exemptos verò opus est speciali subdelegatione secundum regulam; de qua in cit. c. quoniam. ita fere Fagn. l. cit.

Questio 150. An possit Vicarius, sicut id potest Episcopus, scribari sufficientiam Notariorum, & eos imperitos suspendere ab officio?

Respondet affirmativè Fagn. l. cit. n. 31. ob eandem rationem datam quest. praeced. nimirum quia id poterat Episcopus ante Tridentinum jure ordinario, ut annuitur ex dictione illa etiam. & licet ibi Fagn. non nisi scrutationis faciat mentionem, loqui tamen etiam eum de suspensione, vel etiam depositione ab officio, patet ex eo, quòd hunc in finem adducit ex Bartol. & Bald. nimirum per eos in l. sed & reprobati. ff. de excusat. Tutor. probari posse favere publica utilitati approbatum semel reprobati; & quòd, ut refert Bartol. ab Archiepiscopo Capuano fuisse exauktoratos omnes, qui doctoris insignia adepti, sed minus, quam decebat, eruditi Capuam reverfi fuerant. Item patet ex eo, quòd Fagn. in summario ipso num. 31. hoc ponat: *Notarios imperitos ab officio suspendere, &c. subintelligit, potest Vicarius.*

Questio

Questio 151. An Vicarius sine speciali mandato facere possit gratiam, seu poenam remittere?

Respondeo negative. Pirh. l. cit. num. 45. ubi: non potest delictum condonare (intellige remissa poena) nisi hoc ipsum specialiter & expresse fuerit illi concessum. Azor. *inst. mor.* p. 2. l. 3. q. 6. Sbroz. l. 2. q. 38. num. 1. citatis Rebuff. in *pr. tit. form. Vicar.* num. 176. & seq. Cardin. in *Clem. unica. de offic. Vicar.* num. 16. & *ibidem* Abb. num. 18. & aliis plurimis. Vicarius enim juxta dicta saepius sine speciali mandato expedire nequit, quae sapiunt meram liberalitatem, & gratiam; utpote quae in generali Vicariatus commissione non includuntur. Proceditque Responso, etiam si Episcopus non sit in Dicecesi. Sbroz. num. 4. citato Abb. *ubi ante*. Poterit tamen Vicarius facere gratiam de speciali mandato in iis casibus, in quibus Episcopo permissum est remittere poenam, Sbroz. n. 5.

Questio 152. An Vicarius sine speciali mandato possit absolvere inquisitum?

1. Respondeo: non convenire in hoc Auctores. Nam primò affirmant apud Sbroz. l. 2. q. 66. num. 1. Marian. in *c. qualiter. il. 2. de accusat. q. 5. a. 14.* Felin. in *c. non potest. de re Judic. col. 4. num. 5.* dicens, quòd, liceat Vicarius Episcopi ex generali mandato non possit punire, sicut tamen potest inquirere, (intellige in ordine ad deferendum Episcopo) ita etiam possit absolvere inquisitum, etiam absque ulla alia relatione ad superiorem, subdens hoc esse dictum peregrinum, & nunquam obliviscendum.

2. E contra negant apud Sbroz. num. 2. Ripa in l. qui condemnare. ff. de re judic. col. 3. num. 1. Foller. *pr. crimin. can. 3. part. Judic. rit. vel absolvatur in fine.* hac docti ratione, quòd Vicarius prohibeatur condemnare criminosos ex defectu potestatis, non autem in favorem inquisiti per textum *c. licet. de offic. Vicar. in 6.* si autem caret potestate condemnandi, consequenter etiam carere videatur potestate absolvendi juxta l. nemo, qui condemnare. ff. de Reg. juris. ubi Decius, & Egnol. & quam regulam multis extollit Menoch. l. 1. de arbit. judic. q. 23. num. 35. Item quia jurisdictionis est limitate concessa Vicario. *c. l. i. de arbit. judic. q. 23. num. 35.* Item cum illi causarum cognitio mandata sit, non verò decisio causarum criminalium; adeoque nec extendenda ad absolutionem inquisitorum. Ac denique ut Foller. ne, si illi dicta absolutio permilla esset, frustratoria foret relatio facienda Episcopo.

3. Mediam quasi viam ingrediuntur distinguendo apud Sbroz. num. 4. Diaz. in *pr. crimin. can. c. 5. num. 5.* Rota. *decis. 2. alias 66. rit. de offic. Vicar.* nempe, quòd sicut Vicario permittitur facere inquisitionem ad effectum remittendi culpabiles ad Episcopum, sic quoque possit absolvere inquisitos ad effectum remittendi illos ad Episcopum, si fuerint inventi culpabiles; vel etiam poterit, ubi post inquisitionem non apparuerit delictum, seu delictum non fuerit probatum, cessare ab inquisitione, & inquisitum dimittere, ut Pax Jord. Et sic jam non urget dicta regula: *nemo, qui condemnare*; dum nimirum hoc modo non absolvetur inquisitus à crimine, sed ab inquisitione ad effectum transmittendi illum puniendum ad Episcopum, si culpabilis inventus: vel etiam pure dimittendo illum. In quo casu poterit illum dimissum revocare Episcopus, & denno contra eum inquirere ac procedere; cum Vicarius ab-

stinendo ab ulteriore inquisitione illum non absolvetur à crimine. Et huic sententiae media adstipulatur Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 225. citans Barbosa de potest. Episc. p. 3. allegat. 54. num. 118. Marian. in *c. qualiter. de accusat. num. 171.* quin & ipse Sbroz. l. cit. num. 5. eamque confirmat, & declarat hac ratione: ubi reus inquisitus absolvitur ab inquisitione ad effectum transmittendi illum ad Episcopum, non videtur absolutus simpliciter, & diffinitivè, sicut quando absolvitur à crimine non commissio. Et in primo casu non obstat exceptio rei judicatae, quemadmodum illa obstat in secundo casu, sed iterum inquiri potest secus ac in secundo. Et veram esse hanc sententiam, & ab omnibus approbatam, quòd quando quis est absolutus à crimine non commissio, competat ei exceptio rei judicatae, nec possit amplius contra eum procedi; secus si absolutus esset à crimine non probato, astruit Clar. in *pract. crim. §. fin. vers. hac quidem.* Foller. in *practi crim. can. fol. 302. num. 3.* apud Sbroz. qui subdit, hinc jam mirum non esse, si Vicarius de potestate ordinaria possit absolvere inquisitum ad dictum effectum transmittendi illum ad Episcopum puniendum, licet prohibeatur punire, non autem possit absolvere diffinitivè.

Questio 153. Num Vicarius possit poenam in leviozem mutare, & in specie, nam possit poenas corporales, vel etiam poenam depositionis mutare in pecuniariam?

1. Respondeo ad primum, tamen si Vicario commissa esset specialiter potestas causas criminales cognoscendi, & judicandi, non tamen potest poenam à jure Canonico vel particulari statuto dicecesano impositam & definitam in leviozem mutare, nisi hoc ipsum specialiter & expresse ipsi fuerit concessum, posito, quòd Episcopus in talibus dispensare potest. Laym. in *c. licet. de offic. Vicar. in 6. num. 2. §. ceterum.* Pirh. l. cit. num. 45. Azor. l. cit. Et sic non potest eas mutare in pecuniarias. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 228. citans Cuch. *Inst. Juris Can. tit. 8. de de offic. Vicar. num. 109.* Rebuff. in *pr. tit. form. Vicar. num. 15.* Idque etiam si haberet speciale mandatum ad dispensandum; quia in generali potestate dispensandi non comprehenditur potestas dispensandi super crimine, & commutandi poenam, vel faciendi compositiones, Sbroz. l. 2. q. 37. num. 3. juncto num. 1. & 10. Sic quoque non poterit commutare poenam privationis vel depositionis à beneficio in poenam pecuniariam. Sbroz. *cit. num. 3.* citans Castrenf. *conf. 348. num. 1. & seq. in 2.* Bertach. *de Episc. p. 5. l. 4. tit. de auctor. Episc. circa Judic. num. 53. & p. 6. rit. de Vicar. Episc. num. 1.* Clar. in *pract. crim. §. fin. q. 57.* Borgas. *de irreg. & dispens. p. 5. c. fin. num. 22. & 33.* Sed nec ipse Episcopus sine causa poenam minuere, aut in aliam commutare potest, multòque minus recipere compositiones super omnibus criminibus. Sbroz. l. cit. num. 7. ex Castrenf. *ubi ante* cum Gl. & Canonistis in *c. licet. de penit.* Menoch. *de arb. Judic. l. 1. q. 66. num. 10.* Julio Claro l. cit. q. 85. Abb. in *c. ut Clericorum. de vita, & honest. Clericor. num. 10.* & aliis, quos citat; sed tunc demum, cum crimina levia sunt vel extraordinaria, in quibus locus est poenae arbitrariae, vel quando in iis potest dispensare, vel saltem cessat omnis suspicio avaritiae, moveturque causa correctionis, ut quando applicatur poena loco pio, vel aliae causae adfunt, de quibus DD. *loci cit. ac praecipue* Castrenf. l. cit. Gl. & Abbas in *c. licet.* Unde jam etiam responsum limitat Sbroz. l. cit.

l. cit. num. 13. ita ut in criminibus levibus vel extraordinariis, in quibus imponitur poena Judicis arbitrio, Vicarius quoque Episcopi facere possit compositiones juxta facti qualitatem; secus in criminibus gravibus, uti & in illis, in quibus taxata est poena à jure, & in quibus agitur de poena depositionis ab ordine, vel privationis beneficii. Citat pro hac limitatione Castrenf. Bertach. *ubi anec. Cuch. tit. de Vicar. Episc. num. 109.* Diaz. &c. Quam tamen limitationem etiam sublimitat *num. 16. & 17.* ita ut fieri possit hæc dispensatio seu commutatio poenæ ab Episcopo ejusve Vicario ante latam sententiam, non autem post, pro quo citat Cuchum. *Instit. jur. can. de Episc. num. 306.* Felin. *in c. qualiter. de accusat. num. 129.* Nisi forte in sententia fuerit reservatum jus mutandæ poenæ, aut concessa restitutio, adversus sententiam; aut aliqua justa causa impellat, ut Cuch. *l. cit. n. 308.*

PARAGRAPHUS VII.

De potestate Vicarii circa ultimas voluntates.

Questio 154. An Vicarius possit pias defunctorum voluntates demandare executioni?

Respondeo: sine speciali mandato Episcopi (qui constitutus quoque est executor piarum voluntatum. *l. si quis ad declinandam. §. ubi autem. c. de Episc. & Cleric. & ut latè Menoch. ad 4. remed. ad ipsi-scenda. num. 256. & Cuch. l. cit. de Episc. num. 142. & seq. apud Sbroz. l. 2. q. 49. num. 1.*) id non posse Vicarium, Barbof. *de potest. Episc. p. 3. allegat. 54. n. 104.* Pax Jord. *l. 12. tit. 1. num. 208.* Sbroz. *l. c. n. 2.* citato Bald. *in l. nulli. c. de probat. num. 8.* poterit tamen id ipsum ex speciali Episcopi mandato. Sbroz. *ibid.* Licet enim executor testamentarius facere nequeat subexecutorem, tanquam electa sit fides ejus & industria suæ personæ, ut probat *cit. l. nulli. & ibi Bald. num. 4.* in legatis tamen ad pias causas potest hujusmodi officium delegari. Sbroz. *l. cit. num. 3. & 4.* citans Bald. *in c. cum causis. de Cleric.* Tiraq. *de privilegiis pia causa. privileg. 31. in fine;* eò quod favore piarum causarum relaxentur juris subtilitates. Ad hoc verò, ut Episcopus in hujusmodi executionibus vices suas committere possit alteri, requiritur causa aliqua. Sbroz. *n. 6.* ex Bald. *in cit. l. nulli. num. 8.* Quin & limitationem aliam adjicit Sbroz. *num. 7.* ut Vicarius Episcopi habens speciale mandatum exequendi dictas voluntates, non censeatur adhuc habere mandatum ad liquidandum fructus.

Questio 155. An Vicarius ex officio suo compellere possit executores, fidei commissarios, etiam laicos ad exequendas pias defunctorum voluntates?

Respondet affirmativè Barbof. *l. cit. num. 105.* Sbroz. *l. 2. q. 50.* citans *c. Joannes. c. si heres. c. tua nos. de testamentis.* Pavin. *de potest. Cap. Sed. vac. p. 1. q. 8. num. 7.* Gemin. *consil. 114. n. 5.*

Questio 156. An possit quoque prorogare tempus executoribus?

Respondeo affirmativè. Barbof. *cit. num. 105.* Sbroz. *l. 2. q. 51. num. 1.* Idque etiam si sint Juris vel constitutionis Synodalis. Sbroz. *l. cit. citatis*

Calder. *cons. 5. tit. de Vicar. Felin. in c. ex parte. de consil. col. 3. post num. 1.* Ratio tamen quam adjicit Sbroz. nempe, quod id sit jurisdictionis voluntariæ, quæ transit in Vicarium, non magnopere urget; cum plura sint jurisdictionis voluntariæ, quæ non transeunt in Vicarium.

Questio 157. An Vicarius possit exigere rationes à testamentorum executoribus?

Respondet Sbroz. *l. 2. q. 52.* posse Vicarium tanquam Ordinarium rationem exigere ab executoribus de testamentorum executionibus, etiam Religiosis exemptis, & delinquentes circa illas punire juxta *Clem. l. de testam. & ibi Glof. & Canonist.* quem textum etiam allegat Pavin. *p. 1. q. 8. num. 5. & p. 2. q. 7. num. 6.* pro Capitulo Sede vacante ejusque Vicario.

Questio 158. Quid possit Vicarius circa mutationem ultimarum voluntatum?

Respondeo: posse Vicarium Episcopi in erectione Ecclesiæ & applicatione bonorum eidem relictorum in aliquo mutare voluntatem testatoris, decisum fuisse à Rota teste Mohed. *decis. manuscrip. 124.* refert Sbroz. *l. 2. q. 54.* Barbof. *l. cit.* quò ad hoc punctum remittit ad Moner. *de commut. ultim. volunt. c. 5. num. 484.* verum videndum, quid hac in parte, & quo jure comperat Episcopis ipsis, & de in applicandum vel negandum ejus Vicario.

Questio 159. An Vicarius Episcopi adire possit hereditatem lucrosam delatam Ecclesiæ Cathedrali?

Respondeo: affirmari id absolute à Pavin. *l. cit. p. 2. q. 8. num. 27.* Sbroz. verò *l. 2. q. 53.* id verum existimat, ubi adest speciale mandatum. Rationem dat, quòd Vicarius Episcopi economum Ecclesiæ constituere nequeat, nisi adsit speciale mandatum. Pro quo citat Felin. *in c. quoniam. de offic. ordin. in fin. Lap. allegat. 8. ubi Apostil. Mandos. in verb. economum.*

PARAGRAPHUS VIII.

De potestate Vicarii circa matrimonialia.

Questio 160. An Vicarius Episcopi possit cognoscere causas matrimoniales?

1. Respondeo primò: causas matrimoniales ex speciali commissione Episcopi posse cognoscere à Vicario. Sbroz. *l. 2. q. 42. a num. 5.* Pich. *ad tit. de offic. Vicar. num. 47.* citans Sanch. *de matrim. l. 2. d. 40. num. 17. in fine.* Rebuff. *in pr. tit. form. Vicar. num. 155.* Tametsi enim cognitio hujusmodi causarum spectet ad Episcopalem dignitatem, ut rectè Sbroz. *l. cit. num. 6.* non tamen ideo incommisibilibus est alteri non Episcopo; cum etiam ea, quæ dignitatis Episcopalis sunt, inferiori Episcopo committi possunt. Sbroz. *l. 2. q. 28.* citans Abb. *in c. quanto de consuetud. num. 2. in c. accidentibus. de excess. Prelator. num. 2. & 3. Syl. in sum. v. Episcopus. num. 9. &c.* Tametsi etiam causis criminalibus æquiparentur, sintque inter causas majores & arduas, quippe in quibus agitur de statu hominis juxta *c. penult. de in in-*

integ. restituit. non sunt tamen adeo arduæ & difficiles, ut à solo Episcopo cognosci & expediri debeant, & nullatenus ab alio. Unde si committi possunt hujusmodi causæ discutendæ, & dijudicandæ Doctoribus aliis, qui non sunt ejus Vicarii, ut Alex. conf. 149. vol. 3. apud Sbroz. cit. q. 42. num. 7. multo magis committi poterunt Vicario; cum juxta dicta à nobis sæpius illi multa committi possint, quæ aliis committi non possunt, ut Felin. in c. quod sedem. de off. ordin. num. 2. Rimin. in l. 1. ff. de off. ejus. num. 89. Neque his obstat dispositio Trident. sess. 24. c. 10. ubi causæ matrimoniales examini tantum Episcoporum committuntur, ut patebit ex dicendis paulo post.

2. Tamen autem Episcopus causas illas matrimoniales, quæ ad ipsum spectant, jure ordinario committere possit Vicario, non tamen delegatas ei à Papa subdelegare eidem posse tradit Sbroz. cit. q. 42. n. 9. juncto n. 18. causa enim matrimonialis gravis est & ardua. Sbroz. num. 10. citatis Socin. Jun. conf. 86. num. 6. in 2. Cravet. conf. 281. col. 3. juxta c. mulier. de jurejur. causæ autem graves & arduæ subdelegari nequeunt exinde, quod in iis censetur electa industria personæ, cui delegatae sunt. Sbroz. num. 11. citatis Alex. in l. 1. ff. de offic. ejus in princ. Jason. ibidem n. 6. Seytel. not. 3. Cravet. conf. 303. col. 2. & c. quo fit, quod curia non consuevit committere causas matrimoniales nisi Episcopis, teste Abb. in c. si pro debilitate. de off. delegat. num. 4. Decius in c. proposuisti. de probat. in princ. apud Sbroz. num. 13. Stylus autem curiæ habeatur pro lege, & est observandus. Sbroz. num. 14. citans Roland. conf. 70. num. 12. vol. 1. Redoan. de spol. q. 7. num. 18. & c. Item quod intentio Papæ delegantis Episcopo istiusmodi causas ad Episcopum restricta videatur exinde, quod si Papa noluisse restringere ad Episcopum delegationem, utique mentionem fecisset de ejus Vicario in rescripto delegationis, sicut solet in omnibus aliis Brevibus sub hac forma rescribere: *Venerabili Fratri Episcopo N. seu dilecto filio ejus Vicario in spiritualibus generali*: ita ut nulla facta mentione Vicarii, is exclusus censetur. Nihilominus Sbroz. l. cit. num. 30. admittit, in discussione causæ matrimonialis (intellige, etsi de cætero electa sit industria personæ Episcopi) posse committi Vicario examen testium, etiam per viam nudi articuli; eo quod quamvis aliàs causa alicui committi non possit, possit tamen committi articulus, ut Archid. & Gl. in c. si unum. de rescrip. v. causa. Verumtamen hæc Sbrozii doctrina non usquequaque subsistere videtur. Verum utique & indubitatum est, quod ubi electa industria personæ in delegatione, is vices alteri committere nequeat. c. fin. s. u cui. de off. deleg. & ibi DD. Alex. conf. 10. l. 1. Menoch. conf. 69. num. 55. in 1. Ruin. conf. 148. num. 1. in 4. citati à Sbroz. num. 12. sed si nihil aliud expressum in rescripto, sola gravitas causæ hanc electionem industriæ personæ inferre non videtur, prout etiam tradit Decius in c. pro debilitate num. 4. apud Sbroz. num. 15. quod ad hoc, ut causæ subdelegari non possint, non sufficiat esse simpliciter graves, sed debeant ita esse graves, ut sine præsentia delegati terminari non possint, quales non sunt de se causæ matrimoniales. Confirmatur hoc ipsum ex eo, quod in c. statutum. de prob. in 6. disponitur, quod collationem beneficiorum & dignitatum alias exequendam per solum Episcopum in defectum Papæ exequi possit Vicarius generalis ex mandato speciali; ut ipse Sbroz. refert num. 24. quod non satis diluit ipse num. 16. dum inquit, ab uno non esse argumentandum ad

alterum, & ex quo Vicarius fuit habitatus ad unum, nempe ad conferenda beneficia, non fuerit habitatus ad aliud, nempe ad cognoscendum de causis matrimonialibus. Nam adhuc recte in præsentem ab uno ad alterum arguitur, quod sicut unum, sic & alterum possit committi, dum alterum illud non est majus, nec speciale quid continet, cur committi non possit, etsi jus nullum positive dicat in particulari, illud posse committi. Neque etiam ille stylus curiæ ita constans est, ut Decius in c. proposuisti. quin causæ matrimoniales etiam aliis quam Episcopis delegari consueverint, V. G. Abbati, Præposito similive personæ in dignitate constitutæ, quin & ipsi Officiali Episcopi, ut patet ex cit. c. proposuisti. ex litteris. de restitut. in integ. & ibi Abb. & c. Neque etiam intentio illa Papæ ita restricta ad solum Episcopum ex eo satis colligitur, quod in rescripto nulla fiat Vicarii mentio: nam & ipse Sbroz. num. 21. taretur, eam rationem parum efficacem, dum inquit sed tamen melior est ratio superius adducta propter unitatem Episcopi & Vicarii, qui inclusus non videtur propter Episcopum (subintellige solius) mentionem secundum Archid. in c. Reatina. 63. dist. Felin. in c. si quis contra. de foro compet. num. 5. Unde posse Episcopum causam matrimonialem sibi specialiter commissam à Papa subdelegari alteri absolute tenent Laym. de jurisd. Ordin. concl. 95. Pirh. l. cit. & apud hunc Abb. in c. ex litteris. de offic. deleg. not. 2.

3. Respondeo tertio, secundum probabiliorum poterit quoque Vicarius Episcopi vi Officii sui, seu Vicariatus generaliter sibi commissi absque speciali mandato unâ cum Vicariatus commissione, aut etiam extra illam sibi dato causas matrimoniales cognoscere & dijudicare. Sbroz. in hac materia parum sibi constans. l. 2. q. 44. in fine, ubi, postquam proposuisset utramque sententiam, primò affirmativam, secundò negativam, ait: *à prima tamen sententia majore numero auctoritate probata non recedo*. Citatq; l. cit. num. 1. pro hac sententia affirmativa Cuchum instr. jur. can. de Episc. num. 123. Lambert. de jurep. l. 2. p. 2. q. 2. a. 3. Covar. in Episc. l. 4. c. 8. §. 12. num. 1. Abb. & Præposit. in c. sine. de cognat. spirit. Adem tenet Barbof. de potest. Episc. p. 3. alleg. 54. num. 94. citans insuper Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. à n. 18. Anton. Gomez. in Bullam cruciat. c. 444. num. 28. Salz. ad Bernard. Diaz in pract. crimin. c. 73. in fine. Item Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 25. citans præterea Riccium in pr. p. 4. resolut. 471. Genuens. in pract. c. 26. num. 1. Item Azor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 2. Pirh. l. cit. num. 47. Pax Jord. l. cit. num. 147. contra Rebuff. l. cit. Ledesim. de matrim. q. 45. a. 1. Item Azor. p. 2. l. 3. punct. 3. dub. 4. Ugolin de off. Episc. c. 4. §. 7. num. 2. apud Barbof. allegantur pro hac sententia à Barbof. l. cit. alleg. 84. num. 3. & Pirh. c. 1. de frigidis & maleficiat. ubi dicitur ab uxore in causa divortii ponendam querelam coram Episcopo, aut ejus missio; per missum autè intelligitur Vicarius Episcopo, à Glossa, & c. fin. de cognat. spirituali, ubi habetur impedimentum matrimonii propositum coram Officiali Cantuariensi, & sic supponitur Vicarium posse cognoscere de causis matrimonialibus. Est quoque ratio, qua etiam hæc causæ spectent ad dignitatem Episcopalem, spectant tamen quoque ad jurisdictionem ordinariam Episcopi. Laym. in c. licet. de offic. ordin. in 6. num. 3. citans c. accedentibus. Neque adeo arduæ & difficiles, ut à solo Episcopo cognosci debeant, hoc præsertim tempore, quo plurimis doctorum scriptis & commentariis sunt illustratæ. Neque etiam nominatim exceptæ sicut causæ criminales,

qui

quibus æquiparantur *c. penult. de in integ. restitut. in eo* solum, quod per arbitros cognosci non possunt. Neque à jure in *c. accedentibus*, neque à Trident. *sess. 24. c. 20.* (dum ibi nomine Episcopi comprehenditur quoque Vicarius, ut una eademque cum illo persona juxta dicta superius) adimitur Vicario potestas cognoscendi causas matrimoniales, sed solum inferioribus Episcopo Prælati, puta Archidiacono, &c. Monet tamen rectè Pirh. hac in re spectandam consuetudinem cujusque Diocesis; cum in pluribus locis proprii Judices causarum matrimonialium ab Episcopis constitui soleant.

Quæstio 161. Quid possit Vicarius circa remittendas denunciations matrimoniales?

Respondeo primò: quod minus parochi has denunciations faciant, absque sua licentia, minimè impedire potest Vicarius generalis Episcopi. Barbof. *de offic. & potestate Parochi. c. 2. num. 16.* testans, sic censuisse S. Congregat. Concil. 27. *Maii. 1617.* & ex eo Ventrigl. *Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 26.*

2. Respondeo secundò: posse Episcopum dare specialiter Vicario suo facultatem, etiam generalem remittendi denunciations. Sbroz. *l. 2. q. 42. n. 28.* Garc. *p. 5. c. 8. n. 61.* & à fortiore AA. omnes citandi pro respons. seq. contra Cephal. *conf. 421. n. 72. l. 3.* Menoch. *conf. 69. à num. 55. l. 1.* apud Sbroz. censentes, nequidem Episcopum posse specialiter mandare Vicario suo hanc facultatem remittendi denunciations. Trident. enim *sess. 24. c. 1.* remittit iudicio & prudentiæ Ordinarii illas denunciations, & idèd cum juxta communem Vicarius sit Ordinarius, non tantum videtur electa industria personæ Episcopi, sed etiam ejus Vicarii, qui tanquam Ordinarius videtur in illo decreto comprehensus: & si etiam Concilium loqueretur de Episcopo, non tamen excluderetur ejus Vicarius; quia & is sub Episcopi mentione & nomine continetur secundum Archid. in *c. Reatina. dist. 63.* Felin. in *c. si quis contra. de foro compet. num. 5.* & aliàs Tridentina Synodus volens Episcoporum Vicarios in suis decretis excludere ab aliqua facultate, quæ Episcopo conceditur, dicere solet: *eis tantum & non eorum Vicariis, sit permissum: ut sess. 24. c. 6.* ita fere Sbroz. *cit. q. 42. num. 28. & 29.*

3. Respondeo tertio: juxta probabiliorem posse Vicarium sine speciali commissione vi solius generalis commissionis Vicariatus in dictis proclamationibus seu denunciations dispensare ex causa, easque penitus remittere, seu dare licentiam contrahendi matrimonium. Sbroz. *l. 2. q. 202.* ubi: *verius esse videtur, quod Vicarius Episcopi tanquam Ordinarius possit ex causa dare licentiam contrahendi matrimonium non præcedentibus denunciationsibus.* & *l. 2. q. 42.* ubi: *videmus quotidie per Vicarios Episcoporum remitti ex causa denunciations istas quemadmodum per Episcopos:* Laym. in *c. ult. de offic. Vicar. in 6. num. 9.* Pirh. *l. cit. num. 58.* Pax Jord. *l. 3. tit. 7. num. 7.* citans Bonacin. *de matrim. q. 2. p. 6. num. 7.* Sanch. *de matrim. l. 3. d. num. 9.* & 10. ac dicens hanc sententiam approbari à praxi, dum Vicarii generales passim in his dispensant. Item Ventrigl. *l. cit. Card. de Luca ad Tridentinum d. 26. num. 26.* ubi is: *Concilia loquente de Ordinario, receptum est, ut sub ejus nomine veniat Vicarius, qui in denunciationsibus dispensare valeat.* Barbof. *de potestat. Episc. allegat. 32. num. 29.* citans Chokier. *de jurisdic. Ordinarii in exemp. p. 1. q. 1. num. 1.* Basil. Pont. *de matrim. l. 5. c. 26. §. 4.* Reginald. *l. 31. num. 23.* Gratian. *discept. for. c. 83. num. 10.* Molfel. *Theol. mor. tr.*

4. c. 8. man. 10. Gaspar Hurt. *de matrim. d. 5. diff. 19. num. 63.* Vulp. in *pr. c. 15. num. 10.* Narbon. *de appellat. à Vicar. ad Episc. p. 1. num. 256.* & alios quamplurimos contra Cephal. & Menoch. ut *respons. præced.* Item contra Suar. *de Paz. in præct. Tom. 2. præliud. 3. in fine.* Henriq. *l. 11. c. 3. num. 5.* Spino. *de testam. Gl. 15. principal. num. 29.* Gomez. in *Bull. cruciat. c. 4. n. 19. & 21.* Posslev. & alios apud Barbof. *l. cit.* Item contra Meroll. *Theol. mor. p. 3. disp. 7. c. 6. dub. 17. num. 154.* apud Ventrigl. Item contra Garc. *de benef. p. 5. c. 8. num. 61.* ubi: *quod Vicarius Episcopi non possit dictas denunciations remittere sine speciali commissione declaravit S. Congregat. prout sibi dixit Auditor Cardinalis Matthei, Præfeci dictæ Congreg. item contra Fagn. in c. cum inhibito. de clandest. despons. num. 9.* apud Carol. de Luca. *ad Ventrigl. l. cit. num. 6.* quo tamen loco Fagnanus plus non habet, quam quod in libris S. Congregat. manu Cardinalis Carafæ annotatum sit, Gregorium XIII. dixisse, in dicto concilii decreto *sess. 24. c. 1.* appellatione Ordinarii non venire nisi solum Episcopum. Ratio responsionis nostræ satis insinuata *respons. præced.* & datur à Barbof. *l. cit. num. 28.* Pirh. Pax Jord. Laym. *locis cit.* quòd in Trident. *sess. 24. c. 1.* potestas in his denunciationsibus dispensandi committitur Ordinario; nomine autem Ordinarii non minus veniat Vicarius quam Episcopus; & quoties aliquid Episcopo conceditur, ut Barbof. *cit. num. 28.* ex Sanch. *l. cit.* persona Vicarii non excluditur, sed potius sub eadem dispositione comprehenditur, nisi Vicarius reperitur expressè exclusus, & modò materia Vicario ex ejus officio congruat, ut apud eundem Barbof. Gratian. *l. cit. n. 11.* Gutier. *de matrim. c. 59. n. 11.* Sperell. in *decis. for. Eccl. decis. 97. n. 1.* Genuens. in *pr. Curia Archiepisc. Neapol. c. 26. num. 1.*

4. Illud tamen hic observandum, quòd habet Laym. *l. cit.* nihilominus posse Episcopos ejusmodi facultatem dispensandi in denunciationsibus, uti & approbandi confessarios sibi ipsis reservare, ut Sanch. *l. cit.* Sbroz. *l. 2. q. 112. num. 6.* Gutt. *qq. can. l. 1. c. 19. num. 15.* quos citat. Cum enim Episcopus generalem Vicarium suum pro voluntate sua instituat, & amoveat, ideo vel amplam vel restrictam potestatem ei conferre, aut sententiam datam extendere, aut restringere non prohibetur. Laym. *l. cit.* citans Piacet. *pr. Episcop. p. 2. c. 4. n. 12.* Garc. *p. 5. c. 8. num. 86.* citatis aliis. Unde an Vicarius hic & nunc in dictis denunciationsibus remittendis dispensare valeat, colligendum ex mente Episcopi, & ex consuetudine hujus vel illius Ecclesiæ; ita tamen, ut si in generali commissione Vicariatus, aut extra id expressum non sit ab Episcopo, aut aliud habeat dicta consuetudo, id possit Vicarius.

Quæstio 162. Num Vicarius per seipsum possit assistere matrimoniis sine speciali mandato ex proprio officio?

Respondeo affirmativè: Ventrigl. *Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 27.* Barbof. *de potestat. Episc. allegat. 32. num. 117.* citans Ledesm. in *sum. p. 1. de matrim. c. 4. concl. 4. dub. 17.* Henriq. *l. 11. c. 5. num. 4.* Sanch. *de matrim. l. 3. d. 29. num. 18.* Basil. Pont. *de impedim. matrim. c. 26. §. 6. vers. idem etiam.* Azor. Gutier. *tr. de matrim. c. 66. num. 12. & c. 69. n. 9.* Narbon. *de appell. à Vicar. ad Episc. p. 1. num. 201.* Hurtad. *de matrim. d. 5. diff. 9. num. 31.* &c. Idque quia Vicarius venit nomine Ordinarii, Ventrigl. Barbof. *locis cit.* juxta dicta à nobis sæpe.

2. In hoc verò, num assistere possit matrimonio,

nio, dum ipse non est sacerdos, non conveniunt AA. negant communis Navar. *conf. l. sub tit. de off. ordinari. in antiq. & conf. 10. sub tit. de dispens. impuor. in novis. Salzedo ad Diaz. in pract. c. 76. vers. 14. Sayr. in florib. decis. l. sub tit. de offic. ordinari. Ceval. q. 604. n. 59. Cenedo pract. l. i. q. 30. n. 48. apud Barbof. l. c. n. 122. ad quos accedit Card. de Luca ad Trid. d. 26. n. 20. Affirmant è contra Barbof. l. c. ubi is: Dum mihi non consisterit de contraria decisione, de qua ipsi testantur, libenter amplector, tam Parochum quam Vicarium non sacerdotem validè matrimonio assistere, quod novissime post primam hujus tract. impressionem inveni tenere Basil. Pontium de matrim. l. 5. c. 11. n. 11. Quæ sententia Barbofæ ex eo firmari videtur, quod idipsum possit parochus non sacerdos; cum Vicarius non minus sit ordinarius quam parochus respectu omnium subditorum omnibus parochis Diocesis, & non minus sit parochus parochorum quam Episcopus.*

Questio 163. An Vicarius quoque alteri sine speciali mandato concedere possit licentiam assistendi matrimonio sibi subditorum?

Respondeo affirmative, modò is, cui committitur, sit sacerdos, quemadmodum parochus alteri committere potest hanc licentiam, sed non nisi sacerdoti. Card. de Luca ad Trid. d. 26. n. 18. Ventrigl. l. c. Barbof. cit. n. 177. citatiq. ab eo AA. Si quidem ex facultate Tridentini *sess. 24. c. 1.* sibi concessa potest Ordinarius dare licentiam alicui sacerdoti assistendi matrimonio parochi loco sibi subditorum; Ordinarii autem nomine, ut sæpe dictum, venit quoque Vicarius Episcopi. Barbof. l. c. n. 116. unde Rota *decis. 176. n. 8. p. 1. recent.* censuit validum matrimonium contractum coram sacerdote alieno de licentia Episcopi. Et sic habet praxis quotidiana: & sic quoque Vicarius non sacerdos hanc licentiam assistendi concedere poterit. Card. de Luca l. c. n. 20.

Questio 164. An suspensà jurisdictione Episcopi per excommunicationem aut suspensionem Vicarius validè assistat matrimonio, aut licentiam ei assistendi committat alteri?

Respondeo affirmative; neutrum enim est actus jurisdictionis. Quòd si tamen Episcopus suspensus aut excommunicatus non toleratus intrinset Vicarium, aut parochus excommunicatus vice curatum, illè que assisteret matrimonio vel alteri committeret, nihil valeret; quia illa institutio est manifestus actus jurisdictionis, ac proinde facta ab excommunicato nihil valeret. Ita ferè Barbof. l. c. n. 119. citans Alterium *de conf. tom. 1. l. 1. d. 8. c. 6. Sauch. de matrim. l. 3. d. 30. n. 10.*

Questio 165. An Vicarius sine speciali mandato dispensare possit in impedimentis matrimonii dirimentibus in casu, quo potest Episcopus?

Respondet negativè Ventrigl. l. c. citans Sauch. *de matrim. l. 2. d. 40. n. 3. & 12.* Vide dicta supra de potestate Vicarii quò ad dispensandum in genere.

PARAGRAPHUS IX.

De potestate Vicarii visitandi, celebrandi synodum & concursum, & dandi dimissorias.

Questio 166. An Vicarius visitare possit Diocesim?

Respondeo: Id illum non posse sine speciali

P. Leuen. Vicarius Episc. Tract. 1.

commiffione Episcopi. Azor. *Instit. mor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 4.* Barbof. *de potest. Episc. allegat. 54. n. 102. & alleg. 73. n. 28.* citans Rebuff. *in pr. tit. form. Vicar. n. 100.* Ugol. *de potest. Episc. c. 4. §. 7. vers. 3.* Narbon. *de appell. à Vicar. ad Episc. p. 1. n. 224.* Fulc. *de visit. l. 1. c. 2. n. 18.* Sbroz. *l. 2. q. 120. à n. 2.* quos sequuntur Pirh. l. c. Pax Jord. *l. 12. tit. 1. n. 206.* Ventrigl. l. c. n. 22. citans insuper Meroll. *Th. mor. tom. 3. d. 7. c. 6. dub. 1.* Videtur enim visitatio Diocesis reservata Episcopo, qui regulariter visitare tenetur, juxta c. *Decernimus. c. Si Episcopus. de off. ordinari. in 6. Trident. sess. 24. c. 3.* Pirh. l. c. ex Sbroz. l. c. n. 3. quæ autem reservata sunt, non veniunt, nisi specialiter exprimantur. Sbroz. n. 4. citatis Abb. *in c. prudentiam. de off. delegat. col. 2.* Paris. *conf. 10. n. 7. in 4.* Possè autem Episcopum committere specialiter potestatem visitandi Diocesim, extra dubium est, cum competat illa ei jure ordinario. Sbroz. n. 7. citato Fulco *de visit. l. 1. c. 2. n. 18.* Cuch. *Instit. Jur. Can. de Episc. n. 106.* juxta c. *Si Episcopus. de off. ordinari. in 6. & Trid. l. c.* quod ipsum limitat Sbroz. n. 8. uti & Fagn. *in c. quoniam. de off. delegat. n. 27. in fine.* ubi Episcopus fuerit legitime impeditus juxta c. *Decernimus. c. si Episcopus. c. inter cetera. & Concil. Trid. sess. 24. c. 3.* Item n. 9. quòd Episcopus non nisi visitationem ad se spectantem committere possit Vicario, vel alteri, cui vult, c. *Decernimus. Trid. l. c.* non autem Vicarius possit facere visitationem quotidianam, quam facere consuevit Archidiaconus, quia hanc Episcopus non potest demandare alteri quam Archidiacono, juxta Gl. *in c. Episcopum. 10. q. 1. v. Annos. & Trid. l. c.* ubi Archidiaconi, Decani & alii inferiores in Ecclesiis, ubi visitationem exercere legitime consueverunt, debent assumpto Notario de consensu Episcopi per seipsos tantum (alia editio videtur vitiosa, dum habet tandem) ibidem visitare, adeoque exclusi videantur Episcoporum Vicarii, ponderando dictionem illam tantum, cujus natura est assumere illud, quod ponit, & excludere & negare aliud. Ita Sbroz. n. 10. & 11. Verum id tantum non videtur cadere supra Archidiaconos, Decanos, &c. sed super ibidem, ut ibi tantum visitare possint; cum Concilium mox subjiciat: *Sed non ideo Episcopus, vel eo impedito ejus visitator easdem Ecclesias seorsim ab his visitare prohibeatur, &c.* Vide super hoc ipso loco declarationes apud Joannem Gallemart. Porro Vicario visitanti tenetur Episcopus suppeditare necessaria extra vitium, nempe equos, familiam, aliisque; ipsi verò visitandi tenentur ei prestare expensas victualium. Sbroz. l. 2. q. 123. n. 1. citatis. c. *Si Episcopus. de off. ordinari. in 6. & ibi Gl. v. providere. c. inter cetera. de off. ordinari. juncta Gl. v. necessaria.* Vide de hoc l. c. Trid. ubi quò ad hoc omnia accuratè disponit.

Questio 167. An Vicarius visitare possit monasteria, hospitalia, aliisque loca pia. Item Ecclesias exemptas, vel nullius Diocesis?

Respondeo primò: Possè Vicarium Confraternitates Laicorum, hospitalia, collegia aliisque loca pia, de quibus Trid. *sess. 22. cap. 8.* etiam si prædictorum locorum jura ad laicos pertineant, visitare sine speciali mandato Episcopi. Etsi enim *cit. loc. Tridentinum* id concedat Episcopis, etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegatis, competeat tamen & ipsis jure ordinario à Tridentino, Fagn. *in c. quoniam. de off. delegat. n. 30.* quòd si tamen dicta loca exemptionis privilegio fuerint munita, ea sine speciali Episcopi commiffione visitare non poterit. Fagn. *loc. cit. juncto num. 27.* Siquidem Decretum Trident.

F

dent. *l. c.* tametsi loquatur tam de beneficiis & locis exemptis quam non exemptis, ut patet ex illis verbis: *etiam exempta*: tribuitque propterea Episcopis jus visitandi etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegatis, quod ad loca tamen illis jure ordinario subiecta noluit illos accedere ad procedendum autoritate delegata, sed tantum quod ad exempta, utpote in quæ Episcopo alias jus visitandi non competeat. Unde jam Vicarius respectu illorum exemptorum, uti non poterat facultate istius decreti, nisi ei spiritualiter ab Episcopo delegeretur, sicut potest eam uti quod ad non exempta sine speciali illa commissione.

2. Respondeo secundò: Ecclesias Diocesis nullius, (de quarum Visitatione agit Concilium Trident. *Sess. 24. c. 9.*) visitare potest Vicarius Episcopi ex speciali commissione illius non autem absque ea ex officio suo, Fagn. *l. cit. num. 33.* jus siquidem visitandi dictas Ecclesias ante Tridentinum sive jure ordinario non competeat Episcopo; adedque mirum non est, Concilium tribuens illud Episcopo (nempe proximiori) voluisse, ut in eo simpliciter procederet ut Sedis Apostolicæ delegatus. Unde jam etiam factum est, ut (uti testatur Fagn.) S. Congregat. Concilii declararit, Episcopum Ecclesias exemptas aut nullius Diocesis visitare volentem exprimere debere, se id facere uti Sedis Apostolicæ delegatum, & posse etiam illas visitare per Vicarium suum, sed opus esse, ut de illi specialem ad hoc facultatem in scriptis. Atque ex his patet quoque qualiter Vicario competat visitare Abbatis aliaque beneficia exempta, dum ea visitandi potestas Episcopis non nisi tanquam sedis Apostolicæ delegatis committitur.

Questio 168. Quid Vicarius possit circa Synodum Diocesanam?

1. Respondeo primò: Synodum Diocesanam sine speciali Episcopi mandato convocare nequit. Azor. *Instit. mor. p. 3. l. 3. c. 45. q. 5.* Pirh. *l. c. num. 48.* Barbof. *de potest. Episc. allegat. 54. num. 103.* Sbroz. *l. 2. q. 46. n. 1.* Ventrigl. *Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 37.* citans Bortæ. *de Synod. Episc. p. 2. num. 2.* Rebuff. *in pr. tit. de form. Vicar. n. 151.* Gavant. *in enchiridio. v. Synodus Diocesana. num. 3.* Quamvis autem Barbof. *in sum Apostolic. decis. v. Vicarius. collect. 717. num. 3.* testetur contrarium (nempe posse id Vicarium sine speciali commissione) fuisse decilum à S. Congregat. eandem tamen decisionem adductam à Sell. *select. canon. c. 25. n. 31.* Cantare pro responsione nostra, ait Ventrigl. *l. c.* Vicarius tamen Archiepiscopi, ne quidem de mandato illius, illo impedito cogere poterit Synodum provincialem; cum Archiepiscopi Synodum provincialem per seipfos aut illis impeditis per Coepiscopos congregare debeant juxta præscriptum Trident. *Sess. 24. c. 2.* Sbroz. *l. cit. num. 5.* De cetero quod ad convocationem Capituli seu congregandos Canonicos Vicarius Episcopi non admittitur, Sbroz. *l. c. n. 6.* juxta Trid. *Sess. 25. c. 6.*

2. Respondeo secundò: Constitutiones Synodales pro suo arbitrio immutare nequit Vicarius Ventrigl. *l. cit.* citans Barbof. *sum. decis. Apostol. v. Vicarius general. Episc. quam habeat Authovit. n. 7.* Aldam. *compend. canonic. resolut. l. 1. tit. 43. n. 35.* qui testetur sic declaratum à S. Cong. Rit. 25. Feb. 1606.

3. In Synodo diocesana celebrata per ipsum Episcopum necesse non est, ut interveniat Vicarius generalis. Ventrigl. *l. c.* citans Riccium *in pr. p. 1. resolut. 567. juxta ult. impressionem.* qui etiam *l. c. p. 4. resolut. 391. n. 1. & 2.* ex eodem principio deducere conatur,

quod Vicarius generalis in dicta Synodo non præcedat Capitulum, de quo plura Marefchot. *Var. resolut. l. 1. c. 69.*

Questio 169. Quid possit Vicarius circa habendum concursum pro Parochialibus Ecclesiis vacantibus?

1. Respondeo primò: Potest Vicarius ex generali commissione Vicariatus sine speciali mandato concursum indicere, proponere edicta, eumque cum Examinatoribus celebrare, ac successivè ex approbatis eligere digniorem. Corrad. *Prani benef. l. 3. c. 3. sub n. 10.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 117.* Pax Jord. *l. 10. tit. 8. n. 104.* Carol. de Luca *ad Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 6.* ego *for. benef. p. 1. q. 205. n. 2.* Regulariter enim potest Vicarius ex generali commissione ea, quæ sunt jurisdictionis, nisi specialiter excipiantur, qualiter non excipitur concursus. Garc. Pax Jord. *ego locis cit.* Proceditque id ipsum etiam, ubi esset locus gratificationis inter plures approbatos æquè idoneos, ut eam facere possit Vicarius. Garc. *l. c. n. 118.* Neque his obstant verba Trident. *Sess. 24. c. 18. ab Episcopo seu eo impedito, ab ejus Vicario generali & c.* quibus velle videtur Concilium, ita demum Vicarium posse celebrare examen per concursum, si Episcopus sit impeditus. Respondet namque Garcias *l. c. n. 119.* & ex eo Barbof. *de potest. Episc. alleg. 60. n. 41.* citans Maslob. *in prax. habendis concursum. Reg. 3. dub. 3.* per illa verba non tolli, quin coram Vicario possit fieri examen, etiam Episcopo non impedito, sed posita esse ad denotandum, convenire, ut ab ipso Episcopo cessante impedimento fiat examen. Nequit tamen à Vicario sine speciali mandato fieri ipsa collatio Parochialis indicato & electo magis idoneo. Garc. *l. c. n. 120.*

2. Respondeo secundò: Præsidente in concursu Episcopo cum Examinatoribus, ut interveniat etiam Vicarius generalis, isque etiam interroget, absque tamen voto tanquam Assessor solùm seu assistens Episcopo, de praxi communi receptum est. Card. de Luca. *de Paroch. d. 37. n. 13.* Pignat. *Tom. 1. cons. 403.* ubi postquam interrogasset; an Vicarius, qui intervenit examini, possit præter Examinatores interrogare examinandos, etiam si Antecessor illius fortè non fuisset: Respondet posse interrogare juxta declarat. S. Congregat. Conc. *in Januens. 14. Aug. 1643.*

Questio 170. Quid possit Vicarius circa dandas dimissorias?

1. Respondeo sine speciali commissione Episcopi literas dimissorias subdidis pro recipiendis Ordinibus dare non potest Vicarius. Laym. *in c. cum nullus. §. inferiores. de temp. ordinat. n. 2. & in c. ult. de Vicar. in 6. n. 1.* Pirh. *cit. n. 48.* Pax Jord. *l. 3. tit. 6. n. 129.* Ventrigl. *l. c. n. 32.* Pignat. *Tom. 2. consule. 66. n. 11.* Fagn. *in c. significasti. de offic. Archid. num. 6.* Sbroz. *l. 2. q. 41. n. 3.* citans Hostiens. Bellam. Jo. And. *in c. tua nobis. de offic. Vicar. Pavin. de potest. Capituli sed. vac. p. 2. q. 10. col. 4. n. 16.* Mandos. *ad Reg. 24. Cancell. tit. 3. de malè pro motis. q. 6. n. 8.* Barbof. *juris Eccles. l. 1. c. 15. n. 21.* citans Gutrier. *can. qq. 12. c. 17. n. 20.* Zerol. *in pr. Episc. p. 2. v. Vicar. §. 4. Præcip. pr. Episc. p. 1. c. 1. n. 13.* Ugol. *de off. Episc. c. 4. §. 7. vers. 5.* Campanil. *in divers. juris Can. rubricas. rub. 9. c. 8. n. 3.* Molfes. *tr. 2. num. 22.* Narbon. *de appell. à Vicario. ad Episc. p. 1. num. 197.* Rotam *in Maurianens. penson. 25. Jun. 1626. & c.* Posse verò Vicarium dare dimissorias (etsi id spectet ad dignitatem Episco-

PARAGRAPHUM X.

De potestate Vicarii in variis
standi suum consensum, auctori-
tatem, aut dandi licentiam.

*Questio 171. An Vicarius interponere possit
auctoritatem suam, & decretum in actibus
voluntarie jurisdictionis sine speciali man-
dato Episcopi?*

Episcopalem, ut Sbroz. l. cit. num. 1.) ad ordines, etiam sacros, de speciali commissione Episcopi supponunt AA. citati, & expresse tradit Sbroz. l. c. n. 8. citatis Mandos. ubi ante num. 10. Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. num. 47. Roland. conf. 4. num. 19. in 1. & c. subdit etiam expresse Sbroz. num. 11. in fine ex Rollad. & Jo. And. Vicarium habentem ad hoc speciale mandatum posse etiam presente Episcopo dimissorias concedere, non requisita alia Episcopi sententia.

2. De cetero limitatur responsio, ut Vicarius dimissorias concedere possit sine speciali commissione, ubi Episcopus degit in remotis, Fagn. Laym. Pax Jord. Pirh. Barbof. Pignat. Ventrigl. (qui etiam addit, posse in hoc casu Vicarium per seipsum conferre ordines, dum est Episcopus) Sbroz. loci cit. juxta cit. c. cum nullus, §. inferiores. Monet Sbroz. num. 12. uti & Piacel. l. cit. num. 10. apud Laym. cit. num. 2. non esse satistutum, quod Vicarius absente Episcopo sine speciali mandato dimissorias concedat. Probat hoc ipsum num. 13. exemplo Archidiaconi, qui absente Episcopo est ejus Vicarius ipso jure, & tamen absente Episcopo dimissorias illas concedere nequit juxta Gl. in c. significasti, v. literas. & ibidem Hofst. & Abb. not. 2. Valere autem argumentum a potestate Archidiaconi ad Vicarium Episcopi dicit num. 14. ex Mariana Socin. in c. sicut unire, de excess. Prælator. num. 45. Innoc. & Jo. And. in c. ad hæc, de offic. Archid. v. ardua. Verum in hoc consuetudinem spectandam esse, & quæ sit mens Episcopi absentis, ait Laym. remittens ad declarationem super Trident. Sess. 23. c. 10. Porro quandam ad hunc effectum Episcopus censeatur versari in remotis, non pariter definiunt Authores. Nam primò censet Riccius in pr. p. 2. resolut. 18. ad quem remittit Barbof. Episcopum tunc censeri degere in remotis, quando est ultramontes, secus, si intra montes, innixus dispositioni c. nihil, de elect. ubi quis dicitur valde remotus, quando moratur extra Italiam. Verum Riccium merito reprobatur Genuens. in pr. c. n. Archiepisc. Neapol. c. 83. num. 12. & cum eo Ventrigl. l. cit. eò quod in presente casu non requiratur, ut Episcopus sit valde remotus, sed tantum, ut sit remotus sine dictione valde, ut dicitur cit. c. cum nullus. Eandem Riccii doctrinam ex eo reprobatur Pax Jord. l. cit. num. 130. quod præterquam id non deserviat generaliter pro ceteris Christiani orbis Episcopis, potest quis existens intra Italiam esse magis remotus à sua Ecclesia, quam si existeret extra Italiam, ut patet. Genuensis verò & cum eo Ventrigl. dicens hanc esse originalem Glossæ opinionem in c. cum nullus, v. remotis, à qua recedendum non sit, volunt, tunc dicendum Episcopum agere in remotis, quando moratur extra provinciam ad duas diætas. Pax Jordanus denique censet, quandam Episcopus moretur in remotis, relinquendum arbitrio boni viri. Pro quo citat eandem Gl. in c. nullus, v. remotis. & ait, huic concinere Hofst. in c. relatum, de sent. excommunicat. Archid. Jo. And. & c.

3. Illud tamen etiam hic notandum ex Sbroz. l. cit. num. 9. & Fagn. l. cit. juxta principia generalia à nobis supra proposita, nimirum, quod si Vicario in generali commissione Vicariatus, aut extra, commissi essent casus quidam speciales, seu speciale mandatum requirentes cum clausula: *super præmissis, & in omnibus aliis ad nos spectantibus*; possit concedere etiam dimissorias in vim dictæ clausulæ, nisi ut monuimus supra, dicti casus speciales expressi essent minus ardui quam concessio dimissoriarum.

P. Leuren. Vicarius Episc. Tract. 1.

1. Respondet affirmative Sbroz. l. 2. q. 195. n. 2. & licet expresse non addat, quod id possit sine speciali mandato Episcopi, id ipsum tamen illum sentire patet ex ejus rationibus, citat pro hoc Jo. And. in c. licet, de offic. Vicarii, in 6. Milis. in re-pertor. v. Vicarius Episcopi. Redoan. tr. de reb. Eccl. non alien. rubric. de Author. Prælat. in alienat. interpon. Gabriel. conf. 200. num. 2. & 3. Pavani. de potest. capit. sed. vac. p. 1. q. 2. num. 11. Corn. conf. 181. num. 39. in 2. & plures alios contra Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. num. 104. & 184. Roman. singul. 693. Tholo-san. decis. 97. Bald. conf. 475. num. 2. vol. 1. Socin. conf. 91. col. 2. num. 9. vol. 4. Barbat. conf. 40. col. 3. num. 3. Cuch. instit. juris. can. de Vicar. Episc. n. 105. & c. quos citat Sbroz. l. cit. num. 1. & 2. & qui tres potestri in terminis docent, quod Vicarius nequeat interponere decretum sine speciali mandato. Probat suam sententiam Sbroz. l. cit. num. 7. ex l. nempe. l. suggerente, c. de off. ejus, qui vicem alter. obt. juncta gl. v. Vicarius; ubi Vicarii Prælatum seu Rectorem habent auctoritatem dandi tutores, & curatores petentibus, & interponendi decretum ad alienandum res Minorum, & similia, & ad emancipationes celebrandas. Probat & ratione num. 8. quia nimirum Vicarius regulariter omnia potest, quæ is, cujus vices gerit; adeoque auctoritatem interponere potest sicut Episcopus. Tunc etiam, quia v. g. interponere auctoritatem in alienationibus Ecclesiæ est jurisdictionis, ut Feder. de Senis conf. 30. Abb. in c. cum olim, de major. & obedient. col. 4. & ea, quæ sunt jurisdictionis transeunt in Vicarium generalem Episcopi.

2. Limitat hanc suam doctrinam Sbroz. num. 10. ut non procedat in actibus, in quibus potestas interponendi consensum vel auctoritatem competit Episcopo tantum de consuetudine. Item in collationibus & permutationibus beneficiorum, aliisque casibus in jure exceptis; quin & ubi, dum requiritur interpositio auctoritatis Episcopalis, videtur esse electa industria personæ, ne quidem de mandato Episcopi poterit Vicarius loco illius interponere auctoritatem suam. Atque vel ex hac ipsa limitatione patet, ad propositam questionem vix generaliter responderi potuisse. Unde in particulari necesse est formare questiones.

Questio 172. Num Vicarius sine speciale mandato possit præstare consensum pro fundatione novorum monasteriorum?

1. Respondeo non posse illum sine speciali mandato seu commissione concedere licentiam edificandi nova monasteria & conventus in loco suæ diocesis. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 196. Barbof. de potest. Episc. allegat. § 4. n. 89. ubi expresse:

nec edificari monasterii per restatorem relicti assensum & auctoritatem interponere potest: Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 34. citans Aldan. Tom. 2. can. resolut. l. 1. tit. 43. n. 36. Barbof. comp. decis. v. Vicar. Gener. quam habeat auctor. n. A. Sell. Select. can. c. 50. n. 4. qui testetur ita decisum à S. Congreg. 11. Julii 1620. Item Fagn. in c. non amplius. de Institutionib. Est enim erectio monasteriorum de majoribus, Ventrigl. l. c. Item in generali commissione non veniunt ea, quæ ob sui gravitatem certæ personæ vel dignitati commissa sunt à jure l. 1. ff. de offic. ejus, qui vicem alter. obt. & c. 2. de offic. Vicar. in c. Sed facultas novum monasterium erigendi ob rei gravitatem de jure specialiter est commissa Episcopo, c. quidam. c. de Monachis. c. cellulas. 18. q. 2. ergo, ita ferè Fagn. l. c. n. 73. Item per generalem constitutionem Vicarij non videtur in eum translata facultas non competens Episcopo de jure communi, Fagn. n. 77. citatis c. fin. de offic. Vicar. in c. & Innocent. in c. cum in cunctis. de elect. n. 5. facultas autem erigendi novum monasterium non competit Episcopo de jure communi; licet enim de jure antiquo communi monasterium novum constitui poterat, ut probant citati textus. c. quidam. c. de Monachis. c. cellulas. Decrevit tamen postmodum Bonifacius VIII. ne deinceps liceret Fratribus mendicantibus nova loca aut monasteria alicubi recipere sine sedis Apostolicæ licentia. c. unico. de excessibus Prælatorum in c. quam constitutionem postea innovavit Clemens V. pœnasq; contravenientibus adjecit Clem. cupientes. de pœnis. Tridentinum verò Sess. 25. c. 3. de Regular. hanc facultatem sublatam per Bonifac. VIII. Episcopo restituit, unde jam hæc facultas saltem quo ad mendicantes competit Episcopo de jure ipsius Concilii, non autem de jure communi, ac consequenter non censetur demandata Vicario per generale mandatum. Ita ferè Fagn. cit. n. 75. hoc ipsum confirmans ex eo, quod ob eandem rationem Gregor. XIII. dixerit (ut Fagn. in c. his qua. de major. & obed. n. 16.) nolle se, ut Cardinalibus (etsi ij in titulis suis jurisdictionem ordinariam habeant) competant, quæ Episcopis concessa sunt à Conc. Tridentino. Item licentia erigendi novum monasterium est voluntariæ jurisdictionis; cum judicalem indaginem non requirant, saltem ante decretum Clem. VIII. et sapit gratiam sicut beneficiorum collatio. Fagn. n. 77. ea autem, quæ sunt jurisdictionis voluntariæ & sapiunt gratiam, regulariter non censentur translata in vicarium. Fagn. n. 76. juxta dicta sæpe à nobis supra. Denique confirmat hæc Fagn. n. 76. & seq. ex eo, quod monasterium novum erigi non possit, quin erigatur nova dignitas, vel saltem plura beneficia regularia; quia monasterium erigi seu institui nequit sine Abbate, vel Priore, vel Monachis. c. 2. & c. ad monasterium. de statu Monachorum. Vicarius verò sine speciali mandato erigere nequeat novam dignitatem, ut Feder. de Senis Gemin. Felin. in c. cum accessissent. de conslit. Imò nec novum beneficium, pro quo pariter plures citat Fagn. n. 80.

2. Neque his obstat primò, quod Gl. in c. nemo. ad primo. de consecrat. dist. 1. Dicens Episcopum posse id (nempe dare licentiam erigendi nova monasteria) per se vel per alium: nam ut apud Fagn. n. 84. respondet Archid. ibidem in Gl. per se. n. 4. Bellam. in eadem Gl. n. 2. & c. id alium intelligitur de Delegato Episcopi singulari. Neque obstat secundò constitutio illa Clem. VIII. 99. incipiens: quoniam institutum edita 23. Jul. 1603, qua præscribitur Episcopis forma, qua uti debeant in concedenda mendicanti-

bus licentia erigendi nova monasteria, dum utitur verbo Ordinarij, quo venire non solum Episcopos, sed & eorum Vicarios, dictum est sæpe iura. Nam, ut respondet Fagn. n. 87. id factum, quia ibi præscribitur modus generalis, & ab omnibus observandus in erectione omnium monasteriorum. Quæ quidem erectio quia fieri consuevit non tantum ab Episcopis, sed etiam alijs Ordinariis locorum, puta Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis & Vicariis Generalibus Episcoporum, habentibus ad hoc speciale mandatum, ideo usus est nomine Ordinarij, quod magis late patet quam Episcopi. c. Ordinarij. de off. Ordinarij. in c. inde tamen inferre non licet, quod dicta facultas indistinctè competat omnibus locorum Ordinariis. Et licet prohibendo, ne ab Ordinariis locorum de cetero nova monasteria erigantur, nisi servata formâ ibi præscripta, videatur à sensu contrario permittere, ut servatâ dictâ formâ Ordinarij possint hujusmodi erectiones facere, in hoc tamen supponit terminos habiles, adeoque intelligi debet de illis Ordinariis, quibus alias hæc facultas legitime competat, qualis non est Vicarius Episcopi absque speciali mandato.

Quæstio 173. an possit Vicarius Episcopi auctorizare alienationem bonorum Ecclesiæ?

Resp. Vicarius Episcopi non tantum non potest alienare res Ecclesiæ, etiam in illis casibus, in quibus id potest Episcopus sine speciali Episcopi mandato. Barbof. de potestat. Episc. allegat. § 4. n. 106. Pirh. ad tit. de off. vicar. n. 48. Sbroz. l. 2. q. 118. à n. 3. citans Abb. conf. 88. n. 6. Staphil. de lit. grat. & Just. n. 68. Et contra Cephal. conf. 700. n. 45. & seq. vol. 5. Quia alienatio in Ecclesiasticis dicitur esse de arduis. Sbroz. n. 4. citans Rebuff. in pr. tit. de unionum revocat. n. 24. juxta c. ad hæc. De offic. Archid. juncta Gl. v. ardua. Verum etiam decretum, auctoritatem aut consensum suum in istiusmodi alienationibus interponere nequit sine speciali mandato. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 38. Pirh. l. c. Azor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 3. (Idem de transactionibus dicunt hi tres) Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 209. citans Cuch. instit. juris Can. tit. de Vicar. n. 105. Redoan. tit. de reb. Eccl. non alien. tit. de auctor. Prælator. n. 60. Barbof. l. c. citans insuper Zerol. in pr. Episcop. p. 1. v. Vicarius, §. 17. Bero. conf. 83. n. 19. vol. 1. Tond. 99. benefic. p. 1. c. 98. n. 1. Quia & hæc authorizatio alienationis bonorum Ecclesiæ est de arduis, ut idem Tondur. Sed neque decretum aut auctoritatem interponere potest sine speciali mandato transactionibus clericorum circa bona Ecclesiastica. Pirh. Azor. Barbof. Pax Jord. citatis ijdem AA.

Quæst. 174. Num Vicarius possit confirmare statuta, aut etiam consensum Episcopi supplere, dum is requiritur in statutis Capituli aut Ecclesiæ inferioris.

1. Resp. ad primum: id eum non posse sine speciali Episcopi commissione. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 45. citans Mareichot. var. resolut. l. 1. c. 69. n. 16. §. 19.

2. Resp. ad secundum quoque negative. Sbroz. l. 2. q. 200. n. 4. dicens esse communem, ac citans. n. 2. pro hoc Feder. de Senis conf. 264. si Canonici. Roman. singul.

ingul. 693. Felin. in c. cum omnes. de consit. n. 9. contra Decium in cit. c. cum omnes. num. 3. dicentem, videri sibi, quod huiusmodi contentus praestari possit per Vicarium, quia similis esse videtur institutioni spectanti ad Episcopum, quæ per Vicarium expediri potest.

3. Limitatur tamen responsio à Sbroz. cit. num. 4. ut Vicarius absente Episcopo sine speciali commissione consensum suum præbere possit loco Episcopi in istis casibus, in quibus statuta Capituli aut alterius Ecclesiæ requirunt consensum Episcopi. Citat pro hoc Archid. in c. Reatina. 63. dist. in fine. Decium l. cit. Jason. in l. cum filius famil. col. 1. n. 3. ff. si certum petatur. eà ratione, quia propter absentiam Episcopi confirmatur Vicarii potestas. Sbroz. num. 5. citans c. nullus. §. 1. de temp. ordinar. in 6. Felin. in c. ex parte. de consit. col. 3. post n. 1.

Quæstio 175. Num Vicarius possit interponere decretum in alienationibus minorum?

Respondeo: de hoc latis dictum ex Sbroz. l. 2. q. 159. quæst. ante hanc 3.

Quæstio 176. Num Vicarius possit sine speciali commissione præstare consensum suum in iis, in quibus Episcopo ex consuetudine vel jure aliquo speciali competit intervenire vel consentire v. g. electioni aut statuto alicui?

1. **R**espondeo negativè: Sbroz. l. 2. q. 30. num. 3. & seq. Vicarius enim habet ordinariam jurisdictionem in his solummodo, quæ competunt Episcopo jure communi, secus de iis, quæ ei competunt jure speciali ultra jus commune, illa enim non veniunt in generali mandato. Sbroz. n. 5. citatis Decio in c. quoniam. Abbas. de off. deleg. n. 15. Ruin. conf. 178. in princ. vol. 3. Roland. conf. 39. num. 17. in 1. Federic. conf. 130. circa finem. Unde etiam potestas illa supplendi in similibus consensum Episcopi non transit in Capitulum fede vacante. Sbroz. n. 3. citans Felin. in c. cum olim. de major. & obed. man. 5. cum in ijs, quæ Prælati ratione consuetudinis, maxime contra jus indultæ, vel juris specialis Capitulum fede vacante non succedit. Abb. in c. scriptum. de elect. num. 9. Glof. & Hostiens. ibidem Butrio & Cardin. in c. verum. de foro compet. & alii apud Sbroz. n. 3.

2. Limitatur responsio pariter ac præcedens, ut illum consensum Episcopi eo absente supplere possit. Sbroz. num. 13. citato Archid. in c. Reatina. dist. 63. ubi is dicat; quod si ex consuetudine in electione alicujus Prælati debet intervenire consensus Regis vel Episcopi, si contingat Regem esse extra regnum, Episcopum extra Episcopatum, sufficit habere consensum Vicarii vel locumtenentis, & qui Archidiaconum in hoc sequuntur Bald. in c. venerabilis. de consuet. Decius in c. dilecti il secundo. de appellat. n. 2. Mandos. ad reg. Cancell. de malè promotis. q. 6. n. 12. &c. Contra quam limitationem dum obijcitur, quod absentia Episcopi non ampliat Vicarii facultatem, nisi in casibus in jure expressis juxta Franc. in c. 2. de offic. Vicar. in 6. col. 3. circa finem. Ferret. conf. 327. n. 6. Federic. de Senes conf. 264. opponit Sbroz. num. 17. textum c. cum nullus. §. 1. ubi, quod potestas Vicarii ob absentiam Episcopi extenditur.

3. Quod dictum de consensu, idem de consilio dicendum, nempe quod & hoc ex jure aliquo speciali præstandum ab Episcopo, eo absente, illud præstare possit Vicarius, tradit Sbroz. n. 19. citatis Felin. & Federic. de Senes ubi ante.

P. Leuren. Vicarius Episc. Tract. 1.

Quæstio 177. An Vicarius possit præstare auctoritatem exemplo sumpto ex originali, ut efficiatur instrumentum publicum, habeatque auctoritatem eandem cum originali?

Respondeo: id eum sine speciali delegatione non posse. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 40. Barbol. de potest. Episc. allegat. §. 4. num. 113. citans Hostiens. Decian. in c. fin. de fide instrumentor. Pax-Jord. l. 12. tit. 1. num. 219. quamvis addat ex citato textu videri posse sumi argumentum in contrarium.

Quæstio 178. Num Vicarius consentire possit Clericis, ut litigent in alio tribunalis ecclesiastico quam suo?

1. **R**espondeo: cum Papa c. significasti. de foro competente. prohibuerit Clericis consentire in iudicium non suum absque licentia proprii Episcopi, hanc licentiam non nisi de speciali commissione Episcopi concedere potest Vicarius. Sbroz. l. 2. c. 204. num. 2. citans Pavin. de potest. Capit. fed. vac. p. 2. q. 10. num. 12. Item Pax-Jord. loc. cit. num. 214. Quod si verò ageretur de Judice Laico, ne quidem ipse Episcopus concedere valeret hanc licentiam. Sbroz. l. cit. n. 3. & 4. & ex eo Pax-Jord. l. cit.

2. Pari ferè modo sine speciali mandato Vicarius Episcopi Suffraganei concedere non potest, ut Metropolitanus cognoscat de negotio principali, omisso articulo appellationis ab eodem Vicario ad Metropolitanum interposita. Ventrigl. Tom. 2. Annot. 14. §. 1. num. 40. Barbol. de potest. Episc. allegat. §. 9. n. 110. Sbroz. l. 2. q. 205. dicens sic contra Vicarium Episcopi Concordiensis respondisse Ferretum conf. 307. man. 1. in 2. ubi etiam dicat esse communem DD. in c. Romana. de foro compet. in 6. & num. 3. ampliat hanc doctrinam: etiam si Vicarius Suffraganei purè detulisset appellationi. Sequitur iisdem ferè verbis hanc doctrinam Pax-Jord. l. cit. n. 213.

Quæstio 179. An Vicarius dare possit licentiam celebrandi in domo privata?

Resp. affirmativè Sbroz. l. 2. c. 214. ubi non diffiteor Vicarium Episcopi dare posse licentiam celebrandi in domo, & sacra mysteria conficiendi, ut Rota decis. 88. aliàs §80. in. de refer. in antiq. Jul. Clar. in pract. crimin. §. fin. q. 79. vers. domus privatorum.

Quæstio 180. An Vicarius concedere possit repressalias?

Respondeo: id eum sine speciali mandato non posse. Pax-Jord. l. c. n. 220. Barbol. de potest. Episc. allegat. §. 4. n. 14. citans Victor. in relect. de jure belli n. 41. Sylvan. conf. 34. ad finem. Sebast. Nævi ad authent. ut non fiant pignorationes. collat. §. 1. n. 4. Henriq. in sum. l. 13. c. 43. §. 5. Monet. de jurisd. p. 4. cas. 44. n. 13. Posse autem illum eas concedere ait Sbroz. l. 2. q. 165. ubi: quoniam Vicarii potestatum, qui habent merum & mixtum imperium, concedere possunt repressalias, teste Bald. in l. camte. §. sed omnino. c. ne fil. pro par. n. 4. Bertach. de Episc. p. 6. l. 4. tit. de Vicar. Episc. n. 10. putarem hoc idem Vicario Episcopi esse permissum ex mandato speciali, quia & is habet merum & mixtum imperium, & jurisdictionem. c. si quis Episcopus. 11. q. 8. ubi Gl. & c. de persona. 11. q. 1. Jason. in l. imperium. de jurisd. omn. judic. n. 18. Abb. in c. quod sedem. de off. ordinar. n. 4. & l. q.

Questio 181. An Vicarius sine speciali mandato possit dare licentiam ingrediendi clausuram Monialium?

Respondeo affirmative: Sbroz. l. 2. q. 209. Trident. enim sess. 25. c. 5. volens quod nemini liceat ingredi intra septa monasterii cujuscunque generis, aut conditionis vel ætatis fuerit, sine Episcopi vel Superioris licentia in scriptis obtemperata, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda, & quod hujusmodi licentiam dare tantum possit Episcopus vel Superior in casibus necessariis, quos recenset Gl. in c. 1. de stat. regular. in 6. v. causa, non excludit, quin & expressè satis includit Vicarium; cum Vicarius Episcopi dicatur æque superior ac Episcopus juxta Archid. in c. Romana. de appellat. in 6. sed neque ipsum illud verbum Episcopus non excludit Vicarium. Sbroz. l. cit. n. 2. citato Felin. in c. si quis contra. de for. compet. num. 5. juxta dicta à nobis sæpe alias. Quod verò Vicarius foraneus non possit hanc licentiam concedere sine speciali commissione, ait Pignat. Tom. 6. conf. 85. num. 242. juxta declarat. S. Congregat. Concil. in Pistoriens. 3. Decemb. 1602.

Questio 182. An Vicarius concedere possit licentiam ingressuro Religionem abaicandæ se suis bonis?

Respondeo: cum ingressurus Religionem olim poterat de rebus suis disponere inter vivos, donando sub conditione, si Religionem fuerit professus; hodie verò nulla renuntiatio aut obligatio etiam jurata, etiam in favorem piæ causæ, teneat nisi facta de licentia Episcopi intra duos menses proximos ante professionem juxta Trident. sess. 25. c. 16. de Regular. hanc licentiam quoque concedere poterit Vicarius juxta expressa verba Concilii l. cit. dicens: nisi de licentia Episcopi sive ejus Vicarii.

Questio 183. Num Vicarius sine speciali commissione dare possit licentiam extrahendæ reum ab Ecclesia?

Respondeo affirmative; sic enim habent ipsa verba constitutionis Gregorianæ de immunitate Ecclesiæ apud Pignat. Tom. 9. consult. 35. num. 1. nemo extrahetur, & c. sine licentia Episcopi vel ejus Officialis, ad quos solos, & non alios Episcopis inferiores prædictam licentiam dandi facultates pertineat, & c. Ex quibus etiam posterioribus verbis patet, potestatem istiusmodi licentiam dandi non comperere Vicario foraneo; cum ibi designetur specialis persona Episcopi, & ejus Officialis, qui tantum est Vicarius generalis. Pignat. cit. n. 1. juxta Clem. si principalis. de rescript. & ibi Gl. v. Officialis, c. Romana. de appell. in 6. c. ex frequentibus. de constitut. & ibi Gl. v. Officialem. & sic expressè responderet S. Congregat. immunitatis in Spoletana 29. Maij. 1629. apud Pignat. l. cit. n. 2. hisce expressis: Vicarius foraneus non habet facultatem extrahendæ, & c. Num verò Vicario foraneo dicta potestas ab Episcopo, ejusve Vicario generali delegari possit, merito dubitamus, cum, ut Pignat. num. 1. per dicta verba S. Congregationis censetur electa industria personæ, adeoque ipse Vicarius non possit dictam facultatem concedere alteri seu subdelegare; cum extractio rei ab Ecclesia sit odiosa Ecclesiæ, videtur non posse extendi auctoritas extrahendi ad personas non expressas, qualiter in dicta constitutione Gregor. non exprimentur, nisi Episcopus & ejus Officialis. Adducit nihilominus Pignat.

l. cit. num. 2. declarationem dictæ S. Congregat. immunitatis de 13. Martij. 1613. quæ responderet extractionem non egere dispensatione in casu sibi proposito, ubi nimirum Vicarius Episcopi in ejusdem absentia facultatem delegaverat generalem concedendi hujusmodi licentiam.

2. De cetero in casibus, in quibus ad Ecclesiam confugientes non gaudent illius immunitate, non posse adhuc Judices sæculares propriâ auctoritate extrahere, vel extrahi facere delinquentem per vim ab Ecclesia sine licentia Episcopi aut ejus Officialis, & cum interventu personæ Ecclesiasticæ ab eo auctoritatem habentis, nisi ubi Episcopus talem licentiam dare recusaverit, expressè cautum esse in dicta constitutione Gregor. testatur Pignat. l. cit. num. 5. ita etiam ut si in istis casibus exceptis fieret extractio auctoritate Judicis sæcularis, is non evaderet pœnas constitutas violentibus immunitatem ecclesiasticam. Pignat. num. 4.

Questio 184. An Vicarius beneficiatis, alias adstrictis ad residendum, dare possit licentiam abessendi studiorum gratiâ?

Respondeo primò: in locis, ubi Episcopus est Abbas alicujus monasterii, non poterit ejus Vicarius absque speciali commissione Monachis licentiam dare studiorum causâ aliò proficiscendi. Sbroz. l. 2. q. 102. num. 3. & 2. citans Abb. conf. 88. num. 5. & seq. Pavin. de potest. Capit. sed. vac. p. 2. q. 8. num. 25. & cum his Barbol. de potest. Episc. allegat. 54. num. 93. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 200. Et rationem dat Sbroz. cit. num. 2. quia Monachus siue licentia Abbatis sui ad studium proficiscimon potest. Limitat tamen hoc ipsum Sbroz. cit. n. 3. ut id possit Vicarius Episcopo existente in remotis.

2. Respondeo secundò Pax Jord. idem quoque dicendum de licentia beneficiatorum sæcularium studiorum gratiâ residentium deferentium. Idem sentire videtur Fagn. in c. relatum. de Cleric. non residentibus à n. 42. ubi: S. Congregat. permisit, ut in casibus repentinis pro absentia modici temporis sufficeret licentia Vicarii foranei; cum aliqui Concilium requirat licentiam Ordinarii, & Vicarius foraneus non sit Ordinarius, sed solus Vicarius generalis; imò dubitari potest etiam de Vicario generali, maxime existente in Diocesi Episcopi, & c. Nam si Fagnanus dubitet, an Vicarius generalis dare possit licentiam abessendi modico tempore, magis certè dubitabit aut negabit id eum posse ad longum tempus studiorum gratiâ. Verùm revidenda hic sunt, quæ tradidi in foro benef. part. 1. ubi de residentia beneficiatorum.

Questio 185. An Vicarius dare possit licentiam Religiosis ministrandi Sacramenta extreme Unctionis, vel Eucharistiæ Clericis vel Laicis alienæ Parochiæ?

Respondeo: posse id Vicarium tanquam Ordinarium, supponere videtur Sbroz. l. 2. q. 16. n. 1. dum dicit: Vicarium id non debere facere juxta Gl. in Clem. 1. de privileg. v. Presbyteri. dicentem, quòd ubi Ecclesia parochialis non vacat, consulendum est Religiosis, ut à licentia Episcopi vel Archiepresbyteri civitatis se abstineant. & Abb. in cit. Clem. num. 11. ubi etiam quod Religiosi, si de auctoritate Diocesani sacramenta illa ministrarint excusentur à pœnis.

PARAGRAPHUS X.

De potestate Vicarii circa cognitionem variarum causarum, & executionem literarum Apostolicarum.

Questio 186. An Vicarius cognoscere possit causas criminales?

1. **R**espondeo tamen per generalem commissionem transeat in Vicarium cognitio causarum, Sbroz. *loc. paulo post citando*. Quin & Vicarius generaliter institutus habeat pro se presumptionem, quod omnes causas jurisdictionis episcopalis expedire possit, nisi constet vel ostendatur jure scripto, aut recepta Ecclesiarum consuetudine inter speciales numerari. Laym. *loc. paulo post citando*. Garc. p. 5. c. 8. num. 65. Rebuff. in pr. p. 1. tit. foran. Vicar. num. 152. adeo quidem, ut si in canone aliquo dicatur quidpiam ad Episcopum vel diocesani potestatem pertinere, nisi inter casus exceptos sit, ceteri debeant etiam Vicario competere; cum in eadem jurisdictione sit praeditus; nihilominus adhuc Vicarium sine speciali commissione non posse cognoscere aut inquirere de causis criminalibus, tenent Pirh. ad tit. de offic. Vicar. num. 44. Laym. in c. licet. de offic. Vicar. in c. num. 2. ubi: inter causas speciales, quae in officio Vicariatus generaliter commissio non veniunt, primum locum tenent criminales, adeo, ut si absque speciali Episcopi commissione Vicarius se intromittat, processus irritus sit ob jurisdictionis defectum. Item Barbof. de potestate Episcopi. alleg. 54. num. 117. ubi: nec criminales causas, nisi specialiter commissae fuerint, expedire poterit, ita ut nec inquirere, nec punire excessus subditorum queat. citat Barbof. pro hac sententia. Zerol. in pr. Episc. p. 1. v. Vicar. Navar. in c. serpens. de penit. dist. 1. num. 4. Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. num. 16. Buccaron. tr. de different. inter judic. civil. & crim. diff. 127. num. 20. Ferret. conf. 214. vol. 1. Cuch. Ugolin. &c. Sbroz. l. 2. g. 143. num. 1. citans ingentem turmam AA. Quam sententiam ita generaliter probatam non esse veram, ait Ventrigl. l. c. num. 24. nec servari in praxi; cum Vicarius ex generali solum commissione in criminalibus procedere possit iis exceptis, quae specialiter excipiuntur in jure. citat pro hoc Ricc. in pr. p. 2. resol. 180. per tot. probatque id ipsum ex textu c. licet. de off. Vicar. in 6. ubi ex generali commissione denegatur Vicario facultas inquirendi, corrigendi aut puniendi aliquorum excessus, non generaliter omnium excessus. Neque ait obstare dispositionem Trident. sess. 24. c. 20. ubi causae criminales ad solius Episcopi iudicium referuntur. Intelligendum id enim dicit privative ad Decanum, Archidiaconum aliosque inferiores, non ad Vicarium generalem Episcopi, qui unum cum eo iudicium habet. Nihilominus, quia Ventriglia nullum in particulari crimen ostendit, in quo procedere possit ex generali commissione Vicarius (nisi forte velit, illum levia aliqua delicta, quae proprie criminis nomen non merentur, posse cognoscere & punire, dabitur enim hoc libenter) manet inconcussa responsio, & firmatur hac ratione; quod causae criminales computentur inter negotia magna seu graviora; cum in iis tractetur de vita hominis; vel alia gravi poena infligenda; in mandato autem generali non comprehenduntur huiusmodi majora, nisi specialiter exprimentur. Pirh. l. c. juxta c. quod translatum. de off. Legat. Sed neque adhuc potestas illa cognoscendi de criminalibus concessa vi-

R. Leuren, Vicarius Episc. Tract. 1.

detur Vicario, dum Episcopus in commissione usus his verbis: committo tibi curam & regimen Episcopatus. Sbroz. l. cit. num. 4. citatis Bartol. in l. 1. §. cum urbem. ff. de off. praefect. urbis. Anchar. & Franc. in cit. c. licet. quos sequitur Pirh. l. cit. propositio siquidem indefinita aequipollent universaliter, quando par est ratio in omnibus particularibus; non autem, si sit diversa, sicut diversa est ratio in iis, quae requirunt speciale mandatum, quippe quae non veniunt in generali concessione Vicariatus. Sbroz. cit. n. 4. & ex eo Pirh.

2. Limitanda tamen venit responsio primo: nisi forte in generali commissione Vicariatus expressa forent aliqua cognitione criminalium majora aut paria, V. G. ut in specie Sbroz. l. cit. num. 6. si commissio fuisset collatio beneficiorum; tunc enim & causas criminales cognoscere possit (intellige, si adjecta clausula: & cetera) Sbroz. l. cit. citans Marian. Socin. in c. quanto. de accusat. num. 173. Cuch. in fin. jur. can. de Vicar. Episc. num. 71. & seq.

3. Limitanda secundo: ita Vicarius ex mandato generali inquirere possit & cognoscere de delictis, non ut ipse puniat, sed ad Episcopum referat. Laym. l. c. n. 2. Pirh. l. c. cum Sbroz. l. c. n. 7. citante Lapum in cit. c. licet. num. 1. Anchar. num. 2. Franc. col. 1. Felin. in c. non potest. de judic. col. 4. num. 5. Menoch. de arbit. judic. l. 1. g. 43. num. 27. Foller. in pr. crim. can. p. 1. mor. num. 124. &c. Quo casu, si Vicarius eum, quem inquiserat, absolvendum putet, potest eum absolvere sine speciali mandato. Sbroz. Laym. Pirh. locis cit.

4. Limitanda tertio; ita ut Vicarius sine speciali mandato possit inquirere, non ad puniendum, sed ut delinquentes se corrigant, & emendent. Laym. Pirh. locis cit. cum Sbroz. num. 10. citante Franc. in cit. c. licet. col. 1. in princ. Anchar. num. 2. Gemin. num. 4. &c.

5. Limitanda quarto; ut possit sine speciali commissione cognoscere de delictis, si civiliter tantum agatur de delicto, non autem criminaliter, ut si quis ab Ordinario collatore jus instituendi habente, Episcopo tamen subiecto, sit institutus in beneficio patronato, non praesentatus a patrono, Vicarius possit hanc causam cognoscere, si patronus petat institutionem irritam declarari, & institutum amoveri; quia talis cognitio non tendit ad puniendum, sed ad damnum illatum compensandum, sive ad declarandum, possessorem non habere jus seu legitimum titulum. Laym. Pirh. locis cit. ex Sbroz. l. 2. g. 126. num. 1. ubi; quod de causis beneficiabilibus cognoscere possit, si civiliter mota fuit, non autem criminaliter, ut quando agitur ad privationem beneficii, citat pro hoc plures.

6. Aliam limitationem addit Sbroz. num. 12. ut possit inquirere ad puniendum poenam pecuniariam vel simili. Citat pro hoc Marian. in c. qualiter. de accusat. num. 187. quem tamen bene dicit, non audere hoc affirmare propter generalitatem textus in c. fin. vers. puniendi. Limitat iterum Sbroz. num. 19. ut non procedat in Vicario Episcopi constituto seu creato per Papam; cum is possit absolute cognoscere causas criminales absque mandato speciali Episcopi. Citat pro hoc Bald. conf. 475. num. 14. & seq. vol. 4. Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. num. 152. & 156. Limitat denique num. 18. ut dictae limitationes procedant in Vicario generali Episcopi, non autem in foraneo, ut Milis in reperi. v. Vicarius Episc.

F 4

Questio

Quaestio 187. Specialis, an Vicarius cognoscere possit de crimine haeresis?

Respondeo: Nullatenus de crimine haeresis cognoscere potest Vicarius sine speciali commissione. Barbof. *de potest. episc. alleg. 54. num. 85.* Pax-Jord. *l. 12. tit. 1. num. 194.* citautes Decian. *tr. crim. Tom. 1. l. 5. c. 21. num. 7.* Ventrigl. *Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 23.* citans insuper Farinac. *de haeres. q. 186. num. 13.* Sbroz. *l. 2. q. 161. num. 4. & 5.* ubi in specie dicit, quòd, cum proceditur coram Inquisitore, nomina accusatoris & testium exprimenda sunt coram Episcopo vel ejus Vicario, & de eorum consilio ad condemnationem proceditur, juxta varios textus juris, & AA. quos citat à *num. 1.* talis expressio non possit fieri coram Vicario non habente ad hoc speciale mandatum praesente Episcopo, secus eo absente. Pro quo citat Gl. in *c. statuta. de haeret. in 6. §. jubemus. v. absente* & ibi DD. quemadmodum etiam responsionem ipsam seu in genere, quòd nimirum Episcopo absente possit Vicarius de haeresi cognoscere, limitant Pax-Jord. *l. cit.* & Ventrigl. pro hac limitatione adducens Decian. *l. cit.* & Gemin. *in c. ut commissi. §. ult. de haetic. in 6.* Limitat quoque dicta sua Sbroz. *num. 8.* nisi fieret dicta expressio illa coram Vicario tanquam coram persona honesta, & in jure perita, juxta *c. statuta in v. aliquibus aliis personis. junctà Gl. v. absente.* Item limitat eadem *n. 9.* nisi talis expressio Episcopo praesente fieret coram Vicario de conscientia Episcopi juxta eandem Gl. Licet verò Sbroz. *cit. q. 161. num. 6.* prober, non posse praesente Episcopo dictum consilium praestare ex eo, quòd ne quidem Capitulum Sede vacante succedat Episcopo in consilio Episcopi requisito pro aliquo actu, adeoque multò minùs Vicarius (intelligi sine speciali commissione) cum is sit longè minoris potestatis quam Capitulum; quippe quod est successor Episcopi: attamen *q. 162.* ait ex mente Archid. *in c. licet. de offic. vicar. in 6.* posse Vicarium absque speciali mandato dare Inquisitori haereticae pravitatis hujusmodi consilia de puniendis haeticorum defensoribus, & receptoribus poena, de qua *in cit. c. ut commissi. §. puniendi.* Item *q. 163.* ait, Vicarium ex generali commissione habere auctoritatem requirendi Potestates & Rectores civitatum seu Gubernatores, vel alios Superiores saeculares, quocumque nomine censeantur, ut curent observare, & facere observari constitutiones editas contra haeticos, juxta *c. ut offic. §. fin. de haeret. in 6.* & Gemin. & Franc. uti & Archid. *in c. licet. in cit. v. transferantur.* Item *q. 164.* quòd Vicarius Episcopi habeat eandem auctoritatem compellendi Ecclesiastica censurà Magistratus ad exhibendum sibi statuta facta ad impediendum S. Officium inquisitionis contra haeticos, ut revocent vel moderentur eatenus, ne impediatur processus, aut aliquatenus retardetur juxta *c. statutum il. 2. de haeret. in 6.* Archid. ubi ante, quin & privandi officiis dictos Magistratus, & illos inhabilitandi, si illi obedire recusent in concernentibus fidem juxta *c. ut offic. §. fin. de haeret. & ibi Gemin. n. 3.* Franc. *ult. not. 6.*

Quaestio 188. An Vicarius cognoscere possit ex generali commissione causas civiles?

Respondeo affirmativè: Sbroz. *l. 2. q. 125. num. 1.* citatis Cardin. *in Clem. 1. de offic. vicar. num. 1.* Bald. *conf. 477. num. 6. in 4.* Autrer. *in addit. ad Tholof. q. 148. &c.* Habet enim Vicarius generalis

administrationem quoque in civilibus competentibus Episcopo. Quanam verò sint causae civiles fori Episcopalis, ait Sbroz. recenseri latè à Cuchon *Institut. juris Can. de Episc. tit. 6. num. 121. & seq.* monet hoc quoque Sbroz. *l. cit. n. 6.* Vicarium nunquam suo foro attendere debere statuta vel consuetudines Laicorum super ordine procedendi, nisi essent ab Episcopo, vel alia Synodali constitutione approbata, & tunc solum in profanis, non autem in spiritualibus esse attendendas, citat Anchar. *conf. 18. n. 2. & 3.*

Quaestio 189. Num ergo etiam cognoscere possit causas feudales sine speciali commissione?

Respondeo negativè: Ventrigl. *l. cit. num. 40.* Barbof. *de potest. episc. alleg. 54. num. 111.* Pax-Jord. *l. cit. num. 218.* Sbroz. *cit. q. 125. num. 3.* & apud illum Cardin. *in Clem. 1. de offic. vicar. num. 19.* Idque ne forte tales procuret vasallos, quos dominus nolle habere. Sbroz. *l. cit.* qui id ipsum ex eo confirmat, quòd ne quidem Capitulum Sede vacante id possit.

Quaestio 190. Num possit sine speciali commissione cognoscere causas per appellationem jure ordinario devolutas ad Episcopum?

Respondeo affirmativè: Pax-Jord. *l. cit. num. 149.* Azor. *p. 2. l. 3. c. 45. q. 11.* Sbroz. *l. 3. q. 5.* citatis Abb. *in c. dilecti il. 3. de appellat. num. 1.* Bertach. *de Episc. p. 6. l. 5. tit. de Vicar. Episc. num. 17.* Foller. *pract. crim. Can. p. 1. mor. num. 123.* Cuch. *Inst. juris Can. de Vicar. Episc. num. 125.*

Quaestio 191. An Vicarius cognoscere possit de validitate dispensationis factae ab Episcopo?

Respondeo negativè: Sbroz. *l. 2. q. 39.* ex Purpurat. *conf. 381. num. 4. vol. 1.* non enim potest inferior impedire potestatem superioris, juxta Clem. *ne Roman. de elect. c. inferior. dist. 31.* Autrer. *ad Tholof. san. q. 486. apud Sbroz. l. cit.*

Quaestio 192. An cognoscere valeat de validitate collationis factae ab Episcopo suo?

Respondeo; dicendum de hoc infra, ubi de potestate conferendi.

Quaestio 193. An cognoscere possit de obreptione dispensationis Apostolicae, quemadmodum id potest Episcopus vi Tridentini, sess. 22. c. 8.

Respondet Fagnan. *in c. quoniam. de offic. deleg. num. 29.* id eum non posse sine speciali delegatione; ed quòd Episcopus hanc cognoscendi facultatem de jure ordinario non habebat (de quo vide eundem Fagn. *in c. si quis. de confirm. utili vel inut. n. 16. 21. & 26.*) ideoque Concilium hoc loco non utatur dictione etiam, sed simpliciter ait: *ab istem tanquam Delegatis Apostolicis.* Eadem ferè habet Fagn. *l. cit. num. 23.* ubi; quòd non possit cognoscere de obreptione vel subreptione gratiae obrentae à Papa, sicut potest Episcopus juxta Trident. *sess. 13. c. 5.*

***

Quaestio

Questio 194. An possit cognoscere de causa delegata Episcopo suo.

1. **R**esp. id cum non posse sine nova & speciali Episcopali delegatione, nisi in rescripto addita fuisset illa verba: *sive ejus generali Vicario*. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 41. Pax Jord. l. c. n. 217. Sbroz. l. 2. q. 35. n. 3. Garc. p. 6. c. 2. n. 22. Barbof. cit. allegat. 54. n. 111. citatis Abb. in c. quoniam, de offic. deleg. n. 15. Zerol. in pr. Episc. p. 1. v. Vicarius §. 21. dub. 4. Socin. conf. 39. n. 30. vol. 4. Campan. in divers. lur. can. rubric. rub. 11. c. 23. n. 148. Ratio responsionis est, quia Episcopus talia non cognoscit ut Episcopus, sed tanquam specialiter delegatus; adeoque in illa dignitate illi non succedit Vicarius; uti hoc patet à fortiore in Capitulo sede vacante, in quod non transeunt causæ Episcopo specialiter delegatæ. Et Episcopus constituendo Vicarium committit ea solum, quæ sibi competunt ratione jurisdictionis, ordinariæ. Sbroz. cit. q. 135. n. 2. ac proinde cum nova per talem delegationem conferatur jurisdictioni, etiam opus erit novâ subdelegatione ab eo facta Vicario: Sbroz. cit. n. 3. Proceduntq; hæc, etiam si mandatum Episcopi extenderet se ad causas omnes sibi delegandas; cum juxta dicta aliâ jurisdictioni, quæ necdum competit, committi nequeat. Sbroz. cit. q. 36. n. 4. & §. Ventrigl. l. c. Ampliat quoque cit. q. 135. n. 4. Responsionem Sbroz. uti idem sit in mandatis, præceptis & literis Episcopo directis, quæ non transeunt in Vicarium, ut Felin. in c. eam te. de Rescrip. n. 17. quem citat.

2. Quod si tamen Vicarius creatus esset à Papa, habiturum eum omnes prærogativas, adeoque eum posse cognoscere sine speciali commissione Episcopi causas delegatas Episcopo, tradit Sbroz. cit. q. 135. n. 5. citatis Alex. in l. & quia. ff. de jurisd. omn. judic. Dec. in cit. c. quoniam. n. 15. Bartol. in l. filius. ff. de Legat. Rationem quoque adjicit Sbroz. n. 7. ex Ruin. conf. 148. n. 5. in 4. quia Vicarius Episcopi à Papa creatus magis repræsentare videtur Episcopum, quam Vicarius creatus ab ipso Episcopo.

3. Illud quoque hic observandum, quod tradit idem Sbroz. l. 2. q. 131. n. 2. quod Episcopus talem causam sibi delegatam committere specialiter possit suo Vicario, non ut Vicario, sed uti delegato. citans Abb. in c. dilecti. il 3. de appellat. n. 18. eo quod, si committeret ut Vicario, non posset ab ejus sententia appellari ad Episcopum, secus, si ut delegato.

Questio 195. Num è contra quoque Episcopus nequeat cognoscere causam Vicario suo à Papa delegatam?

1. **R**esp. Affirmativè. Rosà De executoribus Liter. Apost. p. 2. c. 3. n. 11. ubi: Cum delegatio est facta Vicario, non potest Episcopus literas exequi, nisi per viam subdelegationis. citat Menoch. de commut. ult. voluntat. c. 5. n. 527. Ricc. in pr. rerum quotidian. fol. 419. & c. Item Sbroz. l. 2. q. 136. n. 1. citatis Anchar. in Clem. 2. de Rescrip. col. 1. Card. n. 10. Imol. n. 14. Franc. in c. dilecti. il 2. de appellat. q. 5. Dec. in c. quoniam. de offic. deleg. n. 9. Barbat. in Apostil. ad Bartol. in l. quod Principi. ff. de legat. Bertach. de Episc. l. 4. q. 7. n. 4. eo quod tunc Vicarius non cognoscat causam ut Vicarius, sed ut delegatus Papæ. Sbroz. l. c. n. 2. & in causa delegata per Papam major est Vicarius Episcopo suo, & separatim est auditorium unius ab auditorio alterius juxta DD. in cit. Clem. 2. & in specie Cardin. n. 10. Imol. n. 14. Sbroz. n. 4. Adde, quod rescriptum non debet extendi ad alios, neque ad multos juxta Felin. in c. eam te. de Rescrip. n. 17.

2. Et hæc procedunt, ubi delegatio facta Vicario sub nomine proprio & dignitatis, v. g. Titio Vicario Generali Episcopi. Nam verò Episcopus cognoscere possit causam delegatam à Papa suo Vicario, dum ei delegata non sub nomine proprio, sed tantum dignitatis, non conveniunt AA. Affirmant apud Sbroz. cit. n. 6. Bertach. ubi ante. l. 4. p. 5. n. 59. Innoc. in c. eam te. n. 5. & ibid. Abb. n. 14. Barbat. ubi ante. eâ ratione, quod licet Vicarius sit delegatus Papæ, dicatur tamen cognoscere tunc causam vice Episcopi; cum talis dignitas Vicariatus non competat ei jure proprio, ut Dec. & Abb. in cit. c. quoniam. de offic. deleg. n. 9. Negant econtra apud eundem Sbroz. n. 8. Cardin. in cit. Clem. 2. & ibid. Imol. n. 2. Butr. & Franc. in c. statutum. de Rescrip. in 6. Cuch. Inst. jur. can. de vice Episcopo. n. 171. & seq. ubi inquit: Episcopum non posse se intromittere in illa causa, quando Vicarius functus est officio suo, aut illum removere à Vicariatu, ut illum impediatur in delegatione; cum enim separatim sit auditorium delegati Papæ & Episcopi, non debet rescriptum extendi ad alium, quam ad ipsum delegatum.

3. Limitat tamen ipsam Responsionem Sbroz. n. 9. & 10. ut locum habeat in rescriptis delegationis, non autem in præceptis & mandatis Apostolicis, quæ sunt Vicario; quia hujusmodi transeunt in Episcopum. cit. Abb. in c. eam te. n. 5. & dat rationem, quod mandata restringi non debeant, sicut restringi debet delegata jurisdictioni, sed ampliari juxta c. sciendum. 8. q. 1. & Felin. in c. eam te. §. scriptum. col. 1. in princ. n. 16. non obstante huic communi sententiæ, quod aliâ Bald. in l. aliquando. ff. de off. Procons. n. 5. dicat, mandatum factum vicegerenti non arctare dominum. Extenditque hoc ipsum Sbroz. n. 11. ita ut in dubio scriptum videatur Vicario ut vices Episcopi gerenti, non ut executori, ut Felin. l. 6.

Questio 196. Vicarius duarum diœcesium in quo loco cognoscere debeat causas?

1. **R**espondet Pignat. Tom. 7. Consult. 64. n. 4. juxta Rotæ decisiones, quod Vicarius generalis existens in loco soliti domicilij ac residentie cognoscere possit causas omnes cujusunque generis utriusque diœcesis; cum in hoc pro una eademque diœcesi habeantur propter juris assistentiam, quam Episcopus habet, & intentionem fundatam jus dicendi, nedum ex jure communi, c. cum Episcopus, sed & ex Trident. Sess. 25. c. 6. quod etiam spectat, quod tradit Cardin. de Luca. in Miscell. d. 1. n. 117. ubi: Non solum, ubi unica est Ecclesia, unicave diœcesis; sed etiam ubi dua vel plures perpetuo tamen auctoritate Apostolica, quamvis æque principaliter unita, quoniam non per hoc duo vel plura tribunalia cum duobus vel pluribus Vicariis Generalibus aliisque Officialibus habere tenetur Episcopus. Licet enim Ecclesia ac diœceses æque principaliter unita pro duabus omnino distinctis habeantur, atque earum qualibet proprios & distinctos retineat fines, propriaque jura ac privilegia, perinde ac summo non adesse; adhuc tamen, cum Episcopi seu Prelati persona sit unica, ac naturaliter indivisa quod ad eum, atque ad hunc effectum amba vel plures pro una habentur, ut in qualibet unius vel alterius diœcesis parte residere valeat, ac tribunal erectum habere, nisi Apostolicæ provisiones vel antiqua consuetudo, qua jus facultativum excludat, aliter statuunt.

2. Et hæc de cognitione causarum, quas jure ordinario cognoscit; nam de cognitione & expeditione causarum facta ab eo tanquam delegato Papæ, observandum tantisper ex Rosà, De executor. lit.

Apost. p. 2. c. 3. n. 19. quod delegatus Papæ ubique jurisdictionem exercere potest, nec egeat territorio; sed habeat territorium generale, quia delegatus Papæ Papam representat.

Questio 197. An Vicarius Episcopi literas Apostolicas exequi possit mortuo Episcopo?

1. **R**esp. Literas expeditas & directas Vicario vivente Episcopo, Vicarius expedire non poterit; si prius post mortem Episcopi præsentata sibi fuerint; aut si præsentata quidem fuerint vivente Episcopo, necdum tamen eo vivente executæ; quia per mortem Episcopi jam desinit esse Vicarius, & officium ejus expiravit: neque etiam Vicarius Capitularis eas exequi, aut executionem jam captam perficere poterit; quia ipsi non sunt directæ, nec etiam dirigi solent à cancellaria Vicario Capitulari. Expectandus proinde erit novus Vicarius Episcopi sede iterum plenâ, vel super dictis literis petenda nova commissio, quæ vocatur mutatio Judicis, quâ committitur Ordinario viciniore, ut dictas literas exequatur servata forma literarum expeditarum. *Rosa. l. c. p. 1. c. 3. n. 3.* citans *Corrad. in prax. dispens. l. 7. c. 4. n. 22.* Proceditque id ipsum, etiam si Vicarius Episcopi, cui directæ fuerint literæ, crearetur Vicarius Capituli sede vacante, ut eas exequi nequeat. *Rosa. l. c. n. 31.* citatis *Corrad. ubi ante. n. 11.* *Garc. p. 6. c. 2. n. 40. 41. & 44.* contra *Sanch. de matrim. l. 8. d. 27. n. 12.* ex eodem jam tacto principio; quia tunc non est Vicarius Episcopi, cui directæ sunt literæ, sed Capituli, cui literæ à cancellaria dirigi non solent; uti nec ex stylo dirigi solent Vicariis Prælatorum inferiorum, ut *Rosa l. c. n. 36.* quem vide. Et hic stylus potius attendendus, ut inquit *Rosa*, quam opinio contraria AA.

2. Quod autem literæ directæ Vicario, eo remoto, sive per expirationem officii, sive per mortem naturalem, executioni dari possint ab ejus successore, sive re adhuc integrâ, sive non amplius integrâ; quia earum executio demandata est non personæ sed tribunalî & intuitu officij, tradit *Idem Rosa l. c. n. 29.* citatis *Garc. ubi ante. n. 54.* *Corrad. n. 36.* *Parisi. de resign. l. 1. q. 11. n. 17.* *Sbroz. l. 2. q. 67.* *Gambar. de off. legat. l. 8. q. 97.* *Capra conf. 67. n. 32.* *Abb. & Canonistis in c. quoniam de offic. delegat.* Neque his obstat, quod obmovent aliqui apud *Rosam. l. c. p. 2. c. 7. n. 49.* nempe delegationem factam dignitati transire in successorem, quando dignitas est per se subsistens, secus, si accessoria & dependens ab alio, ut contingit in Vicario Episcopi. Nam, ut ait *Rosa. ibidem. n. 50.* licet forte de juris subtilitate sic dicendum sit, secundum tamen stylum & observantiam omnium tribunalium Ecclesiasticorum delegationem factam Vicario transire in ejus successorem; citatque pro hoc præter citatos supra *Monet. de commut. ult. volunt. c. 8. n. 148.* quin & *Sanch. l. c. n. 10.* *Pax Jord. &c.*

PARAGRAPHUS XI.

De potestate Vicarii circa subdelegandum.

Questio 198. An Vicarius Generalis Episcopi alium Vicarium constituere possit.

1. **R**esp. Non posse eum absolute loquendo officium suum alteri committere, seu alium sibi similem seu generalem Vicarium constituere, argumento. *c. Clericos. de offic. Vicar. Laym. in c. Romana. de off. Vicar. in 6. n. 10.* *Pirh. tit. eod. n. 63.* *Barbos. de potest.*

Episc. alleg. 54. n. 99. *Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 202.* *Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 36.* *Garc. p. 5. n. 8. n. 148.* *Sbroz. l. 2. q. 66. n. 1.* citans pro hac communi sententia innumeram turmam AA. & n. 12. idiplum extendens ad Vicarium generalem Capituli sede vacante. Nullus enim inferior Principe Vicarium ita constituere potest, ut totum officium suum seu potestatem ordinariam (qualem habet Vicarius generalis Episcopi) ei committat, nisi id à Lege aut Principis beneficio ei concessum sit. *Pirh. Laym. LL. cit. juxta Auth. ut nulli Judicium liceat. collat. 9. nov. 134.* & *Auth. de collatorib. §. ad hæc prohibemus. collat. 9. nov. 118.* Quare, ut *Laym.* nec ipse Episcopus officium suum ordinarium alteri committere possit, nisi id ei à Lege concessum.

2. Sed neque adhuc id potest Vicarius generalis e x simplici solum mandato speciali, quod haberet ad substituendum. *Sbroz. l. c. n. 11.* citans *Holt. in c. 1. de offic. Vicar. in 6. & ibid. Gemin. n. 11.* *Put. decs. 68. n. 1.* *Milis in repertor. v. Vicarius Episc. Paris. conf. 80. n. 15.* qui dicat esse communem. Veruntamen id potest, ubi in mandato inserta essent hæc verba: *Damus potestatem substituendi alium, quem nos Vicarium cum eadem potestate substituimus: Pirh. l. c. Laym. l. c. n. 12.* *Sbroz. l. c. n. 15.* *Garc. l. c. n. 155.* citantes *Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 77.* *Melill. tr. de precedent. Vicar. c. 1. n. 14.* *Pavin. de potest. capit. sed vac. q. 10. n. 20.* In illo siquidem casu Vicarius ille non tam constituitur à Vicario quam ab ipso Episcopo, & ab eo accipit potestatem ministerio Vicarij substituents, & sola nominatio sui electio personæ fit à Vicario substituente. *Sbroz. Pirh. Laym. Garc. LL. cit. quorum posterior n. 156.* ait, idem esse, dum Episcopus daret potestatem substituendi suo nomine; utpote qui tunc etiam censetur positus ab Episcopo; cum ejus nomine substituatur. Neque etiam in his casibus dici potest, Episcopum dare Vicarium incertum contra *c. ad hæc. de rescrip. ait Garc. n. 157.* eò quod per substitutionem vel nominationem Vicarij substituents, qui representat personam Episcopi in substituendo, certificetur. Unde jam etiam in hoc casu Vicario vi dictæ clausulæ substituente sibi Vicarium, hunc posse Vicario substituenti conferre beneficium docent *Rebuff. Coraf. Duaren. Sbroz. apud Garciam l. c. n. 158.*

3. Potest nihilominus Vicarius generalis Episcopi ob causam necessitatis, v. g. propter absentiam vel infirmitatem ad breve tempus sibi alium substituere, qui Vicarij munere cum simili jurisdictione interim fungatur (qui tunc haberet potestatem exequendi omnia concessa Vicario, ut *Ventrigl. l. c.* ac etiam potest capta per illum perficere. *Sbroz. l. 4. q. 67.*) argumento *c. 1. de offic. Vicar. in 6.* *Pirh. l. c. Laym. l. c. n. 11.* *Garc. n. 152.* *Sbroz. cit. q. 66. n. 17.* *Pax Jord. n. 204.* Num verò in hoc casu requiratur nihilominus speciale mandatum Episcopi, non conveniunt auctores. Affirmat id expresse *Ventrigl. l. c. Sbroz. cit. n. 17.* Item *Hoftiens. Franc. Dominic. Zerol. apud Garciam cit. n. 152.* vel saltem consuetudinem id faciendi, quali tunc toleretur per quandam voluntatem Episcopi, ut *Rosell. & alij apud Garc.* E contra posse id Vicarium ex causa, etsi non habeat ad id specialem facultatem seu mandatum, tenent *Pax Jord. cit. n. 204.* *Barbos. l. c. n. 100.* *Garc. cit. n. 152.* citans *Pavin. q. 10 n. 21.* *Put. decs. 168. l. 1.* *Felin. in c. 5. perpetuus. de fide instrum. n. 3.* *Marant. in specul. Advocator. p. 4. dist. 5. n. 22.* *Cuch. l. 12. tit. 8. n. 10.* *Azevedo Genueni, &c.*

Questio 199. Num Vicarius generalis constituere possit delegatum.

1. **R**esp. Primo in genere affirmative. *Sbroz. cit. q. 66. n. 22.* ubi ait: *Ubi Vicarius vellet committere*

alium

alicui vices suas in modum delegationis, quia tunc alteri causas delegare non prohibetur. citat pro hoc gl. Innoc. Archid. in c. 1. de off. Vicar. in 6. Franc. in c. Si delegat. de off. delegat. in 6. ult. not. Rotam decis. 350. de offic. Vicar. in novis, &c. Et ratio est: quia omnis Judex ordinarius (qualis est Vicarius generalis, saltem in causis ratione vicariatus sui illi competentibus) delegare potest. Laym. l. c. n. 12. juxta l. more. ff. de jurisdic. & ibi DD.

2. Resp. secundò: Constituere tamen delegatum ad universitatem causarum non potest sine speciali facultate Episcopi. Laym. l. c. n. 12. & 13. Pirh. cit. n. 13. eo quòd, qui jurisdictionem non suo proprio nomine, sed alieno obtinet (qualiter Vicarius generalis Episcopi jurisdictionem Episcopalem non proprio, sed sibi commissio jure obtinet, cum in Episcopali officio titulum non habeat, & quamvis, ut Laym. ea sit ordinaria, existat tamen in Vicario per modum delegationis seu commissionis) eam (intellige totam) alteri delegare non possit. Laym. Pirh. LL. cit. juxta cit. l. more.

3. Limitatur tamen hæc ipsa responsio ab iisdem Pirh. & Laym. locis cit. ut speciali ad hoc mandato Episcopi non egeat, si de cetero sit talis constituendi delegatum ad universitatem causarum consuetudo in Diœcesi, sciente & patiente Episcopo; eo quòd tunc Episcopus eam potestatem tacite committere censetur. Et sic Vicarius tunc non tam delegat jure suo quam jure & potestate sibi commissa ab Episcopo. Atque hac ratione posse à Vicario generali delegari Decanos rurales ad universitatem causarum (intellige pro certo districtu Diœcesis) ait Laym. cit. n. 12.

4. Resp. tertio: Potest nihilominus Vicarius generalis sine speciali ad hoc mandato vi generalis commissionis Vicarius unam aliquam causam vel etiam plures delegare. Barbof. Laym. Pirh. ll. cit. Sbroz. cit. b. 66. n. 16. ubi, quòd sine speciali mandato substituere possit & creare Vicarium ad certos actus seu ad aliquam speciem actuum, pro quo citat Gl. Innoc. Archid. in c. 1. de off. Vicar. in 6. Pavin. q. 10. n. 1. Bald. in l. aliquando ff. de off. pro cons. n. 3. Cuch. in Instit. juris can. tit. de Vicar. Episc. n. 41. Vant. de nullit. tit. de nullit. ex defect. jurisdic. n. 25. Atque ita hos AA. velle, & se sæpe sic fieri vidisse ait Sbroz. quòd Vicarii generales creari possint in eorum Diœcesibus Vicarios foraneos. Ratio jam indicata est respons. 1. nimirum quòd omnis Judex ordinarius delegare possit.

5. Ampliatur hic responsio, quòd etiam Vicarius foraneus datus in una parte Diœcesis ad universitatem causarum subdelegare possit causam unam aut alteram. Sbroz. cit. q. 66. n. 19. citans Gl. in c. cum causam de appellat. v. delegatus. n. 17. Felin. in c. supra questionum. s. si verò de offic. deleg. n. 17. &c. E contra limitatur responsio, ut non procedat in causa Vicario specialiter delegata ab Episcopo, ita ut hanc sine speciali mandato subdelegare nequeat. Sbroz. l. c. n. 23. citatus Felin. ubi ante. Put. decis. 436. l. 1. Jo. And. in c. is, cui. de off. delegat. in 6.

Questio 200. Num substitutus ille Vicarii generalis subdelegare possit.

1. Respondeo primò: Juxta jam dicta, substitutum illum ex speciali mandato Episcopi à Vicario generali Vicarium ad universitatem causarum subdelegare posse unam vel plures causas, etsi non universitatem causarum.

2. Respondeo secundo: Delegatum etiam à Vicario vi facultatis ordinariæ ad specialem causam

aliquam (nisi fortè industria personæ ipsius electa fuerit,) posse subdelegare illam alteri; id enim competere videtur delegato à Judice ordinario vi facultatis illius ordinariæ. Sic etiam in specie posse illum substitutum seu delegatum Vicarii subdelegare ad recipiendum juramentum & examen testium tradit Sbroz. l. 2. q. 68. citans Put. decis. 169. n. 5. l. 1. quin & substituere procuratorem, ut idem Sbroz. l. 2. q. 69.

Questio 201. Num Vicarii istiusmodi substituti ex eodem cum substituente tribunali indicent.

Respondeo. Vicarios illos substitutos ad universitatem causarum, seu quibus Vicarius generalis vices suas in totum commisit, ex eodem cum substituente tribunali indicare, & eodem modo esse Judices ordinarios, & habere eandem jurisdictionem Sbroz. l. 3. q. 12. n. 10. Molin. de Just. tract. 5. d. 10. n. 7. Castrop. tr. 13. de benef. d. 2. p. 30. n. 18. Laym. in c. Romana. de off. Vicar. in 6. n. 14. citantes Gl. in clem. 1. de Regular. v. locum aliorum: Marant. de ordin. judicior. p. 4. d. 5. n. 22. Secus est de delegatis à Vicario generali, utpote qui jurisdictionem derivatam & distinctam à jurisdictione delegantis habent, Laym. l. c. Quod discrimen inter delegatum & substitutum seu Subvicarium vel Vicegerentem Vicarii generalis diligenter observandum.

Questio 202. Num Vicario Generali Episcopi excommunicato, adeoque suspensà ejus jurisdictione excommunicatus quoque sit ejus substitutus, aut saltem suspensà quoque jurisdictione substituti vel etiam delegati.

1. Respondeo ad primum: Excommunicato Vicario generali excommunicatus non est ejus substitutus seu Subvicarius, adeoque multò minùs ejus delegatus. Sbroz. l. 3. q. 18. n. 1. citans Innoc. Archid. Anchar. Gemin. Franc. in c. 1. de off. vicar. in 6. Pavin. de potest. capit. sed. vac. p. 2. q. 10. n. 2. Baro. in c. quoniam Abb. de off. ordinari. Cuch. Institut. juris can. de Vicar. tit. 8. n. 11. l. 2. cum communi. Idque, sive Subvicarius datus sit ab Episcopo, sive ab ejus Vicario. Sbroz. l. c. n. 2. citans gl. in cit. c. 1. v. ipsius. Nisi tamen substitutus ille seu Subvicarius participaret cum Vicario excommunicato in crimine damnato; tunc enim & ipse excommunicatus esset sicut Vicarius. Sbroz. l. c. n. 3. quemadmodum si Officialis Episcopi esset excommunicatus, quia exerceret officium officialis seu officialitatem, ille, qui eidem in eodem officio deserviret, sive stando juri coram illo, sive recipiendo ab eo commissionem causarum, foret quoque excommunicatus; quia jam diceretur participare cum eo in crimine damnato. Sbroz. cit. n. 3. citatis Gemin. in cit. c. 1. n. 4. & 6. Archid. Jo. And. Innoc. &c.

2. Respondeo ad secundum: Tametsi substitutus talis excommunicato Vicario constituente non sit excommunicatus, non valeat tamen ab eodem substituto acta post excommunicationem Vicarii. Sbroz. l. c. n. 6. Laym. cit. n. 14. juxta c. Romana. de off. Vicar. in 6. Ubi Papa Gregorius X. non loquitur de delegatis sed de substitutis seu vicemgerentibus, atque absolute, quod per excommunicationem Vicarii substituents eorum quoque jurisdictione suspensa sit. Proceditque id ipsum, sive post excommunicationem Vicarii res adhuc sit integra, seu causa necdum cæpta, sive non. Quemadmodum pari ratione, si Episcopus ipse excommunicatus sit, aut suspensus vel interdictus (intellige denunciatus vel notarius per-

percuttor Clerici) jurisdictione Vicarii quod ad causas etiam jam captas suspenditur. Item sicut Episcopo mortuo non potest Vicarius illius causas eo vivente captas perficere, ita nec substitutus Vicarii causas captas ante ejus excommunicationem, Laym. l. c. Sbroz. cit. n. 7. citans quamplurimos. Et ratio est, quod sicut eandem jurisdictionem idemque tribunal cum Episcopo habet ejus Vicarius, ita quoque cum Vicario eandem jurisdictionem, idemque tribunal habeat Subvicarius seu substitutus ab eo. Verum tamen contrarium dicendum videtur, ubi istiusmodi Subvicarius seu substitutus jurisdictionem suam non haberet immediatè à Vicario, sed ab Episcopo ipso, cujus nomine ministeriali solum operà & nominatione Vicarii substitutus esset, ut satis indicat Laym. loc. cit. & expressè Sbroz. l. c. n. 14.

3. Respondeo ad tertium: Delegatus solum à Vicario, cum habeat jurisdictionem, ut dictum, distinctam à jurisdictione delegantis, excommunicato Vicario delegante, etsi re integra adhuc post excommunicationem Vicarii delegantis, delegata sibi jurisdictione uti non possit, re tamen amplius non integra, sed jam cæpta ante excommunicationem, perficere eam potest. Quemadmodum enim morte delegantis delegati jurisdictione extinguitur, si res integra sit, non item si causa jam cæpta sit; ita etiam extinguitur seu suspenditur jurisdictione delegata per delegantis excommunicationem, quæ quasi mors civilis est, ubi res integra est, secus si non est. Laym. loc. cit. num. 11. citatis pluribus.

PARAGRAPHUS XII.

De Potestate Vicarii circa functiones Canonicales.

Quæstio 203. Num Vicarius possit intervenire Capitulo, habeatque vocem in Capitulo?

1. Respondeo primò: Vicarius generalis, dum est Canonicus, intervenire potest Capitulo. Sedere autem debet & dare votum suum in loco suo Capitulari, habito respectu ancianitatis & dignitatis canonicorum. Ventrigl. tom. 2. annot. 14. §. 2. n. 14. citans Abbat. conf. 21. vol. 1. Grilenz. conf. 121. n. 5. Barbof. de Can. & dignit. c. 35. n. 13. Et si tractandum est negotium pertinens ad ipsius aut ejus Episcopum, debet exire ex Capitulo. Pignat. consult. 154. n. 6. Ventrigl. l. c. Sic decisum testans à S. Congreg. præposit. negot. Episcoporum. & Regularium. 17. Jan. 1584.

2. Respondeo secundo: Quod si verò Canonicus non est, intervenire non debet Capitulo, etiam absente Episcopo. Ventrigl. loc. cit. n. 15. Pignat. cit. n. 6. unde Canonici illum admittere non tenentur, etsi possint, prout declaravit S. Congregat. in Ameriens. 24. April. 1632. teste Ventrigl. l. c. & quem citat, Barbof. l. c. n. 12. & seq. nisi tamen de consuetudine vel alio jure speciali id ei compereret. Pignat. l. c. Verumtamen, si Canonici tumultuarentur in Capitulo, tunc ad sedanda scandala legitime intervenire posse Vicarium, & Canonicos teneri illum admittere, etsi dare non possit votum, sed solum assistere repellendo scandala, rationi consonum esse, & sic se vidisse servatum in praxi, ait Ventrigl. Unde jam etiam multò minus Vicarius ratione officii sui convocare potest Capitulum. Pignat. cit. n. 6. aut etiam prohibere ejus vocationem, nisi fortè, ubi urgente causa iusta id posset Episcopus. Pignat. l. c. n. 5.

Quæstio 204. Vicarius Episcopi Canonacus quid possit quoad lucrandos fructus canonicatus & distributiones quotidianas?

1. Respondeo ad primum: Vicarium Episcopi Canonicum ratione hujus officii sui excusari à residentia, & in absentia facere fructus sui Canonicatus suos. Sbroz. l. 1. q. 43. n. 4. citans c. ad audientiam, & c. de cesero. de cleric. non resident. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 5. Alphons. Carmonens. tr. de incompat. benef. c. 10. n. 5. & 16. p. 1. nisi fortè, ut ijdem, consuetudo esset in contrarium; in quo tamen casu non incurrere illum adhuc poenam privationis beneficii tenent ijdem.

2. Respondeo ad secundum primò: Vicarium Canonicum sub prætextu officii & servitii Vicariatus absentem à choro non lucrari distributiones quotidianas, Sbroz. l. c. n. 3. citans Carmonens. ubi ante. Ventrigl. l. c. n. 13. citans Garc. in addit. 3. p. c. 2. n. 348. Barbof. de Canon. & dignit. c. 24. n. 6. Meroll. Th. mor. p. 3. disp. 7. c. 6. dub. 6. n. 50. Idem tenet Pignat. tom. 3. conf. 64. n. 21. ubi, quod si Vicarius sit Canonicus, non poterit distributiones percipere, nisi sedeat & incedat in loco suo cum habitu canonicali, & quando vult præcedere Canonicis, debet habitum Canonicalem deponere, & tunc non potest percipere distributiones, prout pluries resolvit S. Congregat. Rituum, præsertim in Calagurit. 2. Aug. 1603. in Sutrin. 26. Aug. 1599. &c. adeoque multò minus, ubi abest à choro; quia, ut idem Pignat. ibidem, nullum jus habet ad percipiendas distributiones tanquam Vicarius, sed tanquam Canonicus, & ideo debet interesse. Quin & in hoc, nempe ut absens ratione Vicariatus percipiat distributiones, nullam eidem suffragari consuetudinem etiam immemoriam, tradit Ventrigl. l. c. citatis ijdem AA. Item Pignat. l. c. n. 23. & 24. eò quòd, ut Ventrigl. Vicarius non inserviat Ecclesiæ, sed Episcopo, ac proinde non habeat justam causam absentia. Contrarium tamen ex Carmonens. sentit Sbroz. cit. n. 3. in fine.

3. Respondeo ad secundum secundò: Neque etiam Vicarius Episcopi residens consequi debet distributionem duplicem, unam tanquam Vicarius, alteram ut Canonicus. Sbroz. cit. l. n. 2. citans Butrio & Aret. in c. cum olim. Ferret. conf. 327. nu. 4. Milis. in repertor. v. distributiones, &c. sequitur ex dictis. Quamvis etiam hoc in puncto standum esse consuetudini ex eodem Ferreto dicat Sbroz. quòd ad hanc materiam distributionum vide meipsum in Foro Benef. p. 1. q. 404. n. 9.

PARAGRAPHUS XIII.

De Potestate Vicarii circa aliqua miscellanea.

Quæstio 205. Num Vicarius exigere possit subsidium charitativum?

Respondeo: Id eum nec imponere posse sine speciali commissione Episcopi (intellige in casibus, ubi id potest Episcopus, nempe ex causa manifesta & rationabili, v. g. quando Episcopatus est gravatus onere debitorum, vel est tenuis seu insufficientis ad congruam Episcopi sustentationem, vel quando vult ire ad Concilium, ad Papam, uti de his Sbroz. l. 2. q. 47. n. 3. juxta c. cum venerabilis. de religiosi domib. c. conquerente. de off. ordinar. quos textus & plures alios citat ibidem Sbroz.) Idem Sbroz. l. c. n. 6. citatis pluribus. Ventrigl. l. c. §. 1. n. 44.

Pax-Jord. l. 12. tit. 1. n. 229. Barbof. de potest. Episc. allegat. § 4. n. 122. citans Bellenzin. tract. de subsid. charitat. q. 11. per totam. Anchar. cons. 60. n. 2. ubi dicit, Vicario Episcopi commissam esse jurisdictionem, non autem exactionem debitorum. Cui & rationem etiam addit Sbroz l. c. n. 7. quod Vicarius Episcopi agere & experiri possit ac si esset procurator, ut Jo-Aud. & Hostiens. in c. petito. de procuratorib. & quod Vicarius esse possit in iudicio & extra agendo & defendendo sicut procurator; procurator autem similia exigere non possit; ergo nec Vicarius similia Episcopo debita.

Quest. 206. Num Vicarius tertiam partem fructuum prebendarum convertere possit in distributiones.

Respondeo videri id posse Vicarium, & quidem sine speciali mandato Episcopi, loquendo de capitulis non exemptis, secus de exemptis. Et sic sentire videtur Fagn. in c. quoniam. de offic. delegati. n. 25. ubi: An possit Vicarius, qua Episcopo, etiam tanquam Sedis Apostolica delegato, committuntur per Trident. Sess. 21. c. 3. (Statuit autem ibi Tridentinum, ut in Ecclesiis tam Cathedralibus quam collegiatis, in quibus nullæ sunt distributiones quotidianæ, vel ita tenues, ut verisimiliter negligantur, tertiam partem fructuum & quorumcumque proventuum & obventionum, tam canonicarum, personarum, portionum & officiorum separari debere, & in distributiones quotidianas converti, quæ inter dignitates obtinentes, & ceteros divinis interessentes proportionaliter juxta divisionem ab Episcopo, etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegato, ipsa prima fructuum deductione faciendam dividantur] videtur distinguendum. Nam aut agitur de capitulis exemptis, & non potest; quia hæc facultas ante Concilium Episcopis non competebat, & ideo opus speciali delegatione; aut agitur de capitulis non exemptis, & potest; quia Episcopi hanc potestatem habebant de jure communi quo ad capitula iis de jure ordinario subiecta, ideoque concilium hoc loco utitur dictione illa etiam que innuit, Episcopum debere aliquando procedere jure delegato, id est, respectu exemptorum; sed tamen posse etiam aliquando procedere jure ordinario, quod verificari non potest, nisi in non exemptis. Ita ille. Fundatur hæc responsio in eo, quod quæ Episcopo competunt jure ordinario (qualiter ei competere non delinunt, quod in iisdem quoque ut delegatus Apostolicus vi commissionis sibi à Tridentino factæ procedere queat) transeant in Vicarium ex commissione generali Vicariatus, nisi sint forte casus adhuc specialiter in jure excepti, juxta dicta sæpius supra. Quod minus tamen sine speciali mandato Vicarius facere possit dictam conversionem & divisionem, saltem respectu Ecclesiarum Cathedralium videtur obtinere consuetudo, vel forte etiam censeri illud ipsum ex arduis, quæ licet ordinario jure competant Episcopo, transire tamen non censentur in ejus Vicarium sine speciali commissione.

Questio 207. Num Vicarius deferre possit juramentum canonicæ purgationis.

Respondeo dictum juramentum (quod sæpe solet deferri reo, quando accusator non satis probat, etiam si reus ipse nihil probaverit, nec ad sint indicia ad torturam contra reum sufficientia,

P. Lenren. Vicarius Episc. Tract. 1.

ut Sbroz. l. 2. q. 167. n. 1. ex Jul. Claro in prax. crim. §. fin. q. 63. vers. solet etiam. Bertach. de Episc. l. 4. p. 1. tit. de Vicar. Episc. n. 12. in fine.) deferre nequit Vicarius sine speciali mandato. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 40. Barbof. de potest. Episc. allegat. § 4. n. 109. Pax-Jord. l. 12. tit. 1. n. 212. est enim delatio hujus juramenti meri imperii; Sbroz. l. c. n. 2. citans Speculator. tit. de jurisd. omn. Judic. in v. secundum Canones & Bertach. ubi ante. & cum his Pax-Jord. l. c. quæ autem sunt meri imperii experiri nequeunt per Vicarium sine speciali mandato, Sbroz. l. c. n. 3. uti & l. 2. q. 56. ex professo juxta c. 2. de off. Vicar. in 6. & ibi DD.

Questio 208. An Vicarius restituere possit in integrum.

Respondent passim AA. negativè, nempe quod non comprehendatur restitutio in integrum in generali mandato, adeoque eam facere nequeat Vicarius sine speciali mandato. Pirh. ad tit. de off. Vicar. n. 57. Ventrigl. l. c. Barbof. l. c. n. 108. citans Sanch. de matrim. l. 2. d. 40. num. 12. Sbroz. l. 2. q. 35. n. 4. Verum tamen contrarium tenere videtur l. 3. q. 13. ubi hanc materiam ex professo tractat, dum pro absolute affirmativa n. 1. citat Cardin. in clem. 2. de rescrip. n. 8. Bertach. de Episc. l. 4. p. 5. q. 27. n. 67. tit. de Auctor. Episc. circa Judic. Abb. in c. ex literis de restit. in integ. n. 11. & plures alios, ac dem n. 2. subdit rationem, nempe quod Ordinarii, qui habent jurisdictionem cum administratione, possunt concedere restitutionem in integrum; Vicarius autem Episcopi habeat jurisdictionem ordinariam cum administratione, ut probatur ex c. petito de procur. & c. in nova. 16. q. 7. ubi de Vicariis: quod in Administrationibus associantur Pontificibus. Idem tenet Laym. in c. causa. de restit. in integ. n. 2. Ubi: qui ordinariam jurisdictionem cum administratione, ideoque imperium aliquod habent, ut Episcopus, Vicarius generalis, & Prælati omnes Ecclesiastici, in integrum restituere possunt, quia exercent officium nobile. Restitutio enim in integrum ut idem Laym. l. c. n. 4. est actus imperii mixti ex nobili officio Judicis proveniens. Laymannum iisdem ferè verbis sequitur Pirh. ad tit. de in integ. restit. n. 62.

2. Ampliat hanc doctrinam Sbroz. l. c. n. 3. ut locum quoque habeat in Vicario foraneo, qui est delegatus ad universitatem causarum, & is non tantum cognoscere de causa restitutionis in integrum, sed & eam concedere possit, citat pro hoc Abb. in cit. c. causa. n. 7. contra Sfort. Odd. tract. de restit. in reg. p. 1. q. 33. a. 22. n. 154. & alios, quos citat. n. 12. est enim & dicitur talis Vicarius Foraneus delegatus ab Episcopo. Sbroz. cit. n. 3. causa vero restitutionis in integrum [ut dicitur. c. causa.] coram Judicibus ordinariis ab eis tractari poterit & finire; sive hoc ipsum delegatis specialiter demandatum fuerit, sive in commissionis negotio contigerit incidere hujusmodi questionem. Adeoque multo magis à tali Judice ordinario delegatus ad universitatem causarum, si habeat administrationem rerum in territorio aliquo, de causa restitutionis in integrum principaliter cognoscere potest eamque concedere, licet ea illi specialiter commissa non fuerit. Idque, quia delegati ad universitatem causarum æquiparantur Judicibus ordinariis, ita ferè Laym. & ex eo Pirh. l. c. citantes Bart. in l. ult. c. ubi & apud quæ cognit. in integ. restit. & c. n. 4. Secus est de Judicibus, etiam ordinariis, qui

ad

administrationem verum seu iurium in aliquo territorio non habent, aut imperium saltem mixtum; sed tantum potestatem simpliciter iudicandi, ut hi nequeant principaliter restituere seu tractare causam restitutionis in integrum, pro ut in *cit. l. ult. & colligitur ex sensu contrario & cit. c. causa* Pirh. num. 64. Laym. num. 4. qui etiam rationem addunt: quia simplex iurisdictio non exercetur per liberum seu nobile iudicis officium, sed per mercenarium, quod actioni merè civili deservit; restituere autem in integrum, ut dictum, sit actus Imperii mixti, quod nobili officio iudicis exercetur. Multoque jam minus delegati à talibus iudicibus ordinariis, qui administrationem non habent, sed tantummodo facultatem iudicandi hanc restitutionem facere, aut de ea cognoscere possunt, pro ut expressè habet textus *cit. c. causa*. nisi forte hæc causa restitutionis coram iis incidenter mota fuerit, ut habet idem textus. Cuius postremi rationem hanc dant Pirh. num. 66. Laym. num. 6. nempe quia delegatus ad causam principalem censetur etiam delegatus ad quamlibet causam, quæ cum ea causa principali coincidit, & est veluti accessoria; ideoque etiam ad negotia incidentia seu accessoria non requiritur nova commissio, nisi sint res majoris momenti & præiudicii. Porro idem est de arbitrariis compromissariis, quod cognoscere nequeant de causa restitutionis in integrum, nisi mota sit incidenter, seu incidat in causam principalem. Pirh. num. 67. Laym. num. 6. juxta expressum textum *cit. c. causa*. Sed neque adhuc arbitri ex incidente cognoscentes de dicta causa restitutionis per se restituere in integrum possunt; quia nec imperium nec simplicem iurisditionem habent, sed nudam cognitionem; sed ad summum pronunciare & determinare, num restitutio à iudice petenda sit. Pirh. *cit. num. 67.* Laym. num. 3.

3. Ampliatur secundò à Sbroz. *loc. cit. num. 4.* ut Vicarius concedere possit restitutionem in integrum tam quæ conceditur minori, quam quæ conceditur majori ex causa citat pro hoc Abb. in *c. ex literis. de in integr. restit. n. 11.*

4. Ampliatur terriò ab eodem num. 5. ut Vicarius generalis concedere possit restitutionem in integrum tam adversus sententiam suam, quam adversus sententiam Episcopi (quod tamen postremum negant alii; ut Pirh. num. 68. in fine) citat pro se Sbroz. Stort. Odd. *tract. de rest. in integ. p. 1. q. 33. a. 22. num. 156.* Conrad. in *templ. iudic. l. 2. c. 6. §. 2. num. 10.* Marant. *de ordin. iud. p. 6. tit. & quandoque appell. num. 382.* Rebuff. in *pr. tit. for. Vic. num. 155.* Non secus ac viceversa Episcopus restituere potest contra sententiam sui Vicarii, ut Sbroz. num. 6. citans Abb. in *c. ex literis. num. 11.* Bertach. *de Episc. p. 1. q. 4. tit. de potest. Episc. circa iudic. num. 67.* & plures alios. Et quamvis positive declaret contrarium Sbroz. num. 11. quod nimirum contra sententiam Episcopi restituere nequeat; ed quod restitutio in integrum contra sententiam tractari debeat coram Superiore ipsius iudicantis. *l. 1. c. ubi & apud quem rest. in integ. & l. adversus c. si adversus rem iud.* Addit tamen *ibidem* Sbroz. hanc declarationem non recipiendam per ea, quæ à se scripta sunt ante. Pro quo etià facit, quod licet Iudex habens etiam administrationem restituere nequeat contra sententiam majoris seu Superioris. *l. minor. ff. de minorib. atamen contra sententiam propriam vel eorum, qui æqualem vel inferiorem iurisditionem habent, re-*

stituere possit. Pirh. *cit. n. 86.* juxta Gloss. in *cit. minor. v. non restituat. & l. in causa. ff. de minorib.* Adeoque multò magis id urgere videatur, dum iudicantis cum restituente iurisdictio est eadem, idemque tribunal.

5. Nihilominus limitanda hæc doctrina ita ut restituere nequeat contra sententiam suam, multòque magis contra sententiam Episcopi, ubi hæc transiisset in rem iudicatam. Sbroz. *l. c. n. 8.* citans Imol. Franc. Decium. in *c. tua. de appellat.* Roland. *conf. 38. & 43. in princip. l. 2.* Covar. &c. Delegatus siquidem etiam Principis (intellige etiam ad universitatem causarum) non potest principaliter restituere in integrum contra sententiam suam definitivam; quia postquam sententiam suam semel protulit, functus est suo officio sive bene sive male, ejusque iurisdictio cessat. *c. in literis. de off. iud. deleg. Pirh. l. c. n. 65.* Nisi tamen talis potestas restituendi ei specialiter commissã sit à Principe, vel ab eo, qui ordinariam iurisditionem cum administratione habet. Pirh. *ibidem.* Quin nec ipsum Iudicem ordinarium habentem administrationem posse restituere in integrum contra sententiam definitivam suam, vel etiam Vicarii aut delegati sui, nisi forte is sit Princeps supremus, satis indicat Pirh. *cit. n. 68.* dum ait: *solus Princeps, qui superiorem non recognoscit, ut Imperator aut Rex, potest aliquem adversus sententiam definitivam ipsius Principis vel Vicarii sui, qui vice principis iudicavit, aut delegati ipsius restituere in integrum.* Pro quo citat *l. minor. §. sed etsi. ff. de minorib. l. adversus rem iudic. & ibi Bartol.* Secus tamen est, ubi sententia non esset definitiva, & res non transiisset in iudicatum. Sbroz. *cit. n. 8.* Pirh. *n. 68. v. g.* Ubi sententia esset interlocutoria, ut Pirh. vel etiam ut Sbroz. quando lata esset sententia in contumaciam illius, qui ex forma statuti haberetur pro confesso & convicto, quæ nunquam transiisset in rem iudicatam.

Questio. 209. An Vicarius concedere possit monitoriales, de quibus Tridentinum Sess. 25. c. 8. nempe contra detinentes res alienas, aut scientes eas detineri ab aliis, ut nisi restituant, vel revelent detentores intra certum tempus, sint excommunicati.

1. **R**espondeo: In hoc non convenire AA. Primò id non posse Vicarium sine speciali commissione Episcopi, tenent apud Ventrigl. *Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 42.* Ugol. *de potest. Episc. c. 45. in princip. Campanil. in divers. Rub. juris can. rubric. 11. c. 15.* Narbon. *de appell. à Vicar. ad Episc. p. 1. n. 205.* Barbof. *de potest. Episc. allegat. 46. n. 6. & juris eccles. l. 1. c. 15. n. 20.* Pro hac sententia vide plura adducta per Fagn. *loc. paulo post citanda.* E contra eas posse decernere tam Episcopum quam Vicarium, & quidem in sola Vicariatus commissione, tenent Sbroz. *l. 2. q. 171. n. 2.* Ventrigl. *l. c.* dicens hanc sententiam magis communem ac veriore, ac citans pro ea Henniq. in *sum. l. 13. c. 17. §. 4.* Zerol. in *pr. episc. p. 1. v. Vicarius §. 17.* Suar. *Tom. 5. d. 2. sect. 1. n. 2.* Sayr. *de cons. l. 1. c. 9. n. 33.* Leo *thesaur. for. eccles. p. 3. c. 2. n. 17.* Garc. *p. 5. c. 8. n. 94. 97. & seq.* quam plurimos insuper alios pro hac sententia vide apud Barbof. *l. c. n. 7.* pro qua sententia respondisse ait Fagn. in *c. quoniam. de off. deleg. n. 42.* Pontificem 27. Febr. 1583, posse Vicarium tam Episcopi quam Capituli

concedere has literas monitoriales ad finem revelationis pro rebus deperditis, & addidisse sanctissimam rationem; quia hic est actus jurisdictionis contentiosa, quae comprehenditur sub generali commissione. Afferitur & pro ea à Garc. p. s. c. 8. num. 97. clara declaratio S. Congregat. Concil. *super cit. loc. in Elborensi* sic habens: *Vicarius potest concedere literas monitoriales, de quibus in presente decreto.* Ratio quoque datur, quod verba Concilii, quibus conceditur solis Episcopis decernere dictas monitoriales & excommunicationes, sub nomine Episcopi comprehendant etiam ejus Vicarium. Sbroz. l. c. n. 2. Garc. l. c. n. 95. & posita sint ad excludendum solos inferiores, etiam habentes Episcopalem jurisdictionem, & exemptos & nullius diocesis, ita ut in his exemptis & nullius diocesis, in quibus Episcopi non habent jurisdictionem, recurrendum sit ad sedem Apostolicam, pro ut censuit S. Congreg. Garc. *cit. num. 59.* Vide dicta supra, ubi de potestate Vicarii ad excommunicandum. Posse id ipsum Vicarium Capituli sede vacante, in quod transeunt omnia, quae sunt jurisdictionis necessariae, ut est excommunicationis promulganda facultas, tradit Barbof. *cit. alleg. 96. n. 10.* citatis plurimis.

2. Porrò an & qualiter idem quo ad dictas monitoriales possit Vicarius foraneus, iterum non conveniunt AA. non posse illum illas decernere sine speciali mandato Episcopi certum videtur. Et sic tenent apud Barbof. l. c. n. 9. Lazzar. *tract. de monitor. Sess. 2. q. 5. n. 9.* Ugol. *ubi supra.* Ricc. *resol. 235. &c.* Posse verò id de speciali concessione Episcopi, tenent Gallet. *in margarit. cas. v. litera 2.* apud eundem Barbof. *cit. num. 9.* qui & ipse eam sectari videtur. Dicit eandem probabilem Nerotius p. 2. *lucubr. l. 5. tit. 39. num. 21.* qui etiam pro hoc expressam recitat declarat. S. Congreg. de 7. Sept. 1630. apud Pignat. *loc. paulo post citand.* Qui tamen ipse ait, hanc declarationem procedere in casu omnino particulari, causa rationabili existente ob remotissimam distantiam Ordinarii. E contra hanc facultatem decernendi dictas monitoriales pro rebus deperditis seu subtractis non posse, nequidem ab Episcopo specialiter delegari Vicariis forensibus, sed solum Vicariis generalibus, asserit Pignat. *Tom. 1. Consult. 256.* ita decisum testans à S. Cong. Concil. 15. Junii. 1653. pro quo etiam Fagn. *in c. quoniam. de off. delega. num. 43.* citat aliam declarationem ejusdem S. Congreg. de 8. Febr. 1590. Vide posthæc omnia de hinc monitorialibus fufillimè disputantem Barbof. *cit. alleg. 96. per totam.*

Questio 210. *An Vicarius voluntatem puellarum habitum Regularem suscipere, aut professionem emittere volentium explorare possit, ut experietur, an coactæ, an seductæ sint, & an sciant, quid agant & cetera, quae disponit Tridentinum Sess. 25. de Regular. c. 17.*

Respondeo id eum non posse presente Episcopo sine ejus speciali mandato. Barbof. *de potest. Episc. alleg. 54. num. 88.* Ventrigl. *Tom. 2. annot. 14. S. 1. num. 43.* Pax Jord. l. 12. tit. 12. num. 195. Sbroz. l. 2. q. 208. Posse verò id Vicarium absente aut impedito Episcopo absque ejus speciali licentia absolute tradit Pax Jord. Idem sentire videtur Sbroz. *loc. cit.* dum ait: *Vicarius absente Episcopo vel impedito, sine ab Episcopo specialiter deputatus explorare debet voluntatem virginis: dum enim casus diversos ponit, in quibus id possit Vicarius, nempe unum, dum Episcopus*

P. Leuwen. Vicarius Episc. Tom. 14

absens est, alterum dum ab Episcopo (intellige presente) specialiter ad hoc deputatus est. E contra tamè tradit Ventrigl. quod ne quidem de speciali licentia Episcopi praesentis & non impeditis possit; possit id verò de speciali licentia Episcopi, dum id absens est aut impeditus. citat pro hoc Tambur. *de jure Abbatiss. d. 4. q. 2. num. 7.* Meroll. *Th. mor. d. 7. c. 6. dub. 33. num. 403.* Campanil. *in divers. Jur. Can. Rubric. Rub. 12. c. 16. num. 12.* de dicta exploratione voluntatis puellae suscepturae habitum aut professuram qualiter ea neglecta, Episcopus ejusve Vicarius contra Concilium fecisse censeantur, valeatque nihilominus professio omisa tali exploratione, etsi Abbatissa, quae talem admisit ad habitum & professionem absque dicta exploratione puniri possit & debeat. Vide Barbof. *alleg. 108. a. n. 8.*

Questio 211. *An Vicarius creare possit Doctores & Notarios?*

Respondeo ad primum: In casu, quo Episcopus fortè ex privilegio vel jure aliquo speciali Apostolico posset scholaribus conferre gradum Doctoratus (uti plerisque Episcopos habere hoc privilegium asserit Sbroz. l. 2. q. 29. num. 2. citans pro hoc quamplurimos) Vicarius Episcopi hoc ipsum non poterit. Sbroz. *loc. cit. num. 4.* ea enim, quae de jure speciali competunt Episcopo, non veniunt in generali mandato Vicarii, Sbroz. *num. 5.* subdens *num. 6.* quod nec tale privilegium doctorandi competens Episcopo transeat in Capitulum Sede Episcopali vacante.

2. Ad secundum tamen respondet Sbroz. *loc. cit. num. 10.* quod etsi creare non possit Doctores praeterquam ex speciali mandato, possit tamen creare Notarios tanquam Ordinarius in sua diocesi. Pro quo citat Host. *in c. cum P. de fide instrument. Imol. in c. 1. tit. eod.* Sic idem quoque posse Capitulum Sede vacante tanquam Ordinarium, tradit cum eodem Imol. *loc. cit. Pavin. de potest. capit. sed. vac. p. 1. q. 10. num. 12.* apud Sbroz.

Questio 212. *Num Vicarius Episcopi à beneficiis & Vasallis Episcopi recipere possit juramentum fidelitatis?*

Respondeo ad primum: Posse Vicarium sine speciali mandato, saltem Episcopo absente aut impedito, recipere juramentum illud fidelitatis, de quo Trident. *Sess. 24. c. 12.* Sbroz. l. 2. q. 119. d. num. 3. receptio enim illius juramenti est jurisdictionis, & quae jurisdictionis sunt regulariter exerceri possunt per Vicarium. Sbroz. *cit. num. 3.* Et sic etiam juramentum fidelitatis recipi potest per procuratorem Sbroz. *loc. cit. num. 4.* citans *c. eam te. de jure jur. & ibi Canonistas.* Constare hæc etiam videtur ex Trident. l. *cit.* ubi ait: *Provisi de beneficiis quibuscumque curiam animarum habentibus teneantur à die adeptæ possessionis ad minus intra duos menses in manibus ipsius Episcopi, vel eo impedito, coram ejus Vicario seu Officiali Orthodoxæ fidei publicam facere professionem, & in Romana Ecclesia obedientiam se permansuros spondeant ac jurent. Provisi autem de Canonicis & dignitatibus in Ecclesiis Cathedralibus non solum coram Episcopo seu ejus Officiali, sed etiam in Capitulo idem facere teneantur.*

2. Resp. ad secundum: Vicarius Episcopi sine speciali mandato Episcopi nequit recipere juramentum fidelitatis à Vasallis feudum aliquod Episcopi habitibus; uti nec investituras de novo facere, aut antiquas

revo.

revocare, nec homagium recipere. Sbroz. cit. q. 119. n. 7. citans Pavin. ubi ante n. 14. qui id negat de capitulo sede vacante ; adeoque idem dicendum de Vicario Episcopi, utpote qui strictiorem potestatem habet quam Capitulum, ut Pavin. p. 1. q. 2. n. 2.

Questio 213. Num Vicarius possit invocare brachium seculare ad præstandum sibi auxilium?

1. **R**espondeo posse eodem modo quo Episcopus. Sbroz. l. 2. q. 190. num. 2. Idque sine speciali requisitione & licentia Episcopi. Judici namque Ecclesiastico brachium seculare est præstandum. c. Princeps. c. Administratores. 24. q. 5. Sbroz. l. c. num. 3. citatis Menoch. de arbit. Judic. a. 5. Centur. 5. casu 452. Roland. conf. 37. l. 1. & in specie de Vicario Episcopi Bald. conf. 91. vol. 5. ubi etiam consuluit, Vicarium Episcopi posse mandare potestati, ut faciat retineri eum, qui est in carcensibus suis, nec relaxet sine licentia ipsius Vicarii. Quin & non solum invocare, sed etiam compellere potest iudex Ecclesiasticus secularem Magistratum ad sibi præstandum auxilium sub pœna excommunicationis. Sbroz. num. 5. citatis plurimis.

2. Limitandum tamen hoc ipsum, ubi auxilium brachii secularis iuste & in subsidium petitur. Sbroz. n. 6. citans c. 1. de statu Monachor. & DD. in c. cum non ab homine. de iudic. c. significasti. de off. ordinar. siquidem brachium seculare invocandum non nisi ubi necesse, & servato juris ordine, hoc est, ubi alia juris remedia deficiunt. Sbroz. n. 7. citatis Federic. de Senis conf. 251. col. fin. Covar. qq. pract. c. 10. n. 1. Roland. conf. 37. n. 5. & seq. Felin. Abb. & c. & sic præcedente sententiâ nullâ, non debet concedi brachiû. Feder. de Sen. l. c. Roland. l. c. n. 7. Alciat. in c. 1. de off. ordinar. n. 126. ubi, quod in crimine seculari vel mixto non teneatur iudex secularis præstare Episcopo auxilium, nisi sibi fiat fides de processu. Plura de hoc vide apud Sbroz. à n. 8.

Questio 214. Num Vicarius generalis Episcopi possit exequi suam sententiam?

Respondeo affirmative. Sbroz. l. 2. q. 129. n. 1. citatis Cuch. instit. jur. can. de Vicar. Episc. num. 66. Conrad. de potest. Vicar. num. 3. Rebuff. in pr. tit. eod. num. 18. Abb. & Innoc. in c. cum ab Ecclesiasticum &c. Secus est in Vicario foraneo, qui non facit idem cum Episcopo tribunal. Sbroz. l. c. n. 2. citans Abb. in c. si quis contra. Num verò delegatus possit exequi sententiam suam, non resolvit Sbroz. sed remittit ad Gloss. & DD. in c. si quis contra.

Questio 215. Num Vicarius generalis Episcopi possit se intromittere in causa Vicarii specialis?

Respondeo: Dum Episcopus præter Vicarium suum generalem constituit & alium specialem, non posse Vicarium se intromittere in causa ei commissa, tradunt Gemin. in c. licet. de off. Vicar. in 6. n. 13. & Franc. col. 2. apud Sbroz. l. 2. q. 139. n. 2. cum quibus ipse sentire videtur; eò quod Episcopus delegando causam aliquam alicui videatur eam avocare à suo Vicario, ut Innoc. in c. Romana. de appell. Franc. in c. dilecti eod. tit. q. 2. Bertach. de Episc. l. 4. part. 1. n. 25. in fine apud Sbroz. n. 3. Contrarium tamen tenet apud eundem n. 1. Bero. conf. 22. n. 40. vol. 1. eò quod iste Vicarius specialis videatur deputatus accumulative, non autem privative. Quæ ejus ratio magis procedere videtur, dum deputatus esset ad certum aliquod, genus causarum vel pro certa parte

dice ecclesios; non verò illa, ubi deputatus esset ad unam in specie seu in dividuo causam; tum enim prævalere videtur ratio aliorum AA.

Questio 216. An Vicarius cogere possit possessorem beneficii ad exhibendum titulum?

Respondeo Sbroz. l. 2. q. 128. quod cogere possit ad hoc illicitum beneficii possessorem, citat pro hoc c. ordinarii. de off. ordinar. in 6. & Anchar. conf. 60. n. 2. vide de hoc dicta à me alias in Foro benef. ubi de possessione annali & triennali.

Questio 217. An Vicarius sine speciali commissione cogere possit Parochos ad sibi adiungendos cooperatores?

Respondeo affirmative. Fagn. in c. quoniam. de off. delegat. n. 6. Tridentinum enim Sess. 21. c. 4. committens hoc ipsum Episcopis hæc expressis: Episcopi, etiam tanquam Apostolica Sedis delegati in omnibus Ecclesiis parochialibus vel baptismalibus, in quibus populus ita numerosus sit, ut unus Rector non possit sufficere Ecclesiasticis Sacramentis ministrandis, & cultui divino peragendo, cogant Rectores, vel alios, ad quos pertinet, sibi tot sacerdotes ad hoc munus adjungere, quot sufficiant ad Sacramenta exhibenda, & cultum divinum celebrandum, utitur, ut vides, dictione illa etiam, quæ, ut sæpe dictum, est implicativa jurisdictionis ordinari. An verò ex eodem capite erigere possit novas Parochias sine speciali mandato, dicitur alibi, ubi de potestate Vicarii in materia beneficii. Vide tantisper Fagn. l. c. & Sbroz. l. 2. q. 117.

Questio 218. Num possit Vicarius imperitis Rectoribus assignare Vicarios aut Coadjutores?

1. **R**espondeo hoc ipsum, quod Tridentinum Sess. 21. c. 6. committit Episcopis hæc expressis: quia illiterati & imperiti parochialium Ecclesiarum Rectores sacris muneribus apti sunt Officiis, Episcopi, etiam tanquam Apostolica Sedis delegati isdem illiterati & imperiti, si alias honesta vita sunt, Coadjutores aut Vicarios pro tempore deputare, partemque fructuum missæ pro sufficiente victu assignare, vel aliter providere possunt &c. id ipsum inquam non posse sine speciali mandato Episcopi ejus Vicarium generalem, tenet Ventrigl. Tom. 2. annor. 14. §. 1. num. 21. Barbol. de potest. Episc. l. 2. q. 212. num. 1. in fine. Ratio tamen, quam is adjungit, parum probat, nempe quia Vicarius non potest destituere & privare beneficio, uti nec uniones Ecclesiarum revocare; hæc enim valde diversa sunt, & magis ardua, quam imperito Rectori constituere Vicarium aut Coadjutorem temporalem. Melior est ista, quam à pari deducit num. 3. & seq. nempe quod sicut Legatus de latere, qui gerit vices Papæ. c. 1. & c. quod translationem. de off. Legat. non potest dare Episcopis Coadjutores sine speciali mandato Papæ. ut c. quod translationem. Gl. in c. unic. de cler. agrot. in 6. not. 1. ita nec Vicarius Episcopi dare possit Coadjutores Prælati inferioribus vel Rectoribus sine speciali mandato Episcopi. Item sicut datio Coadjutoris Episcopalis videtur esse de majoribus Papæ reservatis cit. c. quod translationem. & ibi Gl. & DD. ita etiam datio Coadjutoris presbyteralis videatur esse de reservatis Episcopo, & consequenter non comprehensa in generali commissione Vicariatus, citat pro hac sua sententia Paris.

Parisi. conf. 10. num. 7. vol. 4. Put. decis. 239. in princ. l. 2.

2. Verumtamen inherendo doctrinæ Fagnani, de qua *quest. proced.* videtur contrarium, nempe id posse Vicarium sine speciali mandato ob eandem rationem; quia nimirum Trident. *cit. c. 6.* utitur termino illo *etiam*. Et id non minus spectat ad jurisdictionem ordinariam Episcopi, & erat de jure communi jam ante concessum Episcopo, ut ipse fatetur Sbrozium *cit. num. 1.* ubi: quod etiam antiqui canones probare ob alios Rectores vel etiam inferiorum Prelatorum defectus, nimirum ut iis ab Episcopo statuantur Vicarii vel Coadjutores. Et certe id magis arduum non est, quam adungere Rectori cooperatorem ob amplitudinem Parochiæ, & parochianorum multitudinem: Pari modo ex generali commissione Vicariatus habere Vicarium facultatem deputandi Vicarios idoneos in parochialibus, à quarum residentia rectores absunt dispensati pro hoc à Papa, modo non agatur de exemptis, tradit Fagn. *in c. quoniam de off. deleg. n. 21.* eò quod hæc Vicariorum in hoc casu deputatio jure ordinario ante Tridentinum spectabat ad Episcopos. *c. cum ex eo. §. porro. de elect. in 6.* ac proinde Trident. *seff. 6. c. 2.* ubi id committit Episcopis, utatur istis terminis: etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegati.

Questio 219. An sine speciali mandato Episcopi Vicarius constituere possit æconomum in beneficio vacante?

Respondeo, negat hoc ipsum Ventrigl. *l. c. n. 13.* citat pro hoc Sbrozium *l. 2. q. 112.* ubi is de hoc nihil. uti nec *q. 112.* Verum videtur probabilius contrarium deduci ex responsione ad *questiones* binas præced. vide me *For. beneficiaris p. 2. q. 682. n. 3.*

Questio 220. Num Vicarius possit restituere clausuram monialium, earumque monasteria gubernare, pro ut præcipitur Episcopis, per Tridentinum Seff. 25. de regular. c. 5. & 9.

Respondet affirmativè Fagn. *l. c. n. 26.* ubi: præcipitur Episcopis, ut in monasteriis sibi subjectis ordinaria, in aliis vero, id est, exemptis, Sedis Apostolicæ auctoritate procedant: idemque prius statuerat Bonifac. VIII. *c. periculosos. de statu Regular. in 6.* quò fit, ut quò ad non exempta idem jus competat Vicario generali Episcopi; quò vero ad alia non item, nisi ei ab Episcopo specialiter committatur; quia subjiciuntur Episcopo monasteria Sedi Apostolicæ immediate subjecta, quæ prius ei non suberant, jubetur Episcopus simpliciter procedere tanquam delegatus. Unde fit, ut absque speciali commissione hoc jus in Vicarium generalem non transeat.

CAPUT QUARTUM.

De potestate Vicarii in re beneficiaria.

PARAGRAPHUS I.

De potestate Vicarii circa erectionem extinctionem & ablationem beneficiorum.

Questio 221. Num Vicarius erigere possit novam dignitatem aut beneficium simplex, seu suam ad hujusmodi erectionem præbere consensum?

1. **R**espondeo primò: Vicarius novam omnino dignitatem erigere nullatenus potest; quia nec id potest Episcopus, sed pertinet ad Papam. Lotter. *de re benef. l. 1. q. 14. n. 43.*

Sbroz. *l. 2. q. 31. n. 1.* citato Abb. *in c. cum accessissent. de constit. juxta c. 1. dist. 22.* ubi dicitur: omnes sive Patriarchii cujuslibet apices, sive Metropolitani primatus, aut Episcopatum cathedras, vel Ecclesiarum cujuslibet ordinis dignitates instituit Romana Ecclesia, vide me *fori benef. p. 3. q. 264. num. 2.*

2. Respondeo secundo: sed neque dignitates novas, sed quæ aliquando fuerunt in Ecclesia, & collapsæ sunt, quasque Episcopus rursus instituere potest, Vicarius erigere de novo nequit sine speciali mandato Episcopi. Sbroz. *l. c. num. 2.* ubi postquam dixisset: possunt Canonici creare in sua Ecclesia dignitatem non novam, pro ut Archidiaconatum, Archipresbyteratum, modo interveniat auctoritas Episcopi, & deo pro tali dignitate constituatur, ut *cit. c. accesserunt ubi canonice, & in specie abb. n. 4. Felin. n. 14. Decius. n. 9.* Et *n. 3.* quævisisset: an ad hoc sufficiat auctoritas Vicarii, pro ut affirmativè responderat pro Vicario Episcopi Vincentini post *conf. 99. n. 43.* ratione identitatis, quam habet Vicarius cum Episcopo, subjungit *n. 4.* At

P. Leuven. Vicarius Episc. Tract. 14

quòd Vicarius hujusmodi auctoritatem non possit interponere sine speciali mandato, probat Jo. de Dio *in c. fin. de off. Vicar. in 6.* Federic. *de sen. conf. 261. in princ.* Felin. *in c. cum accessissent. n. 15.* & Decius. *n. 9.* & contra Vicarium Episcopi Vincentini respondit Jo. Baptist. Ferrer. *conf. 324. n. 4.* & latius *conf. 343. n. 3.* Uti etiam idem iidem ferè verbis sentit Fagn. *inc. non amplius. de institutionib. n. 79.* Barbof. *de potest. Episc. allegat. 54. n. 80.* Quin etiam id non posse Vicarium, etsi habeat mandatum cum expressione aliquorum specialium, secutà dein clausulâ generali, tradunt Sbroz. *l. c. n. 9.* & Fagn. *cit. n. 70. in fine.* Ferrer. *conf. 327. num. 7.*

3. Respondeo tertio: sed neque sine speciali mandato erigere potest Vicarius novum beneficium in ecclesia, sive ad hoc præstare consensum suum & auctoritatem. Sbroz. *l. 2. q. 32.* citans Ferrer. *ubi ante.* Fagn. *l. c. n. 80.* Barbof. *l. c. Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 188.* ubi: non valet auctoritatem interponere erectioni novi Canonici aut beneficii, à Canonico, sive ab aliis fundati, ut Felin. *in c. cum accessissent. n. 15.* Decius. *n. 9.* Et specialiter etiam quòd erigere nequeat Vicarius, habet ibidem Pax Jord. Rationem ex Jo. And. dat Fagn. quòd sicut Vicarius Episcopi non potest beneficium conferre, nec illo privare, ita nec illud creare.

Questio 222. An erigere & constituere possit novas Parochias?

1. **R**espondeo primò: si sermo est de erectione novæ Parochiæ, quæ fit in loco, ubi nulla fuit, aut de facto est Parochia, sive quæ contingit hinc difmembratione vel divisione antiquæ Parochiæ, pariter loquendum erit de erectione Parochiæ ac alterius beneficii; cum Ecclesia parochialis sit verum beneficium, Et de his parochiis loqui videntur Fagn.